

Syddjurs KOMMUNE

VisitAarhus

NATIONALPARK MOLS BJERGE

STRATEGISK FYSISK UDVIKLINGSPLAN

KALØ VIG

Ideer og bidrag til en fortsat turismeudvikling

November 2026

Strategisk fysisk udviklingsplan Kalø Vig

Forsidefoto: Roar Paaske

Projektgruppen bag planen er:

Rådgiver:

Strategisk fysisk udviklingsplan Kalø Vig er en del af Udviklingsplan Jyllands Østkyst og er støttet af midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Realdania og Dansk Kyst- og Natur-turisme.

INDHOLD

Indhold 3
Indledning 4
Resumé 6
Sammenfatning 7
Viden: Vores alle sammens nationalpark 8
Proces og inddragelse 9
Strategisk diagnose 10

AFSÆT 12
Kalø Vigs mikrostyrker 13
En del af noget større 15
Markeder & målgrupper 17
Værdiskabelsespotentiale 19

VISION & PEJLEMÆRKER 20
Pejlemærker for en bæredygtig turismeudvikling 22
En samlet og tilgængelig helhedsoplevelse 24
Tværgående samarbejde 26
Det gode værtskab 28
Målgruppefokuseret overnatningskapacitet 29
Viden: planlægning for overnatningskapacitet 30
Kommerciel turismeudvikling 31

UDVIKLINGSOMRÅDER & NEDSLAG 32
Udviklingsområder 33

HOVEDPORTAL RØNDE-EGENS VIG 34
Udviklingsområde: Hovedportal Rønde-Egens Vig 35
Hovedportalens funktioner 36
Rønde - motor for lokal værdiskabelse 37
Rønde bymidte: service- & mobilitetshub 38
#7 Mobilitetshub og nationalparktorv 41
Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge 45
Egens Vig: besøgscenter og en sammenhængende kyst 46
#1 kyststien 48

HOVEDFORBINDELSER (CYKEL + VANDRING) 51
Udviklingsområde: Hovedforbindelser (cykel + vandring) 52
Viden: Danske Naturstier og Det Rekreative Cykelnet 54

TRÆDESTEN & BLÅ STØTTEPUNKTER 55
Udviklingsområde: trædesten & blå støttepunkter 56
Trædesten Vrinners 57
Trædesten Knebel Bro/Knebel 60
Trædesten Skødshoved Havn 62

FRA STRATEGI TIL HANDLING 64
Realisering af SFU'en 65
Anbefalet rækkefølge 66
Realisering, effekt og aktørroller 68

INDLEDNING

En særlig udviklingsmulighed

Kalø Vig står over for en særlig udviklingsmulighed. Med det kommende besøgscenter for Nationalpark Mols Bjerge, Kalø Slotsruin som en af kommunens mest besøgte attraktioner og placeringen mellem Aarhus og Ebeltoft forventes områdets betydning som destination at vokse. Samtidig rummer området autentiske natur-, kultur- og gastronomioplevelser med potentiale til at skabe større lokal værdiskabelse og længere ophold.

Et fælles grundlag for udvikling og partnerskaber

Denne strategisk-fysiske udviklingsplan (SFU) er udarbejdet som en del af Udviklingsplan Jyllands Østkyst – Udviklingsplan Midt. SFU'en skaber et fælles strategisk grundlag for udviklingen af Kalø Vig som kyst- og naturturistisk område med afsæt i stedets identitet, lokale aktører og landskabelige kvaliteter.

Planen er et idékatalog og et fælles afsæt for partnerskaber mellem kommune, nationalpark, destinationsselskab, lokale aktører og investorer. Målet er at skabe lokal merværdi, samtidig med at områdets natur-, landskabs- og kulturarvsværdier bevares og styrkes. SFU'en er ikke en anlægsplan eller en bindende fordeling af ansvar og finansiering. De konkrete projektidéer, partnerskaber og ansvarsforhold, som foreslås, skal alle modnes og afklares i en videre proces.

Kalø Vig i et større turismesystem

Kalø Vig anbefales udviklet som en del af Djurslands større turismesystem for at drage nytte af gæstestrømmene fra Aarhus, Ebeltoft, Nationalpark Mols Bjerge og attraktionerne omkring Nimtofte. Områdets særlige rolle er at tilbyde nærværende og stedbundne oplevelser, som giver besøgende anledning til at opleve mere, blive længere og øge deres lokale forbrug.

Mulighederne for større hotel- og feriecenterprojekter er vurderet i planprocessen. Områdets skala, markedsmæssige forudsætninger og stedbundne kvaliteter peger imidlertid mod mindre, autentiske og målgruppetilpassede overnatningstilbud. Kalø Vig skal derfor spille sammen med den større overnatningskapacitet i Ebeltoft og omkring Nimtofte og samtidig udvikle egen kapacitet i overensstemmelse med områdets profil.

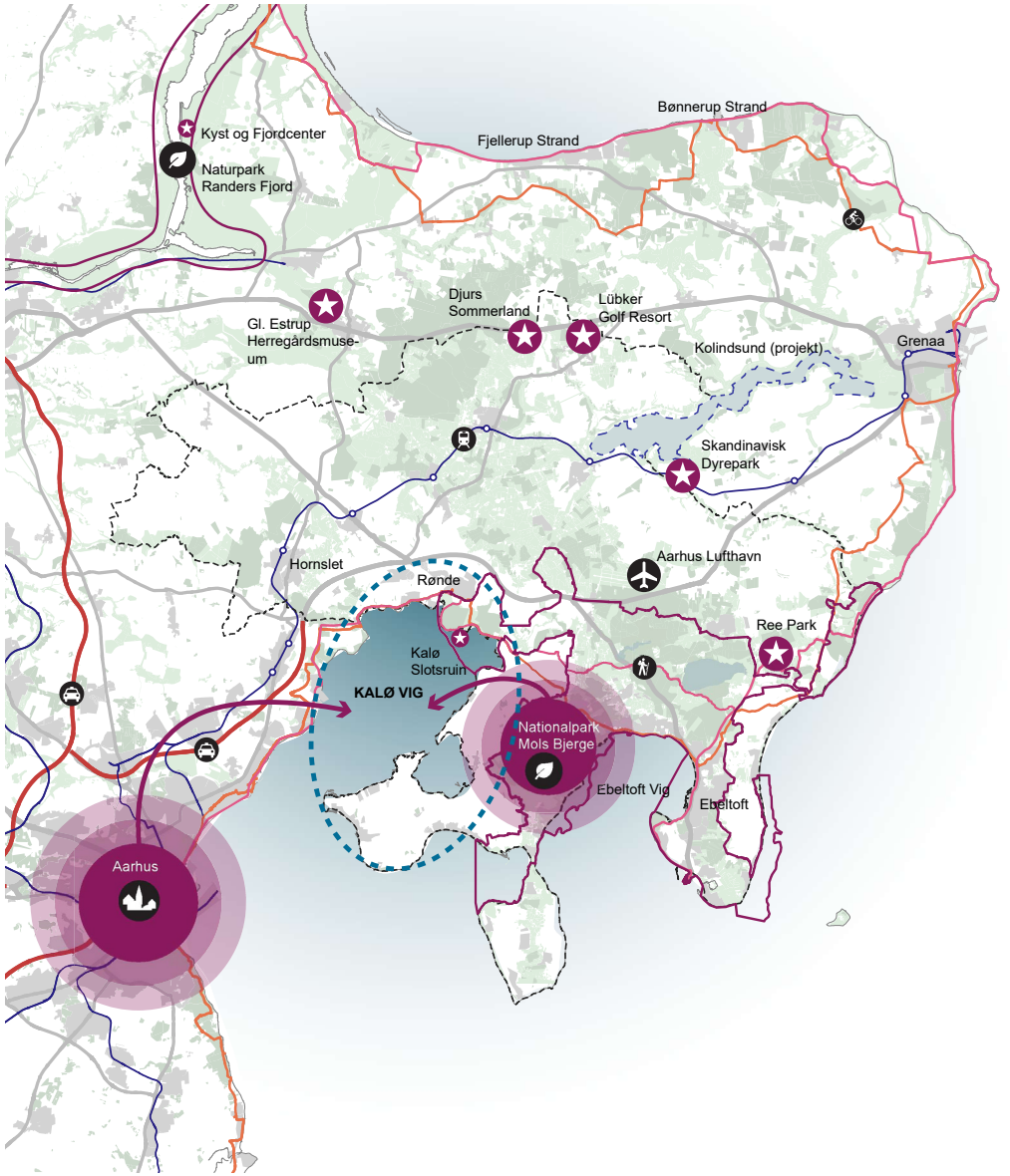

Kalø Vig kan forstås som en del af et større turismesystem. Områdets udvikling hænger tæt sammen med overnatningsudviklingen omkring Djurs Sommerland og Nimtofte, hoteludviklingen i Ebeltoft samt de store gæstestrømme fra Aarhus og Nationalpark Mols Bjerge.

Principper for en fokuseret udvikling

SFU'en omsætter principperne fra Udviklingsplan Jyllands Østkyst til Kalø Vigs lokale forhold. Der lægges særlig vægt på koncentrer udviklingen, hvor nye funktioner og investeringer samles i udvalgte knudepunkter, og sammentænk investeringer, hvor offentlige, private og lokale initiativer koordineres, så de understøtter en sammenhængende udvikling.

Planen tager afsæt i tre stedbundne styrker: istidslandskabet og den blå-grønne natur, områdets kultur- og kunstmiljøer samt lokale fødevarer og gastronomi. Sammen med Nationalpark Mols Bjerge danner de grundlag for en turismeudvikling, der bygger på kvalitet frem for volumen og på autentiske oplevelser tæt på stederne og de lokale aktører.

Rønde som portal og knudepunkt

Rønde har en særlig rolle som områdets handels-, service- og kulturby og som ankomst- og orienteringspunkt til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Byen er central for at omsætte områdets gæstestrømme til lokal værdiskabelse gennem handel, kultur, service og oplevelser. En styrkelse af Rønde som service- og mobilitetshub er derfor et centralt element i planen.

SFU'en omsætter udviklingsprincipperne fra Udviklingsplan Jyllands Østkyst til Kalø Vigs lokale kvaliteter og udviklingsmuligheder.

SFU'en arbejder med området omkring Kalø Vig som det primære fokusområde.

RESUMÉ

Et område med stærke kvaliteter, men et uudnyttet potentiale

Kalø Vig rummer nogle af Djurslands stærkeste kvaliteter, som i dag fremstår spredte og kun i begrænset omfang opleves som en samlet destination. Mange gæster passerer gennem området uden, at gæstestrømmene i tilstrækkelig grad omsættes til længere ophold, øget forbrug og lokal værdiskabelse. Samtidig udgør områdets mange fritidsborgere et vigtigt og tilbagevendende kundegrundlag, som gennem øget brug af lokale tilbud kan bidrage til større lokal værdiskabelse og et stærkere helårsgrundlag for virksomhederne.

Fra spredte kvaliteter til en sammenhængende destination

SFU'ens ambition er at udvikle Kalø Vig til en mere sammenhængende destination, hvor natur, kultur, gastronomi, byliv og overnatning bindes tættere sammen. Målet er ikke alene flere gæster, men højere kvalitet i det samlede turismeprodukt, bedre adgang til områdets oplevelser, mere liv hele året og større lokal værdiskabelse til gavn for virksomheder og lokalsamfund. Udviklingen skal ske på naturens, landskabets og lokalsamfundenes præmisser.

Planen bygger på en netværksbaseret tilgang til turismeudvikling, hvor Kalø Vig forstås som et sammenhængende turismenetværk af knudepunkter og forbindelser. Byer, havne, attraktioner, naturområder, overnatningssteder og lokale virksomheder skal bindes sammen gennem oplevelseskæder, rekreative forbindelser, formidling og samarbejde. Planens værdi ligger derfor ikke kun i de enkelte projekter, men i at gøre områdets mange kvaliteter mere synlige, tilgængelige og sammenhængende.

Rønde-Egens Vig som hovedportal

For at skabe størst mulig effekt koncentreres de første fælles udviklingsindsatser omkring Rønde-Egens Vig. Her mødes Rønde som områdets handels-, service- og kulturby med det kommende besøgscenter for Nationalpark Mols Bjerge og de særlige natur- og landskabskvaliteter omkring Egens Vig. Området har de bedste forudsætninger for at omsætte eksisterende og kommende gæstestrømme til lokal omsætning, investeringer og helårsaktiviteter. Prioriteringen er ikke et fravalg af resten af Kalø Vig, men en koncentration af de første indsatser dér, hvor de forventes at skabe størst effekt for det samlede turismenetværk.

Strategien peger på to sammenhængende projektmuligheder med fyrtårnspotentiale

Mobilitetshub og Nationalparktorv i Rønde kan skabe en tydelig ankomst til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge og styrke koblingen mellem kollektiv mobilitet, byliv, handel og oplevelser. Nationalparkpromenaden langs Egens Vig kan skabe en attraktiv forbindelse mellem besøgscenteret, kysten, Nappedam Lystbådehavn og Kalø Økologisk Landbrugsskole. Sammen vil projekterne skabe en stærk hovedportal og gøre det lettere for gæster at bevæge sig mellem områdets oplevelser.

Stærke forbindelser og udvikling i trædestene

Samtidig arbejdes der med udvikling af hovedforbindelser for cykling og vandring i form af Nationalparkruten og lokale sløjfer samt styrkede trædesten i Vrinners, Knebel Bro og Skødshoved Havn. På den måde udvikles Kalø Vig som et samlet netværk af oplevelser, hvor flere gæster får anledning til at blive længere, opleve mere og bidrage til lokal værdiskabelse.

Vækst på naturens præmisser

Udviklingen skal ske med respekt for områdets natur-, landskabs- og kulturværdier. Målet er at styrke grundlaget for lokale arbejdspladser, investeringer og erhvervsudvikling, samtidig med at de kvaliteter, som gør Kalø Vig til et særligt sted at bo og besøge, bevares og udvikles.

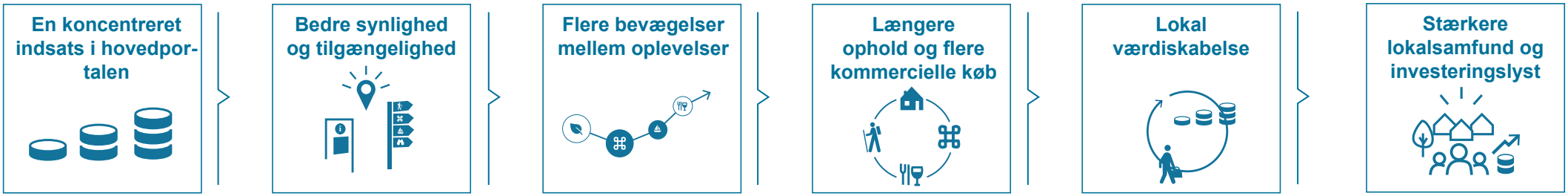

SAMMENFATNING

Strategisk niveau

Operationelt niveau

VISION 2036

Kalø Vig er sammen med vores alle sammens Nationalpark Mols Bjerge en unik og eftertragtet oplevelsesperle i Kraftcenter Djursland.

- en portal til en autentisk helhedsoplevelse båret af lokale aktører og markante attraktioner forankret i et stærkt fællesskab.

PEJLEMÆRKER

#1
STØRRE SYNLIGHED FOR GÆSTER

#2
BEDRE ADGANG TIL OPLEVELSER FOR GÆSTER OG LOKALE

#3
MERE LIV HELE ÅRET OG FLERE GÆSTER UDEN FOR HØJSÆSONEN

#4
INNOVATIONSKRAFT, LOKAL VÆRDISKABELSE OG INVESTERINGSLYST

STRATEGISK FYSISKE INDSATSOMRÅDER OG INDSATSER

EN SAMLET & TILGÆNGELIG HELHEDSOPLEVELSE

TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE OG ORGANISERING

DET GODE VÆRTSKAB

MÅLGRUPPEFOKUSERET OVERNATNINGSKAPACITET

KOMMERCIEL TURISMEUDVIKLING

UDVIKLINGSOMRÅDER - HOVEDGREB

HOVEDPORTAL RØNDE-EGENS VIG

2 fyrtårnsprojekter:

Mobilitetshub og Nationalparktorv i Rønde

Kyststi fra ved besøgscenter langs Egens Vig

HOVEDFORBINDELSER

Nationalparkruten

Lokale sløjfer

Det rekreative cykelnet

TRÆDESTEN & STØTTEPUNKTER

Vrinners - gastronomisk trædesten til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge

Knebelbro - trædesten til natur- og friluftsoplevelser på vand

Skødshoved havn - maritim trædesten til naturoplevelser og lokale fødevarer

TILTAG & PROJEKTIDÉER

VIDEN: VORES ALLE SAMMENS NATIONALPARK

Nationalpark Mols Bjerge har til formål at bevare, styrke, udvikle og formidle områdets særlige istidslandskab, natur og kulturhistorie samt skabe bedre muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. Samtidig skal nationalparken understøtte en bæredygtig udvikling til gavn for lokalsamfund og erhvervsliv – med respekt for områdets beskyttelsesinteresser.

De lovfastsatte fokusområder omfatter ikke kun natur og biodiversitet, landskab og geologi, kulturarv og forskning, formidling og undervisning, men også en regenerativ tilgang til turisme. Det fremgår helt tydeligt af nationalparkloven og er i nationalparkens DNA at samarbejde i lokalområdet til fælles bedste.

Nationalparken er en statsinstitution med stor sammenhæng med lokalområdet. Der er i nationalparkens bestyrelse et klart og tydeligt ønske om, at nationalparken skal være vores alle sammens nationalpark. Frivillige, erhvervspartnere, foreninger og andre lokale borgere er involveret i nationalparken – og bidrager desuden til det kommende besøgscenter (tilblivelse, drift, tilbud, oplevelser). Besøgscenteret skal også være til glæde for de lokale på gåture, i caféen, til foredrag, med nyheder m.v.

Nationalparkens Servicenetværk

Nationalparkens Servicenetværk er et eksempel på, at bestyrelsen også ressourcemæssigt prioriterer at understøtte det lokale erhvervsliv, herunder turismen. Servicenetværket er et erhvervsnetværk, der samler lokale virksomheder, som møder og er værter for nationalparkens gæster. Netværket omfatter bl.a. overnatningssteder, campingpladser, sommerhusudlejere, guider, museer, oplevelsesudbydere, butikker og spisesteder. Netværket består i skrivende stund af omkring 110 certificerede virksomheder.

Formålet er i fællesskab at skabe et endnu højere niveau for værtskab og gæsteoplevelser, hvor virksomhederne fungerer som ambassadører for Nationalpark Mols Bjerge. Partnerne deltager i en særlig serviceuddannelse, hvor de får viden om nationalparkens natur, landskab og kulturhistorie samt arbejder med værtskab og storytelling. Netværket drives af nationalparken i samarbejde med VisitAarhus. Servicenetværket kobler nationalparkens natur- og kulturværdier med det lokale turismeerhverv og bidrager til at udvikle bæredygtig og regenerativ turisme, stærkere lokale oplevelser og et fælles værtskab omkring nationalparken. I Nationalparkplan 2024–2030 er målet bl.a. at udbygge netværket til ca. 130 virksomheder og styrke samarbejdet gennem fælles udviklingsprojekter og branchebaserede netværk, der skal komme partnervirksomheder og lokalsamfund til gode.

Foto: Nationalpark Mols Bjerge

PROCES OG INDDRAGELSE

En dialogbaseret proces har skabt planens indhold og sikret lokal forankring

Planen er udviklet i tæt dialog med lokale aktører, virksomheder, foreninger, lodsejere og offentlige samarbejdspartnere. Gennem kickoff-møde, workshops, dialogmøder og løbende sparring er lokale erfaringer, idéer og perspektiver blevet integreret i arbejdet.

Samlet har processen involveret omkring 90 identificerede interessenter og en følgegruppe på 18 medlemmer.

Den brede involvering skulle sikre, at planen hviler på både faglige analyser og lokal viden og samtidig skaber et stærkt udgangspunkt for den efterfølgende realisering.

Nedenfor ses de inddragende aktiviteter, som den indledende fase har indeholdt.

De lokale interessenter og aktører har på både KICK OFF, til dialogmøder og i følgegruppen udvist stort engagement i planens udarbejdelse og i udviklingen af Kalø Vig. De er har bidraget med skarpt indblik i lokalområderne og udsyn mod fremtiden, og det vurderes, at planen og de fremtidige udviklingspotentialer, som den beskriver, er godt forankret hos en lang række af områdets nøgleaktører.

Midtvejs i processen er projektet og planen blevet præsenteret for og drøftet med Syddjurs Kommunes Erhvervs- og Planudvalg.

Projektorganisering

Projekter har derudover været organiseret omkring en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de tre projektpartnere Syddjurs Kommune, Nationalpark Mols Bjerge og Visit Aarhus.

Projektet har derudover været understøttet af en styregruppe med repræsentanter fra ledelsesniveauet hos de tre projektpartnere. Styregruppen har løbende drøftet og godkendt projektets leverancer.

Foto: Arkitema

Foto: Arkitema

STRATEGISK DIAGNOSE

Samlet strategisk udfordring

Kalø Vig har stærke stedbundne kvaliteter, et aktivt lokalt værtskab og en attraktiv placering mellem nogle af Østjyllands største turismedrivere. Området rummer dog et potentiale for større synlighed, bedre sammenhæng og destinationsmodning. Oplevelserne er fragmenterede, sæsonen er kort, og områdets mange gæster omsættes ikke i tilstrækkelig grad til længere ophold, øget forbrug og lokal værdiskabelse. Strategien skal derfor styrke synligheden, skabe bedre sammenhæng mellem oplevelserne, understøtte samarbejde og udvikle produkter og overnatningstilbud, der kan fastholde flere gæster i området over længere tid.

Stærke kvaliteter, men begrænset fælles synlighed

Kalø Vig er i dag kendetegnet ved en række stærke enkeltstående oplevelser, virksomheder, lokalsamfund og naturkvaliteter. Området kan have gavn af en tydelig fælles profil for at fremstå som en samlet destination i gæsternes bevidsthed. Mens Aarhus, Ebeltoft og Nationalpark Mols Bjerge er stærke og velkendte destinationer, er Kalø Vig i højere grad et område, man passerer igennem eller besøger som del af en større rejse. Den centrale strategiske udfordring er derfor ikke at skabe nye styrker, men at synliggøre og forbinde de eksisterende styrker i en samlet helhedsoplevelse.

Mange gæster passerer igennem området

Kalø Vig nyder godt af sin placering mellem stærke regionale besøgsmål og store gæstestrømme. Området fungerer imidlertid i høj grad som transitområde for gæster på vej til nationalparken, Ebeltoft, sommerhusområderne og de øvrige attraktioner på Djursland. Potentialet ligger derfor ikke alene i at tiltrække flere gæster, men i højere grad i at få flere gæster til at stoppe op, blive længere og anvende områdets lokale tilbud. Den kommende nationalparkportal og besøgscenteret skaber en særlig mulighed for at omdanne gennemstrømning til lokale oplevelser og lokal værdiskabelse.

Et stærkt oplevelsesgrundlag med uudnyttet markedspotentiale

Analysen viser, at netop de oplevelsestyper, som Kalø Vig er stærkest på, svarer til de oplevelser, som både danske og tyske kernemålgrupper efterspørger. Natur, kystoplevelser, lokale fødevarer, autentiske oplevelser og kultur udgør nogle af områdets største styrkepositioner. Samtidig peger analysen på et fortsat gab mellem gæsternes præferencer og områdets synlighed på disse parametre.

Det strategiske potentiale ligger derfor i at gøre områdets eksisterende kvaliteter mere synlige, tilgængelige og salgbare.

Mange engagerede aktører, men begrænset kapacitet til fælles udvikling

Kalø Vig er kendetegnet ved et stort lokalt engagement og et stærkt værtskab blandt områdets virksomheder, foreninger og ildsjæle. Samtidig består aktørlandskabet af mange små virksomheder med begrænsede ressourcer til markedsføring, produktudvikling og strategiske samarbejder. Derfor er styrket samarbejde ikke et mål i sig selv, men et nødvendigt middel til at skabe større synlighed, flere oplevelseskæder og stærkere kommercielle produkter.

Kort sæson og begrænset lokal værdiskabelse

Turismen i området er fortsat præget af en markant sæsonkoncentration, hvor størstedelen af aktiviteten er samlet omkring sommermånederne. Samtidig er der potentiale for bedre udnyttelse af den eksisterende overnatningskapacitet og for at udvikle flere oplevelser og produkter, som kan skabe aktivitet uden for højsæsonen.

Mere liv hele året handler derfor både om at skabe bedre forretningsgrundlag for lokale aktører og om at styrke områdets attraktivitet som levende lokalsamfund. De mange fritidsborgere udgør her et særligt potentiale. De opholder sig tilbagevendende i området, har en stærk tilknytning til stedet og kan bidrage til et mere stabilt kundegrundlag, hvis områdets handels-, kultur-, gastronomi- og oplevelsestilbud gøres mere synlige og relevante for dem gennem en større del af året.

Et vindue af muligheder

Kalø Vig står samtidig i en gunstig udviklingssituation. Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge, områdets nærhed til Aarhus, de stærke sommerhusområder, udviklingen af nationalparken og den stigende efterspørgsel efter natur-, outdoor-, kultur- og gastronomiske oplevelser giver samlet set et særligt momentum for udvikling.

Den strategiske udfordring er derfor ikke at skabe et nyt rejsemål, men at samle, synliggøre og videreudvikle de eksisterende kvaliteter, så Kalø Vig i højere grad bliver en sammenhængende destination, hvor natur, kultur, gastronomi, lokalsamfund og erhvervsliv understøtter hinanden.

Turismeøkonomisk set er Kalø Vigs væsentligste udfordring derfor ikke at tiltrække flest mulige nye gæster, men at omsætte eksisterende og kommende gæstestrømme til længere ophold, større lokalt forbrug og et mere stabilt helårsgrundlag for områdets virksomheder.

Det kræver, at natur-, kultur- og landskabsoplevelser kobles tættere til synlige og bookbare tilbud inden for overnatning, gastronomi, detailhandel, transport og oplevelser.

”Tag nationalparkbussen direkte ud i naturen”

Analyse	Strategisk udfordring	Strategisk svar
Områdets samlede profil står svagt mellem store profiler i Aarhus og Nationalpark Mols Bjerge	Gæster forbinder ikke Kalø Vig med en tydelig destination	Større synlighed og en fælles fortælling om Kalø Vig som portal til autentiske oplevelser
Mange gæster passerer gennem området på vej til andre destinationer	Lav lokal værdiskabelse og kort opholdstid	En samlet og tilgængelig helhedsoplevelse, der giver anledning til ophold og videre udforskning af området
Rønde er områdets vigtigste handels-, service- og hverdagscenter med butikker, restauranter, kulturtilbud, kollektiv trafik og daglige gæstestrømme, men potentialet som turismemæssigt knudepunkt udnyttes ikke fuldt ud.	Gæstestrømme til nationalparken, sommerhusområderne og det øvrige Djursland omsættes i begrænset grad til ophold, handel og lokal værdiskabelse i byen.	Udvikle Rønde som service- og mobilitetshub, hovedportal til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge samt som kommercielt omdrejningspunkt, hvor turisme, handel, kultur og serviceerhverv understøtter hinanden og skaber øget lokal omsætning.
Mange engagerede aktører, men begrænset kapacitet til samarbejde	Fragmenteret udvikling og lav gennemslagskraft	Tværgående samarbejde og styrkelse af servicenetværk og partnerskaber
Lav belægningsgrad og relativt svag vækst i overnatninger	Turismepotentialet udnyttes ikke fuldt ud	Målgruppefokuseret udvikling af overnatningskapaciteten
Over 75 % af overnatningerne ligger i sommerhalvåret	Kort sæson og svagt grundlag for helårsforretninger	Mere liv hele året gennem kultur-, natur- og gastrooplevelser uden for højsæsonen
Natur- og friluftsturister samt storby- og kulturturister efterspørger kvalitet, autenticitet og lokale oplevelser	Områdets kvaliteter er ikke tilstrækkeligt synlige og tilgængelige	Det gode værtskab og styrket kommerciel turismeudvikling
Nærheden til Aarhus er en stor styrke, men potentialet udnyttes ikke fuldt ud	Manglende kobling mellem storbyen og nationalparken	Nationalparkruten, hovedportalen og styrkede forbindelser
Mange besøgende, men en stor del opholder sig kortvarigt eller anvender ikke områdets kommercielle tilbud	Gæstestrømmene omsættes ikke tilstrækkeligt til lokalt forbrug	Synlige, bookbare oplevelser og oplevelseskæder, der kobler natur og kultur med mad, detailhandel og overnatning
Området har mange endags- og transitbesøg	Den økonomiske effekt begrænses af kort opholdstid	Flere anledninger til halve og hele besøgsdage samt bedre kobling til overnatning i Kalø Vig og det øvrige Djursland
Området har mange fritidsborgere med eget feriehus og en tilbagevendende tilknytning til området	Potentialet omsættes ikke fuldt ud til lokalt forbrug og aktivitet uden for højsæsonen	Synlige helårstilbud, lokalt værtskab og bedre koblinger til handel, gastronomi, kultur og oplevelser

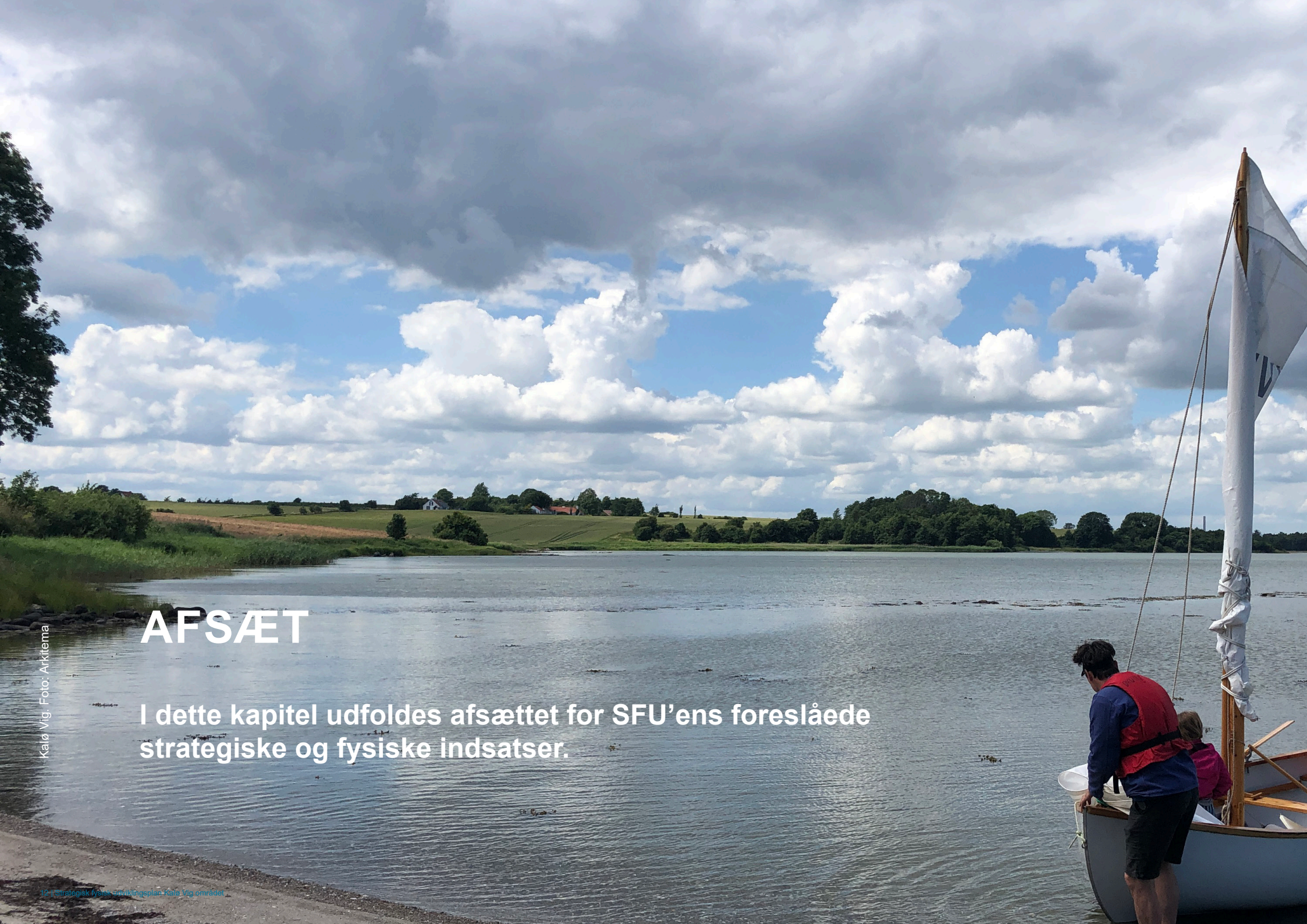

Kalø Vig. Foto: Arkitema

AFSÆT

I dette kapitel udfoldes afsættet for SFU'ens foreslåede strategiske og fysiske indsatser.

KALØ VIGS MIKROSTYRKER

Afsæt

Kalø Vig – et landskab for eftertanke, nysgerrighed og nye idéer

SFU'en bygger videre på det findes – områdets styrker og DNA - og det der virker.

Kalø Vig-området har en stærk identitet omkring nærhed til naturen, refleksion og ønsket om at skabe en mere bæredygtig fremtid. Her mødes det sanselige istidslandskab med et levende miljø af højskoler, kunsthåndværkere, naturformidlere og lokale ildsjæle, som gennem læring, kreativitet og engagement udforsker nye måder at leve med og forstå naturen på.

Området er præget af en nysgerrig og eksperimenterende tilgang – et sted, hvor man tager sig tid til at stoppe op, tænke nyt og lade sig inspirere af landskabet. Kalø Vig er derfor ikke blot en destination for naturoplevelser, men et landskab for læring, fordybelse og fællesskab, hvor naturen er både ramme, inspirationskilde og medspiller i ønsket om en bæredygtig fremtid.

Kultur og kunst

Kultur og kunst udgør en markant mikrostyrke for Kalø Vig-området, fordi området rummer en sjælden kombination af kulturhistoriske fortællinger, levende kunstmiljøer og stærke landskabelige kvaliteter. Samspillet mellem natur, historie og kreativitet skaber en særlig identitet, som kan differentiere destinationen i konkurrencen om fremtidens turister.

Kalø Vig er først og fremmest kendetegnet ved en stærk kulturarv med Kalø Slotsruin som et af Østjyllands mest ikoniske kulturhistoriske monumenter. Ruinen og dens placering i det åbne viglandskab giver området et unikt fortællingspotentiale omkring middelalder, magt, handel og landskabets udvikling. Samtidig skaber kulturarven et stærkt fundament for formidling, oplevelser og events, som kan tiltrække både danske og internationale besøgende.

Området understøttes desuden af et aktivt kulturliv med kunsthåndværkere, gallerier, lokale kulturaktører og kreative fællesskaber. Dette giver mulighed for at koble naturbaseret turisme med autentiske kulturelle oplevelser, hvor besøgende kan møde lokale kunstnere, deltage i workshops eller opleve stedsspecifik kunst i landskabet. Kunstudstillinger, kulturfestivaler, historiske events og kreative aktiviteter kan bidrage til øget aktivitet uden for højsæsonen. Dermed styrkes områdets bæredygtighed og den lokale turismeøkonomi.

Samlet set er kultur og kunst en mikrostyrke, fordi området allerede besidder stærke kulturelle ressourcer, som med relativt begrænsede fysiske investeringer kan udvikles til en mere synlig og værdiskabende del af Kalø Vigs samlede turistprofil. Dette kan bidrage til at positionere området som en destination, hvor natur, historie og kreativitet mødes i autentiske og meningsfulde oplevelser.

Istidslandskabets blå og grønne natur

Istidslandskabets omkring Kalø Vig rummer nogle af Danmarks mest markante og oplevelsesrige naturkvaliteter. Kombinationen af kystlandskaber, fjord, vig, skov, bakkelandskaber og åbne naturarealer skaber en unik destination, hvor den geologiske historie danner ramme om stærke rekreative og turistmæssige oplevelser.

Kalø Vig og de omkringliggende områder er præget af et dramatisk istidslandskab, hvor gletsjernes bevægelser har formet et varieret terræn med markante bakker, dale, kystskrænter og udsigtspunkter. Landskabet giver besøgende adgang til visuelle oplevelser af høj kvalitet og skaber en særlig identitet, som adskiller området fra mange andre danske kystdestinationer.

Kalø Vig og det omkringliggende havmiljø og kyststrækninger tilbyder muligheder for badning, kajaksejlads, paddleboarding, lystfiskeri, sejlads og naturoplevelser på vandet i respekt for natur og dyreliv. Samtidig fungerer vandfladerne som landskabelige elementer, der skaber nærhed mellem natur, kulturarv og rekreative aktiviteter.

Skove, enge, naturarealer og Mols Bjerge-landskabet giver gode muligheder for van-

Foto: Realdania, Bjørn Pierri Enevoldsen

dring, cykling, naturformidling og friluftsliv. Områdets biodiversitet og naturkvaliteter understøtter efterspørgslen efter autentiske naturoplevelser og bæredygtig turisme, som er voksende både nationalt og internationalt. Landskabets geologiske fortælling udgør samtidig en stærk attraktion i sig selv, som gennem formidling, oplevelsesruter og udsigtspunkter, gør naturen til en aktiv del af besøgsoplevelsen, hvor naturen ikke blot en kulisse, men et oplevelsesprodukt med både lærings- og rekreativ værdi.

De særligt attraktive landskabelige kvaliteter skaber et stærkt fundament for naturturisme, friluftsliv og rekreative oplevelser. Med målrettede fysiske investeringer kan disse kvaliteter gøres mere tilgængelige og synlige, samtidig med at områdets naturværdier bevares og styrkes som en del af Kalø Vigs langsigtede turistudvikling.

Gastronomi

Kalø Vig og Mols rummer stærke lokale fødevareressourcer, stolte madtraditioner og en tæt kobling mellem landskab, produktion og oplevelse. Det giver et solidt fundament for at udvikle autentiske madoplevelser, som kan styrke områdets attraktivitet for både dagsgæster, ferieturister og lokale.

Det varierede kulturlandskab med landbrug, frugtproduktion, lokale fødevareproducenter, fiskeri og naturressourcer bidrager til en stærk lokal madidentitet. Nærheden til havet, de produktive landbrugsjorde og de mange specialproducenter skaber gode forudsætninger for en gastronomisk profil med fokus på kvalitet, bæredygtighed og lokale råvarer.

Området nyder samtidig godt af nærheden til Djurslands og Østjyllands veletablerede fødevaremiljø, hvor restauranter, gårdbutikker, mikrobryggerier og fødevareproducenter allerede bidrager til at tiltrække besøgende. Gastronomien kan derfor fungere som et vigtigt supplement til natur- og kulturoplevelserne og skabe en mere komplet destination med oplevelser for alle sanser.

Lokale madoplevelser, fødevaremarkeder, høstaktiviteter, smagninger og gastronomiske events kan skabe besøgsanledninger uden for højsæsonen og bidrage til øget omsætning hos lokale aktører året rundt. Samtidig understøtter gastronomien fortællingen om området som et sted med høj livskvalitet, lokal forankring og stærk stedidentitet. På den måde bliver mad ikke alene et servicetilbud, men en integreret del af destinationsoplevelsen.

Samlet set er gastronomi en mikrostyrke, fordi området allerede rummer de nødvendige ressourcer, aktører og fortællinger til at udvikle en stærk kulinarisk profil. Gennem strategiske investeringer og bedre koblinger mellem fødevareproducenter, besøgsmål og turismeaktører kan gastronomien blive en vigtig drivkraft for værdiskabelse, destinationsudvikling og en mere helårsbåret turisme i Kalø Vig-området.

Foto: Jacob Vingtoft

Foto: Frame & Work

EN DEL AF NOGET STØRRE

Afsæt

En del af kraftcenter Djursland

Naturen er Syddjurs Kommunes største trækplaster – med Nationalpark Mols Bjerge, Kalø Slotsruin, Helgenæs-halvøen og lange strækninger af varierede strande, skove, søer og vådområder, der tiltrækker både naturelskere og aktive turister.

Potentialet i kommunens bagland, herunder det fremtidige Nimtofte-området og et muligt ændret Kolindsund er stort, og kan blive et afgørende element i at udvide turisternes geografiske område, når de besøger Syddjurs Kommune. Kulturelt byder Syddjurs på stærke oplevelsestilbud - ikke mindst i Ebeltoft. Det skaber liv og tiltrækker besøgende med interesse for kunst, kultur og fællesskab. Samtidig er Syddjurs særligt populær blandt børnefamilier, der hvert år valfarter til store attraktioner som Djurs Sommerland, Ree Park Safari, Fregatten Jylland og Skandinavisk Dyrepark.

Med en målrettet udvikling baseret på områdets mikrostyrker, mange unikke og stedbundne oplevelser og engagerede aktører kan Kalø Vig området yde et væsentligt bidrag til turismen i Syddjurs Kommune som en vigtig brik i udviklingen af en stærkere kommerciel profil, stor oplevelseskvalitet, understøttende infrastruktur og formidling af natur og nationalpark.

Som en del af noget større anbefales det, at områdets turismeudvikling sker i samspil med resten af kommunen, nationalparken og Djursland. I samspil med eksempelvis udviklingen af familieegnede ferieboliger i hjertet af Djursland og udvikling af hotelkapacitet i Ebeltoft.

En portal til nationalparken, Mols og Djursland

Kalø Vig ligger som et naturligt bindeled mellem kommunens kyst og bagland, og området kombinerer unikke natur- og kulturoplevelser med nærhed til overnatning og byliv.

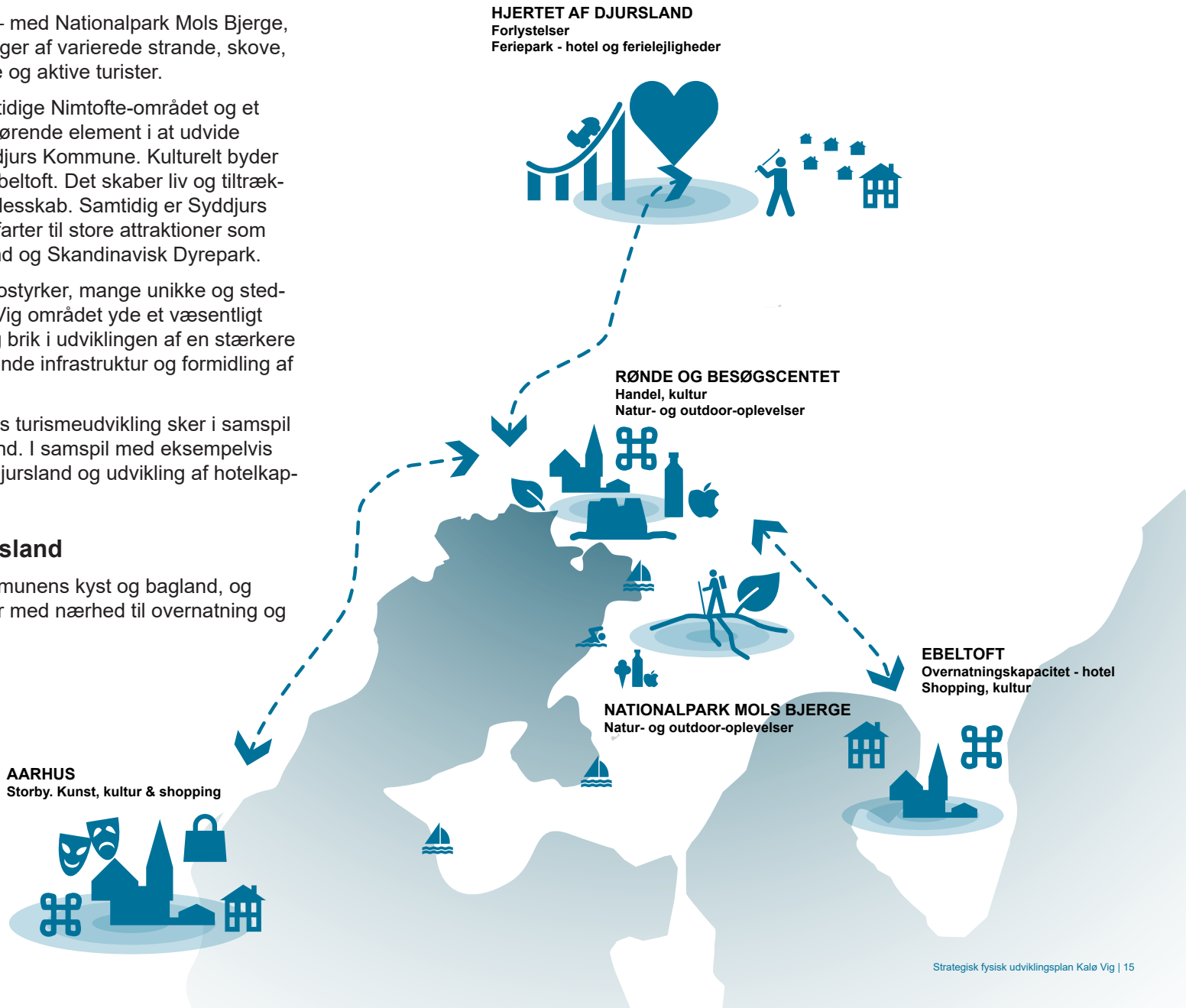

Området indskriver sig samtidig i en central position mellem regionens to store turismedrivere Aarhus og Nationalpark Mols Bjerge. Den korte afstand og direkte kobling mellem en storby og en nationalpark skaber en unik situation og gør storbyens turister og borgere til attraktive og relevante målgrupper for Kalø Vig.

Portal til autentiske oplevelser

Området fungerer som en portal Nationalpark Mols Bjerge og et mangfoldigt udbud af unikke og autentiske oplevelser, som drives og deles af lokale passionerede ildsjæle og virksomheder med stor veneration for området, Mols og Djursland.

Kalø Vig området og Mols' oplevelsesprofil skabes i høj grad af de lokale aktører, men mangler en synlig indgang til denne portal af autentiske oplevelse.

En helhedsoplevelse baseret på synlighed, tilgængelighed og kvalitet

Flere analyser af turisters præferencer og adfærd peger på, at det ikke er enkeltstående attraktioner, der skaber den største oplevede værdi, men variationen i en destination som helhed. Det er samspillet mellem fx strand, natur, lokale madoplevelser, kulturinstitutioner, mindre bymiljøer og andre autentiske, nye og lærerige oplevelser, der gør en destination attraktiv.

Det handler om at forbinde oplevelserne i en samlet fortælling og sikre en helhedsorienteret oplevelse af et område eller en region gennem synlighed, tilgængelighed og kvalitet.

SFU'en arbejder derfor strategisk og fysisk med områdets turisme som et netværk bestående af knudepunkter (byer, attraktioner, overnatningssteder osv.) og sammenhænge (stier, veje, , oplevelseskæder, samarbejder osv.) som forbinder knudepunkterne.

Denne netværksbaserede tilgang er en anvendt metode og tilgang til turismeudvikling både nationalt og internationalt. Tilgangen indebærer den fordel, at man både bevarer fokus på enkeltstående elementer og egenskaber og på kvaliteten og sammenhængen i det samlede turismeprodukt.

Den indebærer desuden at erhvervsliv, organisationer og foreninger kan tænkes ind i en fysisk og oplevelsesmæssig sammenhæng. På den måde kan man arbejde bredt og helhedsorienteret med at identificere udviklingsmuligheder, skabe kvalitet, øge kapaciteten og fremme tilgængelighed, og dermed skabe bedre forudsætninger og muligheder for udvikling og styrkelse af et bæredygtigt turismeprodukt.

Foto: Arkitema

Kilder:
Analyse af nordtyske turisters præferencer og adfærd for kultur, Kulturen i hjertet, Destination NORD, juni 2026, Epinion
Markedsprofiler Danmark og Tyskland, 2025, VisitDenmark

MARKEDER & MÅLGRUPPER

Afsæt

Det danske og tyske marked

Kalø Vigs udvikling kan med fordel tage afsæt i de gæster, som har den stærkeste sammenhæng med områdets identitet, kvaliteter og udviklingspotentiale. Strategien retter sig derfor primært mod de danske og tyske markeder, som allerede udgør langt størstedelen af overnatningerne i Syddjurs Kommune og samtidig har rejsepræferencer, der matcher områdets natur-, kultur- og gastronomiprofil.

I 2025 stod danske gæster for 58 % af overnatningerne i kommunen, mens tyske gæster stod for 31 %*. Samtidig har de tyske overnatninger vist den stærkeste vækst gennem de seneste år.

Inden for disse markeder peger analyserne på to særligt relevante målgrupper: natur- og friluftsturisterne samt storby- og kulturturisterne. Fælles for dem er en interesse for autentiske oplevelser, høj kvalitet, natur, kulturhistorie og lokale madoplevelser. De efterspørger steder med en tydelig identitet, nærhed til naturen og mulighed for både aktivitet, fordybelse og ro. Disse præferencer harmonerer i høj grad med Kalø Vigs særlige styrker i form af Nationalpark Mols Bjerge, det varierede kystlandskab, kulturhistorien omkring Kalø, områdets kunstmiljøer og de lokale fødevareproducenter.

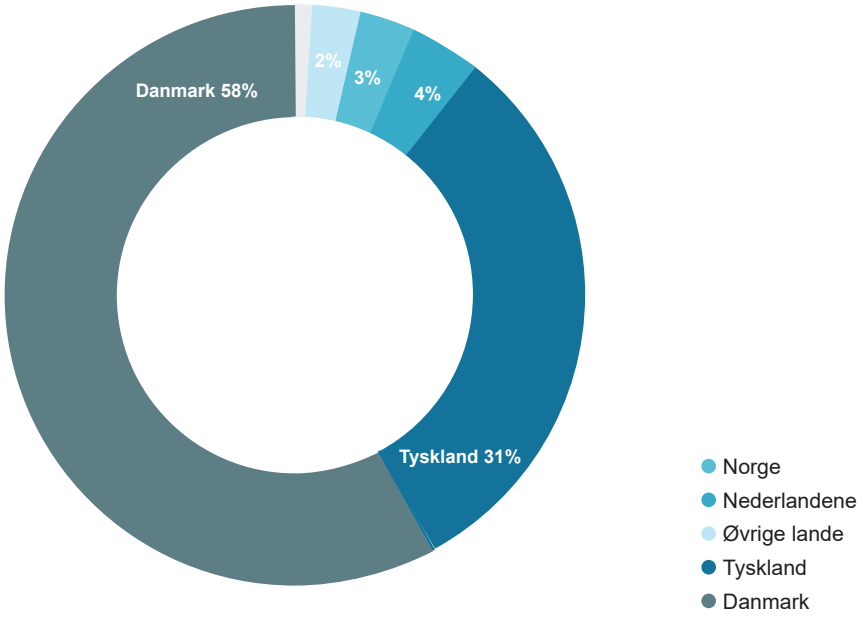

*Kilde: Nationalitetsfordeling 2025, Syddjurs Kommune, Gæstemonitor, Visit Aarhus

Natur- og friluftsturisterne

Natur- og friluftsturisterne vurderes at udgøre den vigtigste målgruppe for områdets overnatningsturisme. Segmentet efterspørger naturoplevelser, vandring, cykling, kystlandskaber og høj oplevelseskvalitet samtidig med, at de værdsætter bæredygtighed, lokale fortællinger og autentiske værtskaber.

Målgruppen passer derfor godt til udvikling af naturnær overnatning, oplevelsesbaserede ophold og sammenhængende oplevelseskæder mellem natur, kultur og gastronomi.

Storby- og kulturturisterne

Storby- og kulturturisterne er særligt interessante i kraft af nærheden til Aarhus. Mange besøger allerede Aarhus på ferie eller som dagsgæster, men efterspørger samtidig natur, kulturhistorie, lokale smagsoplevelser og autentiske udflugtsmål uden for storbyen. Kalø Vig kan derfor fungere som det nære supplement til storbyen og tilbyde oplevelser, der kombinerer kyst, natur, kultur og gastronomi inden for kort afstand af Aarhus.

Denne målgruppe vurderes derfor især at have potentiale som endagsturister og kortferiegæster, der kan bidrage til øget omsætning hos områdets oplevelsesaktører, spisesteder og detailhandel.

Målgrupper, der understøtter områdets overordnede udviklingsstrategi

Målet er ikke at tiltrække flest mulige gæster, men at tiltrække de gæster, som i størst omfang værdsætter områdets kvaliteter og bidrager til lokal værdiskabelse gennem længere ophold, højere forbrug og brug af lokale oplevelser, overnatningssteder og spisesteder. Strategien bygger derfor på kvalitet frem for volumen og på at styrke samspillet mellem natur, kultur, gastronomi og værtskab som fundament for Kalø Vigs fremtidige turismeudvikling.

Fritidsborgere og feriegæster i eget feriehus

Fritidsborgere og feriegæster i eget feriehus opholder sig tilbagevendende og ofte over længere perioder i området. De har typisk et godt lokalkendskab og en stærk tilknytning til stedet og fungerer derfor både som gæster, medbrugere af området og en del af grundlaget for det lokale hverdagsliv. De efterspørger nærhed til naturen, ro, autentiske oplevelser, lokale fødevarer og hyggelige hverdagsoplevelser frem for klassiske turistattraktioner. Gruppen repræsenterer et væsentligt potentiale for lokal værdiskabelse og et mere stabilt kundegrundlag, hvis den i højere grad motiveres til at benytte områdets restauranter, gårdbutikker, kulturtilbud, detailhandel, aktiviteter og oplevelser gennem en større del af året.

Erhvervsgæster

Erhvervsgæsterne omfatter især møde-, kursus- og teambuildingdeltagere fra Aarhus-området og øvrige dele af Østjylland. De efterspørger professionelle rammer kombineret med autentiske oplevelser, natur, gastronomi og sociale aktiviteter. Kalø Vigs styrke er ikke de store konferencer, men en erhvervs- og mødeturisme 2.0 med mindre grupper, hvor møder kobles med natur-, kultur- og madoplevelser hos lokale aktører. Målgruppen bidrager til mere omsætning uden for højsæsonen og skaber grundlag for helårsforretning for områdets virksomheder.

NATUR-OG FRILUFTSTURISTERNE

Foretrækker oplevelser i naturen. De vil gerne have nye og udfordrende oplevelser og gerne en tætpakket kalender. De undgår helst andre turister, vægter miljøvenlighed højt og forsøger at agere miljøvenligt på deres rejser. De rejser ofte som par uden børn.

Top 5 foretrukne aktiviteter

1. Natur, strand, kyst og hav
2. For at slappe af og lade op
3. Vandring og **længere gåture i naturen**
4. Koble af i naturen
5. For at opleve noget nyt og få ny **inspiration**

+ Stier eller ruter (fx til vandring eller cykling)
+ Outdoor aktiviteter (fx mountainbike)
+ Det lokale byliv og oplevelser
+ En destination med **en tilpas mængde turister

KALØ VIG

Nationalparken
Kystlandskabet
Kulturarv
Kunst
Gastronomi
Lokale værtskaber

STORBY-OG KULTURTURISTERNE

Søger i høj grad mod storbyer, når de rejser. Her er deres foretrukne oplevelser kulturelle såsom museer, udstillinger, arkitektur eller madoplevelser.

Top 5 foretrukne aktiviteter

1. For at slappe af og lade op
2. Natur, strand, kyst og hav
3. **Kultur, kunst og historiske oplevelser / seværdigheder**
4. Koble af i naturen
5. Besøge familie og venner / særlig privat begivenhed

+ For at opleve noget nyt og få inspiration
+ Det **lokale** byliv og oplevelser
+ Lokale madoplevelser, markeder, **gårdbutikker, vejboder**
+ Shopping

Kilde: Markedsprofil Danmark, 2025, VisitDenmark og Markedsprofil Tyskland, 2025, VisitDenmark

VÆRDISKABELSESPOTENTIALE

Syddjurs som stærk turismekommune

Turismen er en voksende del af Syddjurs Kommunes økonomi. Turismeforbruget i kommunen steg fra 1,2 mia. kr. i 2015 til 2,5 mia. kr. i 2023, svarende til en vækst på 110,5 pct. Turismens andel af kommunens samlede udbud voksede i samme periode fra 5,0 til 8,3 pct.

Udviklingen viser, at turismen allerede er en væsentlig lokal værdiskaber og et erhverv med stigende betydning.

Turismeforbruget skaber ikke alene omsætning hos overnatningssteder og attraktioner, men breder sig til blandt andet spisesteder, butikker, transport og øvrige serviceerhverv. I Aarhusregionen medførte én million kroner i turismeforbrug i 2023 i gennemsnit 480.000 kr. i værditilvækst, 0,90 job og 300.000 kr. i skatteindtægter, inklusive afledte effekter.

Turistens forbrug varierer markant med opholdsform

”Turismens økonomiske betydning, Visitdenmarks, juli 2026” viser, at kommercielle turister i Danmark står for 67 pct. af omsætningen, selv om de ikke-kommercielle gæster udgør 61 pct. af overnatningerne. Ikke-kommercielle turister står omvendt kun for 33 pct. af omsætningen. Mange gæster og overnatninger er altså ikke i sig selv tilstrækkelige. Den lokale effekt afhænger af, om gæsterne anvender områdets overnatning, bespisning, detailhandel, transport og oplevelsestilbud.

For Kalø Vig er den centrale økonomiske opgave derfor ikke alene at tiltrække flere besøgende. Potentialet ligger især i at få flere af de eksisterende og kommende gæster til at blive længere, benytte kommerciel overnatning og købe flere lokale oplevelser, måltider og produkter. De mange fritidsborgere i egne feriehuse har et lavere gennemsnitligt døgnforbrug end kommercielt overnattende gæster, men udgør gennem deres mange og tilbagevendende ophold et væsentligt kundegrundlag. Potentialet ligger i at øge deres brug af lokale spisesteder, butikker, kulturtilbud, producenter og oplevelser og dermed omsætte den eksisterende tilstedeværelse til større lokal værdiskabelse og et mere stabilt helårsgrundlag.

Sammenhængende oplevelseskæder, synlige tilbud og relevante overnatningsmuligheder kan dermed omsætte områdets store gæstestrømme til større lokal værdiskabelse.

1 mio. kr. i turismeforbrug i Aarhusregionen skaber i gennemsnit:

480.000 kr. i værditilvækst

0,90 jobs

300.000 kr. i skatteindtægter

Gæsternes døgnforbrug

Hotelgæster har et relativt højt døgnforbrug: 1.964 kr. (ferie) og 2.525 kr. (erhverv)

Gæster i lejede feriehuse har et væsentligt højere forbrug end ejere i eget feriehus: 1.253 kr. (lejet feriehus) og 193 kr. (eget feriehus)

Ikke-kommercielle gæster er talrige, men skaber gennemsnitligt mindre omsætning pr. døgn: 331 kr. (endagsgæster ferie) og 2.823 (endagsgæster forretning)

Kilder:
Turismens økonomiske betydning, VisitDenmark, juli 2026
Turismens økonomiske betydning - TSA-bilag og tabeller, VisitDenmark, juli 2026
Turismens økonomiske betydning i Aarhusregionen 2023, VisitDenmark for Aarhusregionen, august 2025
Turismens økonomiske betydning i Region Midtjylland 2015, VisitDenmark for Region Midtjylland, november 2017

VISION & PEJLEMÆRKER

Dette kapitel beskriver et bud på en overordnet vision og en række målsætninger som pejlemærker for strategisk fysisk udvikling.

Foto: Arkitema, Skødshoved Havn

Vision
Kalø Vig 2036

Kalø Vig er sammen med vores alle sammens Nationalpark Mols Bjerge en unik og eftertragtet oplevelsesperle i Kraftcenter Djursland.

- en portal til en autentisk helhedsoplevelse båret af lokale aktører og markante attraktioner forankret i et stærkt fællesskab.

PEJLEMÆRKER FOR EN BÆREDYGTIG TURISMEUDVIKLING

Nedenstående målsætninger anbefales som pejlemærker for den kommende strategisk fysiske udvikling af turismenetværket og områdets turisme i samspil med lokalsamfundets interesser:

#1 Større synlighed for gæster

Synligheden af Kalø Vig områdets herligheder anbefales styrket for gæster i nationalparken, på Djursland og i Aarhus - fysisk, men også digitalt - særligt for at nå de potentielle gæster, som planlægger ferien i og omkring området.

Den synlige identitet skal tage udgangspunkt i områdets mikrostyrker og synliggøre områdets mangfoldighed af "perler" (overnatning, oplevelser og spisesteder) - der er "perler" nok til at sprede gæsterne og undgå overbelastning af udvalgte knudepunkter.

Områdets stærke identitet skal skinne igennem hos de mennesker, man møder, i den måde man bevæger sig på (bus, bil, cykel, til fods) og i det man kan opleve i området.

#2 Tilgængelighed til oplevelser for gæster og lokale

Det skal være nemt og ligetil at være gæst i området gennem formidling og information om, hvad man kan opleve, sammenhængende rekreativ infrastruktur og god mobilitet.

De grønne og blå natur- og outdooroplevelser anbefales derved bundet sammen af oplevelsesrige og tilgængelige stier og ruter, tydelig wayfinding, der binder sammen på tværs af aktører og steder og stærke portaler og støttepunkter, hvor man kan vandre og cykle videre ud i det samlede netværk.

Det nære og autentiske skal bevares i en udvikling, der vægter stedbundenhed og kvalitet.

#3 Mere liv hele året og flere gæster uden for højsæsonen

Mere liv hele året med åbne butikker og spisesteder, kulturaktiviteter og oplevelsesmuligheder kan tiltrække flere gæster udenfor højsæsonen og styrke mulighederne for at lokale virksomheder kan øge omsætningen og skabe en mere stabil forretning. Områdets mange fritidsborgere udgør et vigtigt tilbagevendende kundegrundlag, som gennem relevante helårstilbud og bedre lokal information kan understøtte aktivitet og omsætning uden for højsæsonen.

Kalø Vig områdets mikrostyrker er et godt udgangspunkt for oplevelser hele året, som kan udfoldes og styrkes gennem et tættere samspil mellem aktørerne på tværs af mikrostyrker og sæsoner. Dialogen og samarbejdet mellem aktører om udvikling af oplevelser, samarbejder, udnyttelse af faciliteter kan med fordel fremmes.

#4 Innovationskraft, lokal værdiskabelse og investeringslyst

Det er en målsætning at omsætte de eksisterende gæstestrømme og det forventede øgede besøgstal fra Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge til større lokal værdiskabelse. Turismeforbrug skaber omsætning på tværs af overnatning, bespisning, detailhandel, transport og oplevelser og bidrager derigennem til værditilvækst, beskæftigelse og skatteindtægter. Kalø Vig kan derfor med fordel udvikle synlige, kvalitetsprægede og bookbare tilbud, som øger gæsternes opholdstid og lokale forbrug og samtidig styrker grundlaget for private investeringer og levedygtige virksomheder hele året.

Kalø Vig området kan derved byde væsentligt ind som en del af vækstmotoren for de øvrige feriesteder i regionen.

#1 STØRRE SYNLIGHED FOR GÆSTER

#2 BEDRE ADGANG TIL OPLEVELSER FOR GÆSTER OG LOKALE

#3 MERE LIV HELE ÅRET OG FLERE GÆSTER UDEN FOR HØJSÆSONEN

#4 INNOVATIONSKRAFT, LOKAL VÆRDISKABELSE OG INVESTERINGSLYST

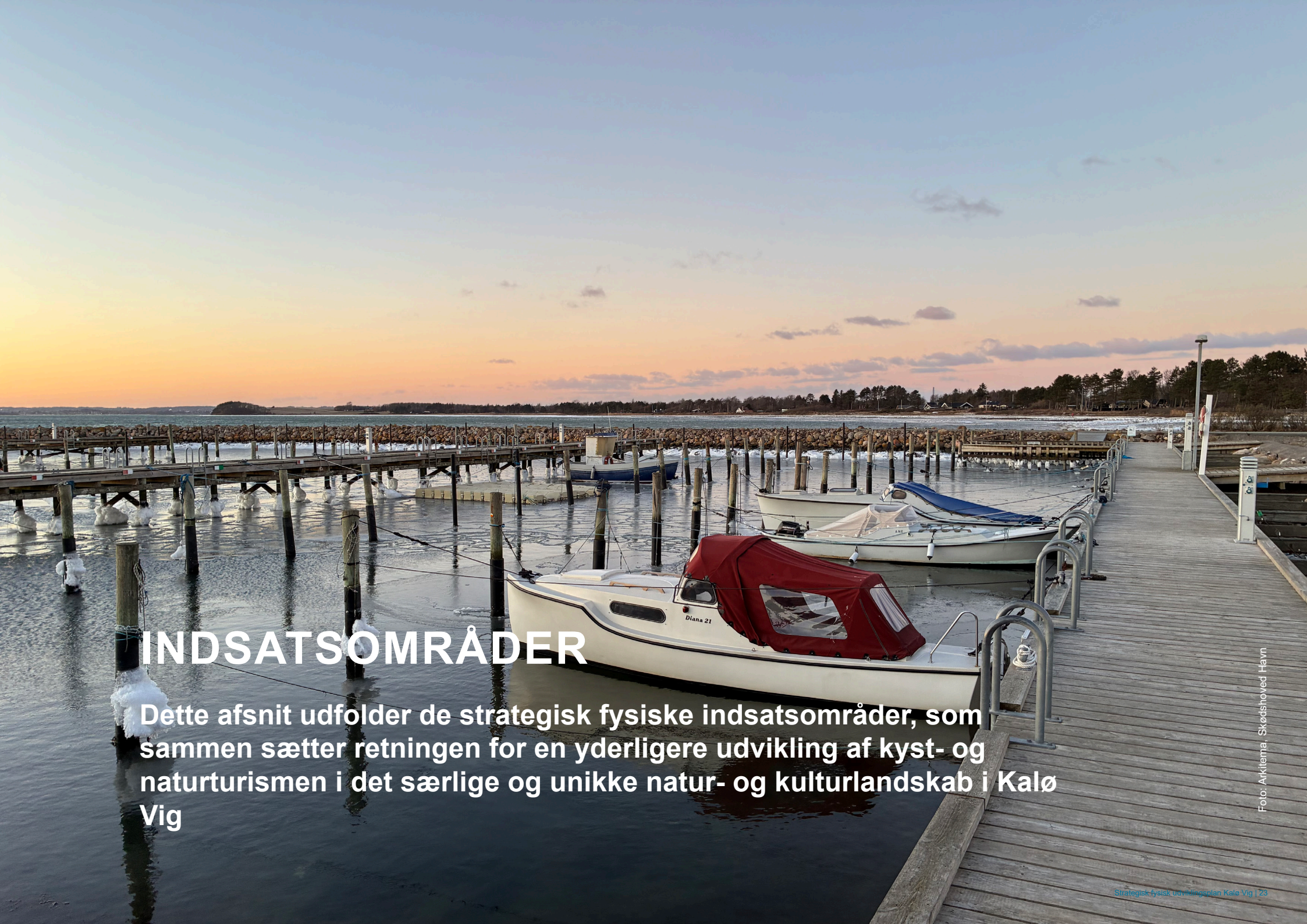

INDSATSOMRÅDER

Dette afsnit udfolder de strategisk fysiske indsatsområder, som sammen sætter retningen for en yderligere udvikling af kyst- og naturturismen i det særlige og unikke natur- og kulturlandskab i Kalø Vig

Foto: Arkitema, Skødshoved Havn

EN SAMLET OG TILGÆNGELIG HELHEDSOPLEVELSE

Strategisk fysisk indsatsområde

En nem adgang til Kalø Vig områdets samlede helhedsoplevelse af unikke og autentiske tilbud og steder anbefales særligt understøttet i en række udpegede og prioriterede knudepunkter i et sammenhængende netværk. Sammenhængskraften kan styrkes af både af fysiske, tilgængelige forbindelser og af relationer, oplevelseskæder og samarbejder mellem både frivillige og kommercielle aktører.

Knudepunkter omfatter lokalsamfund, besøgsmål og attraktioner, spisesteder og overnatning i et hierarki bestående af en hovedportal, portaler, trædesten og støttepunkter. Knudepunkterne udpeges, hvor de understøtter aktørerne og oplevelserne, og hvor der kommer mange besøgende, som kan ledes videre ud i turismenetværket.

Hovedportal - Rønde og Egens Vig

Som hovedportal til Kalø Vig og nationalparken udpeges området fra Rønde by til Egens Vig, hvor det kommende besøgscenter placeres. Som hovedportal vil området fungere som det primære velkomstcenter og bindeled mellem lokalsamfundet og natur- og kulturoplevelserne gennem mindre portaler knyttet til områdets mikrostyrker: Kultur og kunst omkring Kulturhotellet i Rønde bymidte, maritime naturoplevelser omkring Nappedam Lystbådehavn og gastronomi og lokale fødevarer omkring Kalø Økologiske Landbrugsskoles gårdbutik.

En fysisk og kommerciel styrkelse af Rønde

Rønde by spiller en særlig rolle som service- og mobilitetshub med butikker, spisesteder og busterminal. En tydelig rolle og funktion som service- og mobilitetshub vil bidra-

Indsatser

Styrke, udvikle og samle helhedsoplevelsen af Kalø Vig områdets mange tilbud inden for de tre mikrostyrker: Kultur & Kunst, Istidslandskabets blå og grønne natur og Gastronomi.

Sikre høj kvalitet og tilstrækkeligt udbud i turismenetværkets hovedportaler og portaler - herunder Rønde bymidte.

Formidle og informere om netværkets oplevelser i knudepunkterne.

Relevante aktører og partnerskaber: Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge i samarbejde med VisitAarhus, lokale portalaktører, virksomheder og foreninger.

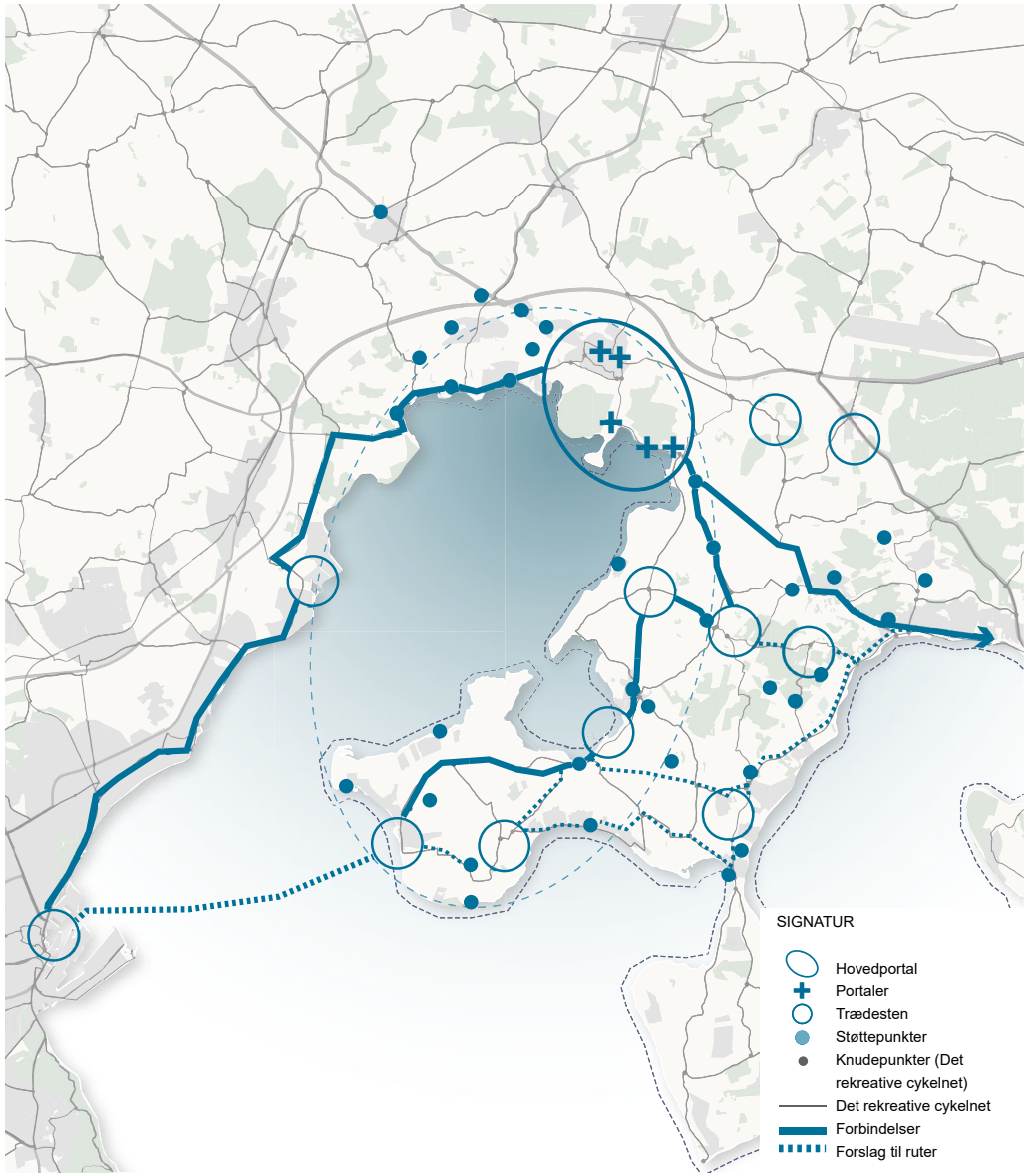

Netværket skal ikke alene lede gæster rundt, men skabe forbindelser mellem besøgsmål og lokale tilbud, så gæstestrømme omsættes til længere ophold og lokal værdiskabelse.

ge til en styrkelse af byens handelsliv. Dels ved at byens erhvervsdrivende målretter sine produkter, dels ved at byen indrettes til flere og længere ophold, så de eksisterende og kommende gæster bliver længere, benytter kommerciel overnatning og køber flere lokale oplevelser, måltider og produkter i byen.

Hovedportalen skal gøre det let for feriegæster, endagsbesøgende og lokale at besøge nationalparken og området generelt, styrke den lokale turisme og fremme bæredygtig udvikling. Derfor er det nødvendigt med tilstrækkelig volumen og oplevelseskvalitet ved at bygge videre på de stedbundne og unikke potentialer og styrker. Hovedportalen vil på den måde styrkes som base og impulsgivende for den videre udvikling.

Trædesten og støttepunkter - Lokalsamfund og besøgsmål

Turismenetværkets øvrige knudepunkter udgøres af vigtige trædesten og støttepunkter, der skaber adgang til hele netværket af små og store aktører og oplevelser gennem wayfinding, information og henvisninger mellem aktørerne.

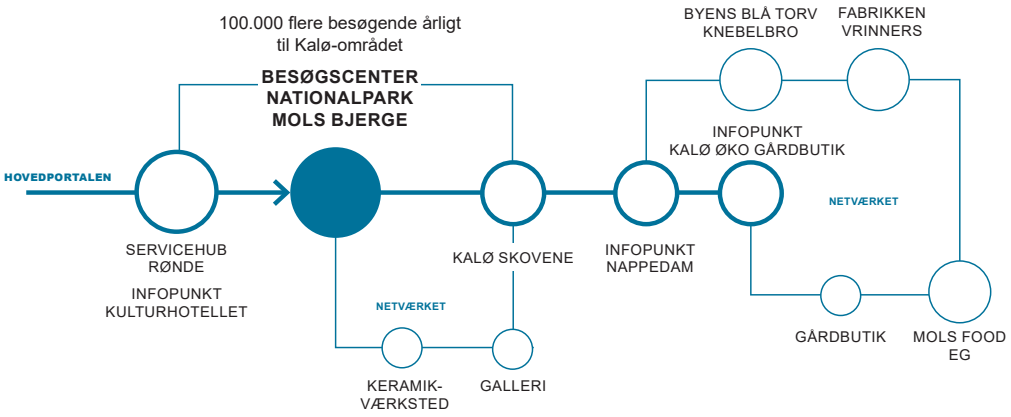

Netværkets portaler, trædesten og støttepunkter kan skabe forbindelser mellem besøgsmål og lokale tilbud, så gæstestrømme omsættes til længere ophold og lokal værdiskabelse.

Netværkets knudepunkter

Hovedportal:

- Det samlede område omkring Rønde og Egens Vig

Portaler:

- Service- & mobilitetshub Rønde bymidte
- Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge (natur og outdoor)
- Infopunkt Kulturhotellet (kultur og kunst)
- Infopunkt Kalø Økologisk Landbrugsskole (økologiske madoplevelser og lokal gastronomi)
- Infopunkt Nappedam Lystbådehavn (maritime og blå natur oplevelser)

Trædesten:

- Vrinners
- Knebelbro
- Skødshoved Havn

Støttepunkter:

- Natur-støttepunkter (ankomstpunkter, udsigtspunkter osv.)
- Kultur-støttepunkter (gallerier, keramikværksteder osv.)
- Gastro-støttepunkter (restauranter, madbutikker, gårdbutikker osv.)
- Maritime-støttepunkter (kajakophalerpladser, anløbsbroer osv.)

TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE

Strategisk fysisk indsatsområde

Områdets aktører og erhvervsdrivende i turismeerhvervet består primært af en række mikrovirksomheder, som driver oplevelsesudbuddet indenfor natur- og outdooroplevelser samt kultur- og kunsthåndværk. Der opleves et stort engagement og passion blandt aktørerne med fokus på det gode værtskab. Ofte kan mikrovirksomheder have svært ved at finde overskud i hverdagens drift til strategisk samarbejde, men der er stor samhørighed og velvilje.

Nationalpark Mols Bjerge fungerer som en vigtig organiserende og samlende aktør for områdets interessenter gennem nationalparkens servicenetværk med bl.a. formidling og billetsalg hos aktørerne på nationalparkbooking.dk, branding gennem en stærk rammefortælling og en kommunikationsplatform.

Djursland er ét af de steder i landet med flest højskoler, og i Kalø Vig området omkring Rønde findes to af dem. Det skaber en særlig aktørgruppe, et fokus på dannelse, en videnbegærlig stemning og fysiske faciliteter, som bidrager til områdets DNA og identitet - og rummer potentialer ift. områdets fremtidige profil.

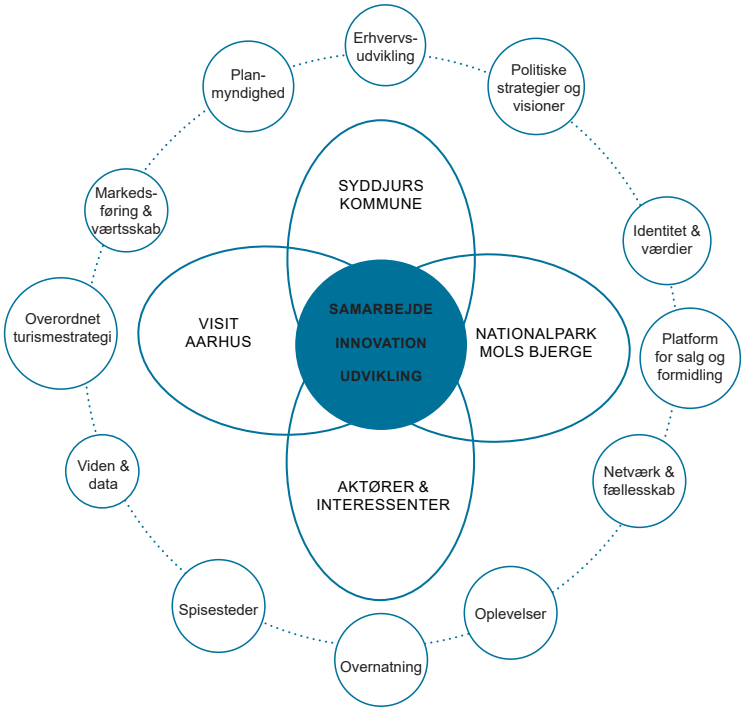

Mulige bidrag til den fælles udvikling

Det kommende besøgscenter skaber et momentum, som kan udnyttes gennem et stærkt strategisk partnerskab mellem Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge. Partnerskabet kan samle og understøtte udviklingen, mens de konkrete initiativer realiseres i forskellige samarbejder.

Kommunen kan bidrage med planlægning, koordinering og myndighedsbehandling. Nationalparken kan bidrage med besøgscenter, formidling og Servicenetværk. VisitAarhus kan bidrage med markedsviden, destinationsudvikling og synlighed. Lokale og private aktører kan udvikle og drive oplevelser, overnatning, gastronomi, handel og service.

Projekt-, finansierings- og driftsansvar afklares særskilt under projektmodningen.

Indsatser

Fastholde og udvikle nationalparkens Servicenetværk som et samlende og identitetsskabende organ.

Styrke samarbejdet på tværs af aktørlandskabet i og omkring Kalø Vig området på tværs alle tre mikrostyrker.

Styrke de strategiske partnerskaber, som kan understøtte lokale initiativer, projektmodning og relevante private og offentlige investeringer.

Relevante aktører og partnerskaber: Nationalpark Mols Bjerge og Nationalparkens Servicenetværk i tæt samarbejde med VisitAarhus, Syddjurs Kommune og områdets virksomheder, kulturaktører og foreninger.

En central tværgående indsats i SFU Kalø Vig er et ønske om at bidrage til at videreudvikle Nationalpark Mols Bjerges Servicenetværk til en fælles samarbejds- og udviklingsplatform for områdets aktører inden for natur og outdoor, lokale fødevarer og gastronomi samt kultur og kunst. Netværket fungerer allerede i dag som en stærk ramme for samarbejde mellem turismevirksomheder, frontpersonale og oplevelsesaktører, og erfaringerne fra KNO-gruppen (Kommercielle Naturoplevelser og Outdoor) viser, at netværket kan skabe fælles retning, øget kvalitet, produktudvikling og markedsføring på tværs af værdikæderne.

Som led i den strategiske udvikling kan netværket udvides med brancheorienterede undergrupper for Fødevarer & Gastronomi samt Kultur & Kunst, så de tre mikrostyrker får en fælles organisatorisk paraply. Formålet er at styrke samarbejdet mellem virksomheder, foreninger og kulturaktører, skabe flere koblinger mellem oplevelserne og udvikle samlede produkter, ruter og pakkeløsninger, der giver gæsterne anledning til at bevæge sig rundt i hele Kalø Vig-området. Netværket vil som i dag danne grundlag for fælles kompetenceudvikling, synlighed, markedsføring og formidling gennem blandt andet besøgscentret ved Kalø og Nationalparkbooking.dk.

Besøgscentret ved Kalø er tænkt som en port til nationalparken og hele turismeområdet, hvorfra besøgende introduceres til områdets natur, kulturhistorie, kunsthåndværk, fødevarer og oplevelser og guides videre ud i landskabet og lokalsamfundene. Her kan Servicenetværket få en central rolle i at koble områdets aktører og omsætte Kalø Vigs samlede mikrostyrker til sammenhængende, kvalitetsprægede og regenerative besøgsoplevelser til gavn for både gæster, virksomheder og lokalsamfund.

Som inspiration viser modellen til højre et bud på servicenetværkets fremtidige struktur og forslag til, hvordan mikrostyrkerne kunst & kultur og fødevarer & gastronomi kan organiseres i fælles undergrupper under servicenetværket. Natur & outdoor som undergruppe eksisterer allerede i form af KNO-gruppen (Kommercielle Naturoplevelser og Outdoor). Dette organisatoriske perspektiv skal drøftes og kvalificeres sammen med Nationalpark Mols Bjerge og de berørte aktører.

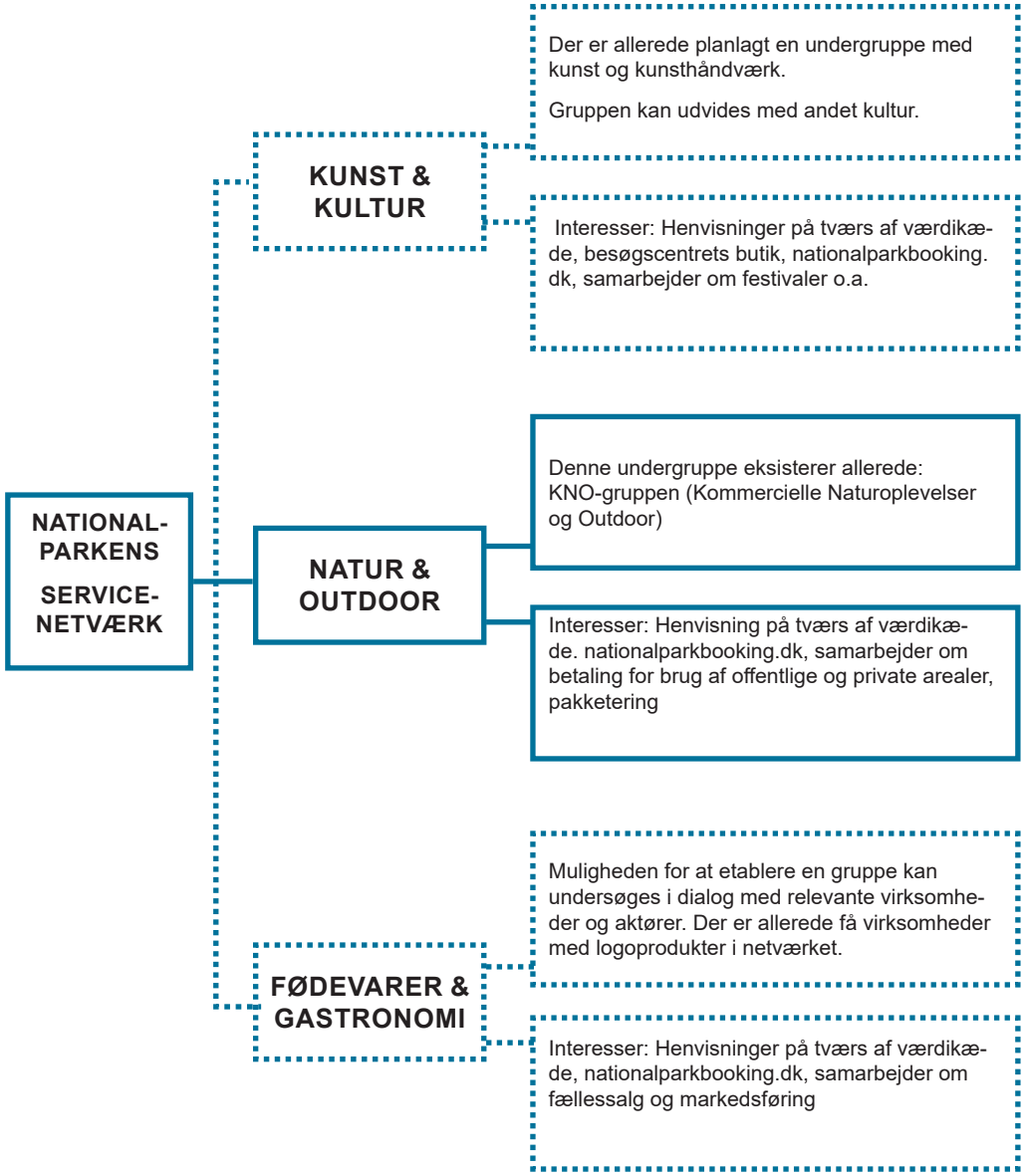

Mikrostyrkerne kunst & kultur og fødevarer & gastronomi foreslås organiseret i fælles undergrupper under servicenetværket. Natur & outdoor som undergruppe eksisterer allerede i form af KNO-gruppen (Kommercielle Naturoplevelser og Outdoor)

DET GODE VÆRTSKAB

Strategisk fysisk indsatsområde

Det gode værtskab er en central forudsætning for, at Kalø Vig opleves som én samlet destination frem for en række enkeltstående oplevelser. Området er kendetegnet ved mange mindre aktører, stærke lokale fortællinger og personligt engagement, hvilket giver et særligt potentiale for nærværende og autentiske gæsteoplevelser.

En særlig styrke ved Kalø Vig er netop muligheden for at komme tæt på lokale værter, producenter, kunsthåndværkere og oplevelsesudbydere og dermed møde stedet gennem de mennesker, der lever, arbejder og skaber her. Det gode værtskab kan understøtte denne nærhed og gøre områdets mange små og autentiske oplevelser lettere tilgængelige for besøgende.

Som strategisk fysisk indsatsområde handler det gode værtskab om at gøre området lettere at forstå, finde rundt i og opleve. Gennem fælles formidling, wayfinding, portaler, digitale løsninger og synlige oplevelseskæder kan gæsterne mødes af en sammenhængende fortælling om Kalø Vig og nationalparken og nemt guides videre mellem områdets natur-, kultur- og gastronomioplevelser. Det gode værtskab kan dermed styrke både gæsteoplevelsen, opholdstiden og den lokale værdiskabelse.

En fælles og tværgående wayfinding og formidling foreslås i portaler og trædesten med fælles information og velkomst, som sammenhængende wayfinding mellem områdets oplevelser og lokalsamfund. Det kan være i form af ”Videre ud i Kalø Vig/ Nationalpark”-formidling, hvor alle centrale steder peger videre til andre oplevelser og gennem formidling af historier om menneskerne bag oplevelserne som fx ”Mød osteproducenten”

Indsatser

Styrke fortællingen om Kalø Vig og områdets mikrostyrker.

Udvikle fælles formidling, wayfinding og værtskabsfunktioner i områdets portaler og knudepunkter.

Skabe sammenhængende oplevelseskæder og henvisninger mellem områdets aktører og oplevelser.

Relevante aktører og partnerskaber: Nationalpark Mols Bjerge, VisitAarhus og Nationalparkens Servicenetværk i samarbejde med områdets værter, virksomheder og oplevelsesaktører.

Østerssafari Foto: Sarah Green

MÅLGRUPPEFOKUSERET OVERNATNINGSKAPACITET

Strategisk fysisk indsatsområde

Udvikling af overnatningskapacitet er et centralt greb til at omsætte Kalø Vigs eksisterende og kommende gæstestrømme til længere ophold og større lokal værdiskabelse. Kommercielt overnattende gæster skaber grundlag for omsætning hos restauranter, detailhandel og oplevelsesaktører og kan dermed bidrage til flere lokale arbejdspladser, øget investeringslyst og et stærkere helårsgrundlag for områdets virksomheder.

Potentialet for større hotel- og feriecenterprojekter i Kalø Vig-området er vurderet som led i planprocessen. Områdets skala, DNA og stedbundne natur-, landskabs- og kulturværdier peger imidlertid mod en anden udviklingsretning: mindre, kvalitetsprægede og oplevelsesnære overnatningstilbud, som henvender sig til de prioriterede målgrupper og bringer gæsterne tæt på områdets natur, kultur, gastronomi og lokale aktører.

Indsatser

Koncentrere ny overnatningskapacitet omkring trædesten, portaler og eksisterende lokalsamfund, hvor den kan skabe synergi med oplevelser, service og lokale erhverv.

Udvikle mindre, målgruppefokuserede overnatningsmiljøer i blandt andet Vrinners, Knebel og Skødshoved Havn med afsæt i stedernes særlige kvaliteter og funktioner.

Udvide udbuddet af naturnær og oplevelsesbaseret overnatning på campingpladser, hos fødevareproducenter og i tilknytning til kultur- og outdooraktører.

Kvalitetsløfte den eksisterende kapacitet og styrke koblingen mellem overnatning, lokale oplevelser og erhvervsturisme med henblik på højere belægning og en længere sæson.

Muliggøre nye overnatningsformer gennem blandt andet omdannelse af eksisterende bygninger samt udvikling af gårdophold, hytter, glamping og autocamperfaciliteter under hensyn til natur, landskab og arealforvaltning.

Understøtte udlejningsegnede feriehuse af høj kvalitet, hvor de kan indpasses landskabeligt og bidrage til en større kommercielt tilgængelig kapacitet.

Relevante aktører og partnerskaber: Private investorer, lodsejere og overnatningsaktører, understøttet af Syddjurs Kommune gennem planlægning, myndighedsdialog og erhvervsudvikling samt af VisitAarhus gennem markedsperspektiv og destinationsudvikling.

Kalø Vigs overnatningsudvikling skal derfor ses som en del af et større turismesystem. Den større hotel- og feriecenterkapacitet koncentreres i Ebeltoft og omkring Nimtofte, mens Kalø Vig udvikler de autentiske og landskabsintegrerede overnatningstilbud, der supplerer den regionale kapacitet og giver besøgende anledning til at blive længere, opleve mere og lægge en større del af deres forbrug lokalt.

Det anbefales, at ny kapacitet koncentreres omkring udpegede trædesten, portaler og eksisterende lokalsamfund, hvor den kan understøtte både lokale erhverv og et sammenhængende oplevelsesnetværk. Særligt Vrinners, Knebel og Skødshoved Havn rummer potentiale for mindre overnatningsmiljøer med tæt kobling til natur-, kultur-, gastronomi- og friluftsoplevelser. Koncentrationen vil skabe synergi mellem overnatning, oplevelser, service og lokale virksomheder og samtidig begrænse en spredt udvikling i det åbne landskab.

Udviklingen skal ske med kvalitet frem for volumen som bærende princip. Relevante overnatningsformer kan være udlejningsegnede feriehuse af høj kvalitet, mindre hotel- og krotilbud, gårdophold, naturnære hytter og glampingenheder, autocamperfaciliteter samt oplevelsesbaserede tilbud hos lokale fødevareproducenter, kulturmiljøer og outdooraktører. Parallelt kan den eksisterende kapacitet kvalitetsudvikles og i højere grad kobles til områdets oplevelser, så den kan opnå højere belægning og bidrage til aktivitet over en større del af året.

Naturnær overnatning hos fødevareproducent. Foto: Mols Food

VIDEN: PLANLÆGNING FOR OVERNATNINGSKAPACITET

Nye muligheder for turisme og overnatning

De gældende regler giver mulighed for at planlægge for forskellige former for turistovernatning, herunder glamping, når projekterne kan indpasses under hensyn til blandt andet landskab, natur, kulturmiljø og de nationale planlægningsinteresser. Et fremsat forslag til ændring af planloven lægger op til yderligere fleksibilitet for udvikling af mindre turismeerhverv i landdistrikterne og kystnærhedszonen. Da der er tale om et lovforslag, vil de endelige muligheder afhænge af lovens vedtagelse og konkrete udformning.

Overflødiggjorte bygninger

Det fremsatte lovforslag lægger op til, at kommunerne får bedre mulighed for at planlægge for mindre turismeerhverv i overflødiggjorte bygninger i kystnærhedszonen, også når bygningerne ikke ligger i direkte tilknytning til et eksisterende bysamfund eller en større ferie- og fritidsbebyggelse. Muligheden omfatter blandt andet ændret anvendelse, ombygning og mindre udvidelser til mindre overnatningssteder og andre mindre turismeerhverv samt anvendelse af de umiddelbart tilknyttede udearealer. Planlægningen skal fortsat bygge på sammenhængende turistpolitiske overvejelser og overholde de øvrige krav, der gælder i kystnærhedszonen.

Planlægning for glamping

Efter de gældende regler kan kommunen efter en konkret vurdering give landzonetilladelse til glamping. Der findes allerede en særlig mulighed for tidsbegrænset tilladelse til op til otte glampingenheder ved en veletableret større turistattraktion eller virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter. Det fremsatte lovforslag lægger op til at udvide denne mulighed til op til ti enheder og forlænge den maksimale tilladelsesperiode fra fem til otte år. De øvrige betingelser og hensyn til blandt andet natur, landskab og kystinteresser foreslås fastholdt i det fremsatte lovforslag.

I kystnærhedszonen gælder fortsat skærpede krav. Planlægning og landzonetilladelser skal respektere de nationale interesser i kystområderne, og nye anlæg må ikke føre til uhensigtsmæssig spredning af bebyggelse eller tilsidesætte væsentlige natur- og landskabshensyn. Nye arealer til glamping skal som udgangspunkt placeres i direkte tilknytning til eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsanlæg, så udviklingen understøtter eksisterende funktioner og ikke skaber spredt bebyggelse i det åbne land. Udlægget skal tilpasses stedets skala samt natur- og landskabsværdier, og i kystnærhedszonen kræves en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

I figuren til højre forudsættes den eksisterende by at være en byzoneby, hvis arealet ligger i kystnærhedszonen (som følge af planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 4). Uden for kystnærhedszonen vil der også kunne planlægges for et areal til glampingenheder i tilknytning til en landzonelandsby. I begge eksemplerne i kan det nye areal til glampingenheder forblive i landzone.

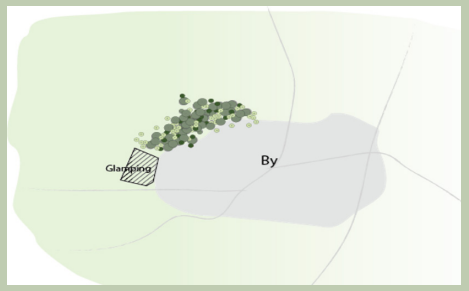

Udlæg af areal til glamping nær eksisterende bysamfund. Kilde: Vejledning om glamping By-, Land- og Kirkeministeriet, 6.12.2024

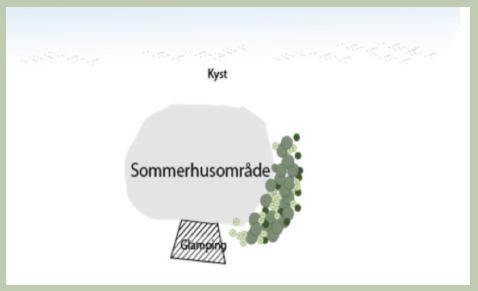

Udlæg af areal til glamping nær eksisterende nær eksisterende større ferie- og fritidsanlæg (her eksisterende sommerhusområde). Kilde: Vejledning om glamping By-, Land- og Kirkeministeriet, 6.12.2024

De gældende og foreslåede regler kan således åbne nye muligheder for mindre, stedstilpassede overnatningstilbud i Kalø Vig-området. Mulighederne skal afklares gennem den konkrete kommunale planlægning og myndighedsbehandling og bør anvendes med afsæt i områdets landskabelige kvaliteter, eksisterende bebyggelse og samlede turismestrategi.

KOMMERCIEL TURISMEUDVIKLING

Strategisk fysisk indsatsområde

Omsætning, overnatninger og sæsonfordeling er centrale nøgler til at skabe positive og bæredygtige samfundsmæssige effekter, der gavner lokalsamfund, virksomheder og kommune og kan være med til at skabe og vedligeholde gode steder at bo og besøge – hele året.

Et særligt potentiale ligger i områdets mange fritidsborgere, som allerede opholder sig tilbagevendende i Kalø Vig og har et godt kendskab til området. Gennem mere synlige tilbud, lokale fordels- eller informationsfællesskaber og oplevelser målrettet flere sæsoner kan gruppen blive et stærkere kundegrundlag for områdets butikker, spisesteder, kulturaktører, producenter og oplevelsesvirksomheder.

I Kalø Vig området ligger et potentiale i nye forretningsområder og mere kommercialisering af naturens og kulturens oplevelser - fx ved at udvikle og videreudvikle forretninger, som hviler på flere ben og byder på en 360 graders oplevelse rundt om turisten. Forretningsudviklingen kan med fordel ske gennem flere strategiske samarbejder mellem de mange små aktører, så flere byder ind med fx overnatning, bespisning, transport og facilitering af de oplevelser, som gæsterne kommer for. Derudover gennem en øget opmærksomhed på en kommerciel udvikling i tilknytning til nationalparkens nye besøgscenter.

Det kræver en kritisk masse af oplevelser og seværdigheder, og at kvaliteten er høj hele vejen rundt i turismesystemet. Samtidig er det nødvendigt med tilstrækkelig overnatningskapacitet og -udbud i og omkring Kalø Vig området, så man kan sikre at gæsterne bliver i Syddjurs Kommune mere end én dag og derved skaber omsætning hos overnatningssteder, spisesteder og oplevelsesudbydere.

Der skal derudover være tilstrækkeligt udbud af kommercielle muligheder, som de lokale virksomheder kan udnytte, så handels- og turismeerhvervet kan fastholdes og blomstre til gavn for både besøgende og lokale borgere. Det kræver også et fokus på at styrke henvisningskulturen, oplevelseskæderne og gode forbindelser på tværs af Syddjurs og de små og store aktører.

Indsatser

Styrk henvisningskulturen med fokus på helhedsoplevelsen ved at koble besøgsmål og natursteder med spisesteder, gårdbutikker, kunsthåndværk, guidede aktiviteter osv.

Udvikl oplevelseskæder, der fylder to til fire timer, en hel dag, et døgn eller en weekend.

Fortsat kommunal støtte og rådgivning til forretningsudvikling blandt de passions- og interessebaserede mikrovirksomheder.

Innovation og udvikling af turismeprodukter og forretningsområder - indenfor særligt kommercielle natur- og outdooroplevelser.

Udvikling af erhvervsturisme 2.0 med fokus på mødeturisme, der kan skabe betalingsvillige besøgsanledninger uden for sommerens klassiske kystaktiviteter.

Relevante aktører og partnerskaber: Lokale virksomheder og iværksættere med støtte fra Nationalparkens Servicenetværk, VisitAarhus og Syddjurs Kommunes erhvervsindsats.

Turismeøkonomiens tre vækstgreb i Kalø Vig

Øget konvertering: Flere gæster finder og køber lokale tilbud.

Længere opholdstid: Flere dagsgæster bliver til heldags- og overnattende gæster.

Større helårseffekt: Flere produkter og åbne virksomheder uden for højsæsonen.

Vildmarksfrokost og teambuilding ved Karpenhøj Naturcenter. Foto: Karpenhøj Naturcenter

UDVIKLINGSOMRÅDER & NEDSLAG

Dette kapitel beskriver de indledende overvejelser omkring tre prioriterede afgrænsede udviklingsområder, som både hver for sig og sammen rummer særlige udviklingspotentialer for realisering af vision og indsatser.

Foto: Arkitema, Buslommen ud for Egens Vig

UDVIKLINGSOMRÅDER

For at nå i mål med visionen og høste potentialerne i Kalø Vig området peger SFU'en på tre udviklingsområder, hvor SFU'en ser særlige muligheder for at koncentrere udviklingsindsatserne og hvor der anbefales et særligt fokus på, at offentlige og private investeringer samtænkes.

Udviklingsområderne er bl.a. udpeget på baggrund af deres strategiske betydning for den samlede destination, forventet gæstestrøm, mulighed for lokal værdiskabelse, realiserbarhed, forventet effekt på sæson og opholdslængde samt hensyn til natur og lokalsamfund.

Hvem skal gøre hvad?

Idéerne i de tre udviklingsområder har forskellig karakter og kræver forskellige aktørkonstellationer og partnerskaber. Nogle forudsætter kommunal projektmodning, andre drives bedst af nationalparken, lokale foreninger eller private aktører. I realiseringskapitlet fra side 64 og frem samles derfor de gennemgående roller, mulige projektejere og første handlinger for de prioriterede indsatser.

HOVEDPORTAL RØNDE-EGENS VIG

Udvikle Rønde Bymidte og Egens Vig (området omkring besøgscenteret) som en stærk hovedportal til nationalparken og Kalø Vig - en udvikling, der vil skabe ringe i vandet til resten af netværket.

Relevante aktører og partnerskaber: Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge i samarbejde med Midttrafik, Naturstyrelsen, lokale portalaktører, handelsliv og lodsejere.

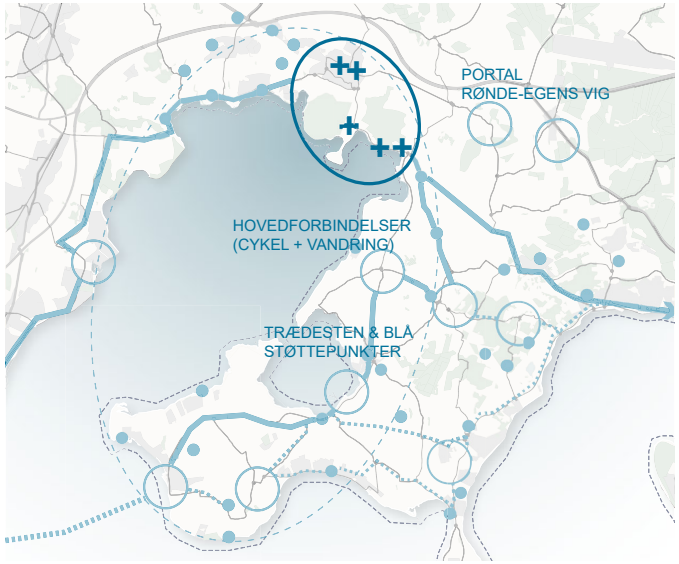

HOVEDFORBINDELSER (CYKEL + VANDRING)

Skab en stærk oplevelses- og transportforbindelse - Nationalparkruten mellem Aarhus, Kalø Vig, Mols og Ebeltoft.

Styrk ruten med lokale vandre- og cykelsløjfer - Kalø-sløjfen i hovedportalen - og etablering af Danmarks Rekreative Cykelnet.

Relevante aktører og partnerskaber: Syddjurs Kommune, Nationalpark Mols Bjerge, Naturstyrelsen og relevante lodsejere i samarbejde med VisitAarhus og lokale aktører.

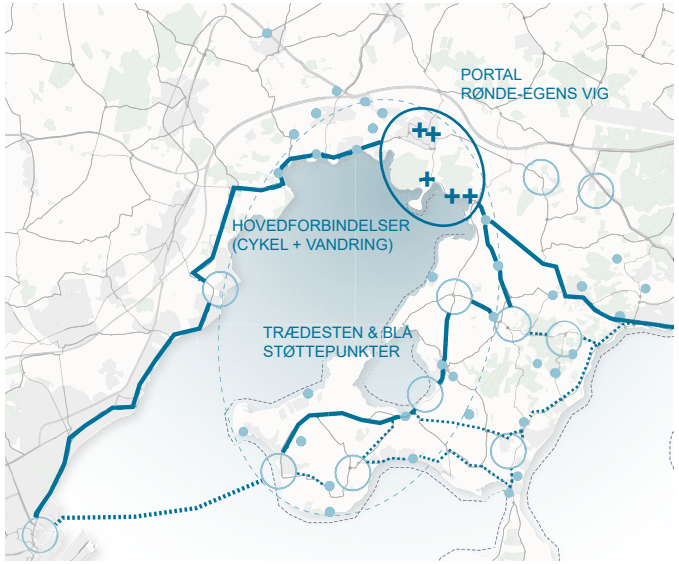

TRÆDESTEN OG BLÅ STØTTEPUNKTER

Styrk Vrinners, Knebelbro og Skødshoved Havn som trædesten til grønne og blå naturoplevelser, madoplevelser og kultur og kunsthåndværk. Skab blå støttepunkter langs kysten, som giver adgang til og fra vigen og kobles på vandre- og cykelruter.

Relevante aktører og partnerskaber: Lokale projektaktører, foreninger, havne, virksomheder og lodsejere i samarbejde med Syddjurs Kommune, Nationalpark Mols Bjerge og relevante finansieringspartnere.

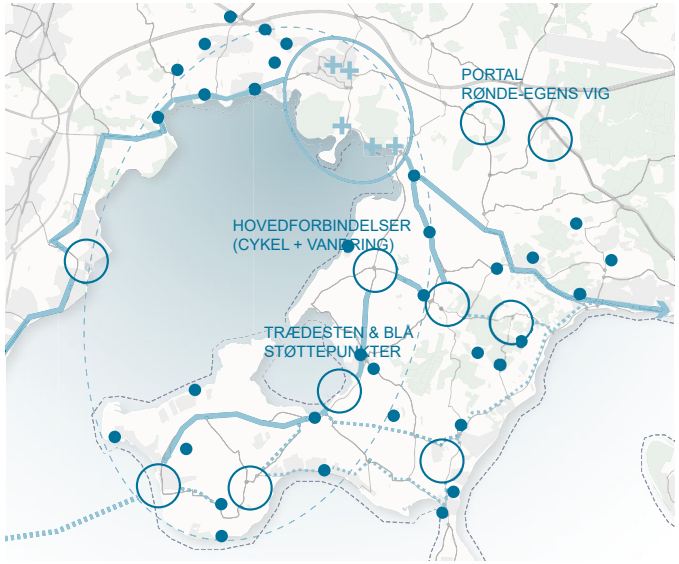

HOVEDPORTAL RØNDE-EGENS VIG

Foto: Arkitema, Jagtens Hus ved Egens Vig

UDVIKLINGSOMRÅDE: HOVEDPORTAL RØNDE-EGENS VIG

Rønde og området omkring besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge langs Egens Vig foreslås som en stærk samlet hovedportal til nationalparken, Mols og Kalø Vig. Hovedportalen vil være det sted, hvor besøgende møder, forstår og forbereder sig på naturen, inden de bevæger sig ud i nationalparken og Kalø Vig området. Hovedportalen kan derved bidrage til både gæsteoplevelsen, naturformidlingen og den lokale værdiskabelse og bindeled mellem lokalsamfundet og naturoplevelserne.

Styrkede naturkvaliteter i et fredet godslandskab

Kalø Godslandskab er fredet for at beskytte de enestående landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier omkring Kalø Vig. Fredningen sikrer udsigten, styrker biodiversiteten og understøtter områdets særlige samspil mellem natur, kulturarv og rekreative oplevelser. Som en del af fredningen vil landbrugsarealerne over tid omdannes til natur og derigennem styrke naturkvaliteterne og -oplevelserne i hovedportalen.

Hovedportal Rønde-Egens Vig

Hovedportalen strækker sig fra Rønde som service- og mobilitetshub med butikker, restaurationer og busterminal til kysten langs Egens Vig med det kommende besøgscenter for Nationalpark Mols bjerge, som vil formidle oplevelser i nationalparken og området samt dansk middelalderhistorie. Læs mere om hovedportalen på de følgende sider.

Kalø-sløjfen - styrkede sammenhænge

For at styrke sammenhængen i hovedportalen foreslås etableret en lokal sløjfe - Kalø-sløjfen - som binder portalerne for de 3 mikrostyrker sammen, giver information om oplevelser i landskabet. Der med fordel arbejdes mod et mere differentieret system for cykler og gående adskilt fra biltrafikken.

Overordnet trafikplanlægning

Molsvej langs Egens Vig er en vigtig adgangsvej til Mols og nationalparken. Med etableringen af besøgscenteret forventes yderligere trafik på den smalle vej. Der er både før og under udarbejdelse af SFU'en drøftet forskellige løsninger på tilgængeligheden og tryghed for alle trafikanter på strækningen. SFU'en peger på en løsning med separate stier til den bløde trafik og særlig en styrket rekreativ sammenhæng for gående langs vigen (se side 47 og frem).

Det anbefales, at der på længere sigt arbejdes med en overordnet trafikplanlægning, som både tilgodeser den ønskede turismeudvikling og lokalområderne.

HOVEDPORTALENS FUNKTIONER

1. Velkomst- og informationscenter

Et tydeligt ankomstpunkt, hvor besøgende kan:

- Få information om nationalparkens natur, kulturhistorie og aktiviteter
- Hente kort og digitale guides
- Booke ture og oplevelser
- Få vejledning om adgangsregler og naturhensyn
- Købe lokale produkter og souvenirs

Centret kan fungere som nationalparkens "forhal" og skabe forventning om oplevelsen. Denne funktion anbefales i det kommende Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge og i Rønde bymidte.

2. Formidling og læring

- Udstillinger om landskab, dyreliv og kunst- og kulturhistorie
- Natur- og kulturværksteder og undervisningsfaciliteter
- Guidede ture med lokale naturvejledere
- Formidlingspunkter

På den måde begynder naturoplevelsen allerede i portalområdet. Disse funktioner kan findes formidlingspunkterne for de tre mikrostyrker.

3. Service for besøgende

For at gøre besøget let og attraktivt:

- Overnatning, restauranter og caféer (primært Rønde bymidte)
- Cykeludlejning (Rønde bymidte, besøgscenter og formidlingspunkterne)
- Friluftsudstyr
- Offentlige toiletter
- Parkeringsfaciliteter
- Ladestandere til elbiler og elcykler

Rønde bymidte udgør et særligt knudepunkt for servicefunktioner med sit butiksliv, spisesteder og overnatningsmuligheder. Byen er derved et naturligt udgangspunkt for ophold i området.

4. Mobilitetsknudepunkt

Rønde bymidte kan spille en særlig rolle som mobilitetsknudepunkt med overgang mellem transportformer:

- Busforbindelser
- Sammenhængende cykel- og vandreruter
- Delecykler og mikromobilitet

Målet er at gøre det mere attraktivt at benytte offentlig transport og cykel.

5. Lokalt erhverv og oplevelsesøkonomi

Portalområdet kan skabe vækst gennem:

- Lokale fødevareoplevelser og gastronomi
- Kunsthåndværk og kunst med afsæt i landskabet
- Naturturisme
- Outdoor-aktiviteter
- Kulturarrangementer

Nationalparken og Kalø Vig områdets identitet bliver dermed en del af områdets økonomiske udvikling.

RØNDE - MOTOR FOR LOKAL VÆRDISKABELSE

Rønde som handelsby, uddannelsesby og motor for lokal værdiskabelse

Rønde indtager en særstilling i Kalø Vig-området som Syddjurs Kommunes væsentligste handels-, service- og uddannelsesby uden for Ebeltoft. Byen fungerer som bindeled mellem Aarhus, Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge og samler en række funktioner, som gør den til områdets naturlige center for både borgere, virksomheder og besøgende. Byen rummer et bredt handels- og serviceudbud, kulturtilbud, arbejdspladser samt en stærk koncentration af uddannelsesinstitutioner med to højskoler, en efterskole og flere ungdomsuddannelser, som bidrager til et aktivt byliv, tiltrækker mennesker udefra og skaber grundlag for viden, kreativitet og nye fællesskaber. Rønde betjener ikke alene fastboende og turister, men også områdets mange fritidsborgere, som udgør et tilbagevendende kundegrundlag for byens handel, service, kultur og gastronomi.

Denne kombination af handel, uddannelse, kultur og service giver Rønde et særligt kommercielt potentiale i samspillet mellem erhvervs- og turismeudvikling. Hvor mange af områdets natur- og kulturoplevelser er placeret i det omgivende landskab, har Rønde potentiale til at være det sted, hvor gæstestrømme omsættes til handel, gastronomi, kulturforbrug, overnatning og lokale serviceydelser. Byen kan dermed fungere som det økonomiske omdrejningspunkt for den voksende turisme i Kalø Vig og som den lokation, hvor den afledte værdiskabelse i størst omfang kommer lokale virksomheder og arbejdspladser til gode.

Udviklingen af Rønde som hovedportal til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge handler derfor ikke alene om at styrke mobilitet, wayfinding og gæsteservice. Den handler i lige så høj grad om at udvikle en attraktiv og levende handels- og kulturby, hvor butikker, restauranter, kulturinstitutioner, uddannelsesmiljøer, turismeaktører og øvrigt erhvervsliv understøtter hinanden og sammen skaber et stærkere byliv. En sådan udvikling kan øge gæsternes opholdstid, skabe højere lokal omsætning, tiltrække nye investeringer og styrke grundlaget for helårsarbejdspladser.

Som service- og mobilitetshub anbefales Rønde som det naturlige udgangspunkt for udforskningen af Kalø Vig. Samtidig kan byen tilbyde oplevelser, aktiviteter og byliv, der giver besøgende anledning til at opholde sig længere i byen. Dermed kan Rønde udvikle sig fra primært at være en velfungerende handelsby til også at være en aktiv destinationsby og en central drivkraft for den samlede turismeøkonomiske udvikling i Kalø Vig-området.

Rønde er det sted i Kalø Vig, hvor gæstestrømme i størst omfang kan omsættes til lokal omsætning og helårsarbejdspladser. Hvor nationalparken skaber besøgsanledningen, er det byens butikker, restauranter, kulturtilbud og serviceerhverv, der skaber den økonomiske effekt.

Derfor er investeringerne i Rønde ikke alene investeringer i byudvikling, men i områdets samlede turismeøkonomi. Jo flere gæster der stopper, orienterer sig, handler, spiser eller overnatter i byen, desto større bliver værdiskabelsen for hele Kalø Vig-området.

Rønde - byen på toppen. Foto: Sebastian Nils, Destination Djursland

RØNDE BYMIDTE: SERVICE- & MOBILITETSHUB

Som service- og mobilitetshub er Rønde ikke blot en by ved siden af nationalparken. Den er et mødested mellem mennesker, natur og kultur, hvor besøgende får deres første forståelse af området, og hvor lokalsamfundet aktivt drager nytte af og understøtter nationalparkens værdier og områdets oplevelseskvaliteter. Byens identitet, funktioner og fysiske miljø bliver dermed en naturlig forlængelse af det landskab, som nationalparken beskytter og formidler - og som områdets mange besøgende kommer for.

Idékatalog:

#1 Styrket identitet og naturen trækkes ind i byen - gør nationalparken synlig i byen.

Nationalparken kan medfordel aflæses endnu tydeligere i byen gennem ensartet skiltning og wayfinding, indgangsportaler til byen, nationalparklogo/natur- eller landskabselementer i byrumsinventar samt kort og informationspunkter på centrale pladser. På den måde kan besøgende opleve, at de allerede er "ankommet til nationalparken". Byrummene kan afspejle landskabet gennem hjemmehørende beplantning, naturlegepladser, små natur- og biodiversitetsområder og anvendelse af lokale materialer som træ, sten og grus så byen bliver en fortolkning af det omkringliggende landskab. Dette er greb, som benyttes i omdannelse af hovedgaden i Rønde, men kan med fordel og over tid trækkes med ud i tilstødende byrum.

Flere stoppesteder og byrum indrettet til at formidle naturen og nationalparken, hvor de mange forbipasserende i bil og på cykel nudges til at gøre et stop i byens butikker og spisesteder. Kunst, skilte og mødesteder kan fortælle om landskabets geologi, dyre- og planteliv, lokale fortællinger og historiske begivenheder, så bymidten fungerer som et åbent besøgscenter.

#2 Kulturhotellet som formidlingspunkt for kunst og kultur - kulturel portal til Kalø Vig

Kulturhotellet som kulturel ramme i byen i dag foreslås udviklet som et centralt og mere udadvendt formidlingspunkt for områdets kulturtilbud, kunsthåndværkere, gallerier, kulturarv og lokale arrangementer. Her kunne besøgende få inspiration til kulturoplevelser i hele Kalø Vig-området gennem udstillinger, information, arrangementer og digitale platforme. Kulturhotellet kan samtidig fungere som et mødested mellem lokale

"Fra Kulturhotellets tag er der udsigt til naturen og kulturen"

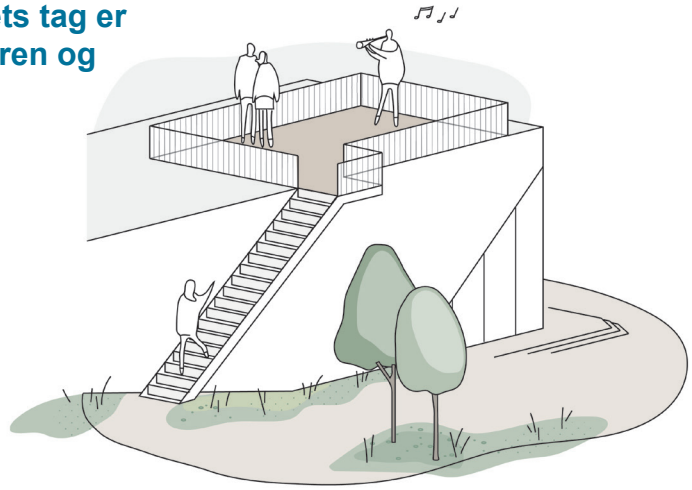

aktører og besøgende og være med til at synliggøre områdets kreative styrker.

#3 "Forlængelse" af hovedgaden mod Store Bavnehøj - bedre kobling mellem bymidte og oplevelsesdestinationer

Forbindelsen mellem hovedgaden og området omkring Store Bavnehøj, vandrehjemmet, caféen og galleriet anbefales styrket gennem et mere attraktivt og oplevelsesrigt gadeforløb. Indsatsen kan omfatte forbedrede wayfinding, opholdsmuligheder - fx en udsigtsplatform på parkeringspladsen på hjørnet af Gyden og Grenåvej, hvor der er formidabel udsigt fra, beplantning og formidling. Herved opleves området som en naturlig forlængelse af bymidten, og de rekreative og kulturelle destinationer bliver mere synlige og tilgængelige for besøgende.

#4 Styrkede udsigtsmuligheder mod landskabet - byens beliggenhed som oplevelse

Røndes placering i det kuperede landskab giver enestående udsigtsmuligheder over Kalø Vig og de omkringliggende natur- og kulturlandskaber. Disse kvaliteter kan i højere grad aktiveres gennem etablering af offentligt tilgængelige udsigtspunkter,

udsigtsterrasser og opholdssteder. I forbindelse med om- og tilbygninger kan udvalgte bygninger med flade tage bidrage med nye offentligt tilgængelige udsigtsplatforme, som styrker oplevelsen af landskabet og byens identitet som portal til nationalparken.

Fra Store Bavnehøj øst for bymidten er der en formidabel udsigt over byen og godslandskabet, og der kan med fordel arbejdes med forbedrede muligheder for adgang til Store Bavnehøj.

#5 Oplevelsesruter gennem byen og ud i landskabet - sammenhæng mellem by, natur og nationalpark i Kalø-sløjfen

Lokalt i Rønde arbejder en gruppe af byens aktører sammen med Naturstyrelsen og nationalparken med etablering af en kultur- og natursti - i denne SFU udfoldet som Kalø-sløjfen, der binder sammen på tværs af hovedportalen.

Visionen er at få formidlet byens og områdets mange fortællinger om natur, de særegne landskab, byens skolehistorie om de mange kostskoler og frie skoler, herregårdshistorien etc. Samtidig bør ruterne koble sig på de regionale vandre- og cykelforbindelser, så Rønde bliver et naturligt knudepunkt for besøgende, der ønsker at udforske Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge til fods eller på cykel.

Gennem en stærk sammenkobling af byens funktioner og områdets natur- og kulturkvaliteter kan oplevelsesruterne styrke både orienteringen, opholdskvaliteten og den samlede fortælling om området som hovedportal til nationalparken og Kalø Vig.

#6 Markering af byporte med træer - tydelige ankomster til hovedportalen til Nationalpark Mols Bjerge

Byens ankomstveje fra øst og vest foreslås anlagt som grønne byporte, der markerer overgangen fra det omgivende landskab til Rønde som service- og oplevelsesby. Strategisk plantede alléer, trægrupper og landskabelige eller kunstneriske elementer kan skabe en tydelig identitet og styrke oplevelsen af ankomsten til byen. Fra vest

Indsatsen kan bidrage til at styrke Røndes identitet, øge den æstetiske kvalitet i byrummene og skabe en mere markant oplevelse af at ankomme til et særligt natur- og oplevelseslandskab.

#7 Mobilitetshub og Nationalparktorv ved busterminalen - centralt knudepunkt for mobilitet, information og oplevelser

Området omkring busterminalen udvikles til et moderne mobilitetshub og et nyt Nationalparktorv, der fungerer som det centrale ankomst- og orienteringspunkt for besøgende til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Læs mere om nationalparktorvet på side 43.

Muligt organisatorisk afsæt

Syddjurs Kommune som projektejer for byrums- og mobilitetsprojektet i samarbejde med Midttrafik, Nationalpark Mols Bjerge, Kulturhotellet og Rønde Handel & Erhverv.

Rønde bymidte - service- & mobilitetshub

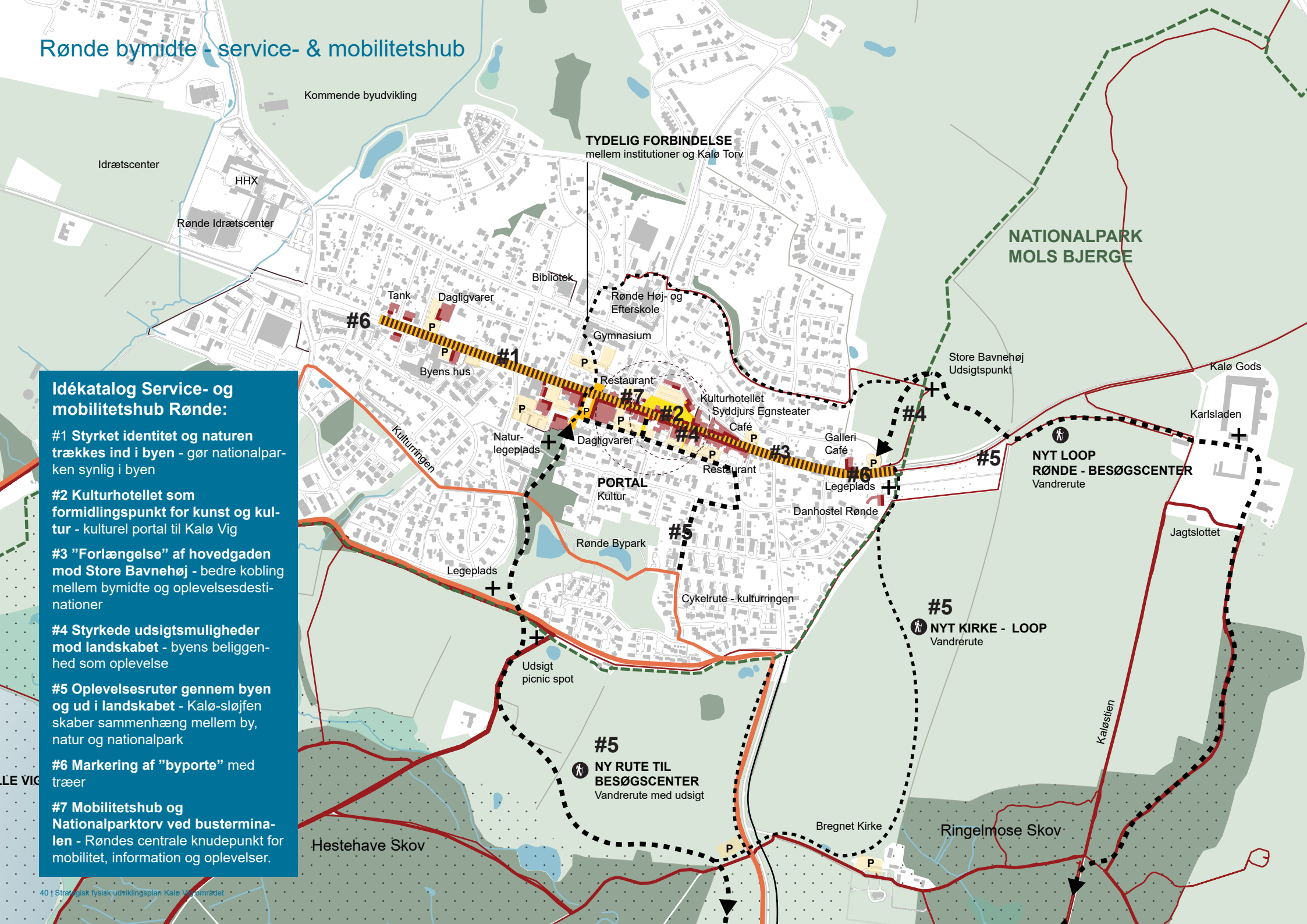

Idékatalog Service- og mobilitetshub Rønde:

#1 Styrket identitet og naturen trækkes ind i byen - gør nationalparken synlig i byen

#2 Kulturhotellet som formidlingspunkt for kunst og kultur - kulturel portal til Kalø Vig

#3 "Forlængelse" af hovedgaden mod Store Bavnehøj - bedre kobling mellem bymidte og oplevelsesdestinationer

#4 Styrkede udsigtsmuligheder mod landskabet - byens beliggenhed som oplevelse

#5 Oplevelsesruter gennem byen og ud i landskabet - Kalø-sløjfen skaber sammenhæng mellem by, natur og nationalpark

#6 Markering af "byporte" med træer

#7 Mobilitetshub og Nationalparktorv ved busterminalen - Røndes centrale knudepunkt for mobilitet, information og oplevelser.

#7 MOBILITETSHUB OG NATIONALPARKTORV

Rønde Busterminal er udpeget af Midttrafik som et strategisk mobilitetshub og spiller allerede i dag en central rolle som regionalt knudepunkt, hvor buslinjer, pendlere, besøgende og lokale mødes. Projektidéens centrale greb er at udvikle stedet fra en traditionel busterminal til et moderne mobilitetshub og et nationalparktorv, der fungerer som den naturlige ankomstportal til Kalø Vig, Nationalpark Mols Bjerge og resten af Syddjurs.

Et første møde med nationalparkens naturkvaliteter

Projektidéen bygger bl.a. på visionerne, som er fremkommet i et samarbejde mellem Midttrafik, Syddjurs Kommune og borgerne i Rønde, hvor mobilitet, ophold, naturformidling og byliv tænkes sammen i ét samlet ankomst- og mødested. Visionen er, at besøgende allerede ved ankomsten møder områdets særlige natur- og landskabskvaliteter, samtidig med at det bliver lettere at skifte mellem kollektiv trafik, cykel, gang, samkørsel og andre bæredygtige transportformer.

Mobilitetshub'en kan styrke den sammenhængende rejse gennem bedre wayfinding, realtidsinformation, cykelfaciliteter, delemobilitet, ventefaciliteter og sikre forbindelser for cyklende og gående til bymidtens handels- og kulturliv, Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Samtidig anbefales det, at pladsen udvikles til et attraktivt byrum med grønne elementer, opholdsmuligheder og servicefunktioner, der gør ventetid til kvalitetstid og understøtter både hverdagens mobilitet og områdets turisme.

Nationalparktorv som et grønt og levende mødested

Som nationalparktorv kan pladsen fungere som et synligt velkomststed, hvor gæster kan orientere sig om områdets oplevelser, ruter, attraktioner og lokale tilbud. Med tydeligere kobling til et mere begrønnet bytorv ledes de besøgende naturligt til Kulturhotellet som formidlingspunkt for områdets kulturoplevelser. Visionen er at skabe et grønt, levende og identitetsskabende mødested, som gør det lettere og mere attraktivt at vælge bæredygtige transportformer til og fra området.

Nationalparkportal, ventesal og cykelhub

Som en del af mobilitetshub'en foreslås en ny funktion i en ny eller eksisterende bygning ved busterminalen, der samler mobilitet, naturformidling og service i ét fælles ankomststed. Funktionen kan rumme en satellit til Nationalpark Mols Bjerges kommende besøgscenter med formidling af områdets natur, oplevelser, vandre- og cykelruter samt øvrige attraktioner i området. Samtidig kan bygningen med fordel indrettes med ventesal for rejsende, offentlige faciliteter og mulighed for cykeludlejning, så besøgende nemt kan fortsætte rejsen ud i landskabet uden bil.

Fra nationalparktorvet kan cyklende og gående ledes direkte og trygt videre i byen med tydelige ledelinjer og skiltning. Cyklende kan fx ledes via passagen fra Ceresvej til Birkevej, hvorfra de nemt skiltes videre til områdets cykelnetværk og Kalø-sløjfen. Særligt kan der skiltes mod byens handelsliv, hvor de rejsende kan proviantere og nyde et måltid mad, inden turen går videre.

Principdiagram, der viser, hvilke arealer der kan komme i spil i etableringen af nationalparktorvet, ledelinjer for de bløde trafikanter og udsigtspunkt fra Kulturhotellets tag.

#7 Mobilitetshub og nationalparktorv

”Tag nationalparkbussen direkte ud i naturen”

”Fra Kulturhotellets tag er der udsigt til naturen og kulturen”

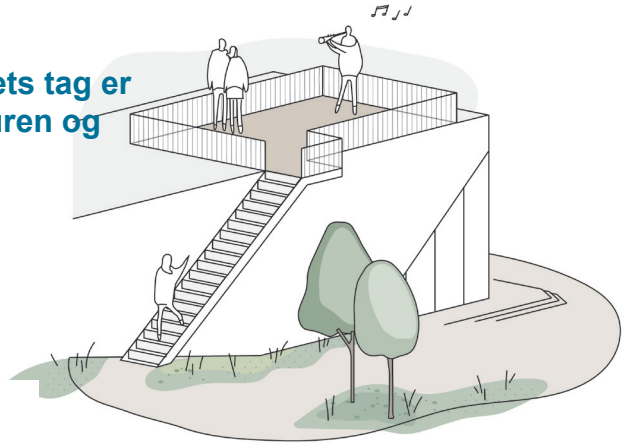

”Du lander lige midt i nationalparken”

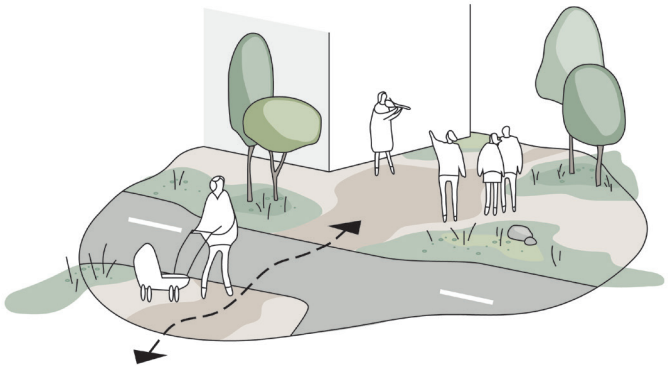

”På nationalparktorvet er der plads til både fodgængere, cykler og busser”

”Lån en cykel og kør ud på eventyr”

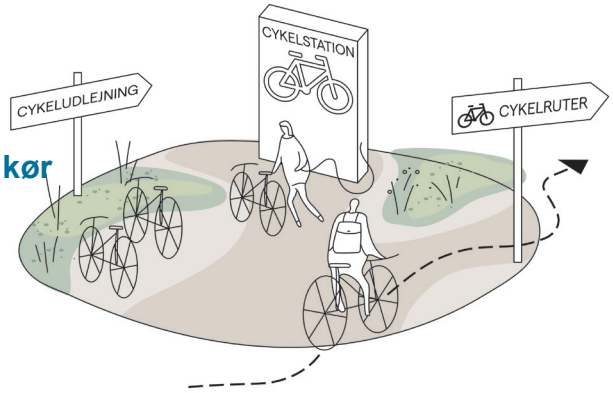

Egens Vig, Nappedam Lystbådehavn. Foto: Arkitema

Visualisering fra arkitektkonkurrence for det kommende besøgscenter for Nationalpark Mols Bjerge. Foto: Arkitema

BESØGSCENTER NATIONALPARK MOLS BJERGE

Besøgscenter Nationalpark Mols Bjerge

Det kommende besøgscenter forventes at få en central rolle som områdets vigtigste besøgsmål og formidlingsplatform for natur-, kultur- og friluftsoplevelser. Centret vil tilføre Kalø Vig en ny regional tiltrækningskraft og skabe et stærkt fundament for øget turisme, længere ophold og større lokal værdiskabelse. Samtidig bliver besøgscentret en vigtig katalysator for udviklingen af de omkringliggende byer, oplevelser, ruter og virksomheder og dermed et centralt omdrejningspunkt for den samlede udvikling af Kalø Vig-området.

Formidlingspunkt for maritime og blå naturoplevelser - Nappedam Lystbådehavn

Nappedam Lystbådehavn er ikke blot en lystbådehavn, men også et attraktivt sted for natur-, vandre-, cykel- og kajakoplevelser for lokale og besøgende. Der udgår vandre- og cykelruter direkte fra havnen til Nationalpark Mols Bjerge, Kalø Slotsruin, Kaløskovene og Mols Bjerge, hvilket gør den til et godt udgangspunkt for gå- og cykelture. Der er faciliteter som gratis cykler til gæstesejlere, som kan benyttes til ture i området, klubhus med opholdsrum, TV, radio og internetadgang og moderne bade- og toiletfaciliteter, som gæstesejlere frit kan benytte. Derudover er der en kajak- og jolleafdeling, som understøtter aktiviteter på vandet, en legeplads, en lille badestrand og en badebro på ydersiden af molen.

Formidlingspunkt for økologiske fødevarer og gastronomiske oplevelser - Kalø Økologisk Landbrugsskole

Kalø Økologiske Landbrugsskole har en række tilbud for besøgende som gårdbutikken med friske økologiske grøntsager, kød fra egen produktion, brød, æblemost og delikatesser og produkter fra andre lokale økologiske producenter på Djursland. Skolen arrangerer åbne landbrugs- og naturformidlingsaktiviteter, Økodag og høstmarked og giver adgang til autentiske økologiske mad- og gårdoplevelser i naturskønne omgivelser.

På de følgende sider beskrives Rønde bymidte som service- og mobilitetshub og Egens Vig som et sammenhængende, rekreativt kyst- og oplevelseslandskab.

Veteranskibet Skødshoved sejler i sommerperioden på sælsafari i Kalø Vig ud fra Nappedam Lystbådehavn. Foto: Arkitema

Gårdbutikken på Kalø Økolgiske Landbrugsskole drives direkte af skolen som et led i princippet om "fra jord til bord". Foto: Frame and Work

EGENS VIG: BESØGSCENTER OG EN SAMMENHÆNGENDE KYST

Strækningen fra det kommende besøgscenter for Nationalpark Mols Bjerge til Kalø Økologisk Landbrugsskoles gårdbutik rummer et betydeligt potentiale som et sammenhængende rekreativt udviklingsområde. Her mødes nationalparkens natur- og friluftsoplevelser med kystlandskaber, maritime aktiviteter, fødevareoplevelser og formidling af bæredygtigt landbrug. Området kan udvikles til en attraktiv oplevelseskorridor, hvor besøgende bevæger sig mellem natur, kyst og lokale fødevarer gennem stier, opholdssteder og formidling. Kombinationen af nationalparkens kommende besøgscenter, de maritime miljøer ved Nappedam og de lokale kvalitetsfødevarer fra Kalø Økologisk Landbrugsskole skaber et unikt grundlag for en helhedsoplevelse, der forbinder natur, læring, gastronomi og friluftsliv og styrker områdets rolle som en central indgang til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge.

Idékatalog:

#1 Kalø-sløjfens kyststi - en sammenhængende rekreativ forbindelse.

Langs Egens Vig foreslås Kalø-sløjfen etableret som en separat gangsti langs den eksisterende cykelrute og kyststrækning. Denne kyststi kan gøre området mere attraktivt og trygt for gående og skabe en stærkere oplevelse af sammenhæng mellem oplevelserne langs Egens Vig. Læs mere om Kyststien på side 50.

#2 Markering af trygge overgange - bedre adgang mellem oplevelser på begge sider af vejen.

Udvalgte krydsningspunkter markeres og opgraderes, så besøgende trygt kan bevæge sig mellem kysten, nationalparken og områdets attraktioner. Indsatsen kan omfatte hastighedsdæmpende tiltag, belægningsskift og tydelig wayfinding. Formålet er at styrke sammenhængen i oplevelsesområdet og gøre det lettere for både familier, vandrere og cyklister at bevæge sig rundt uden bil.

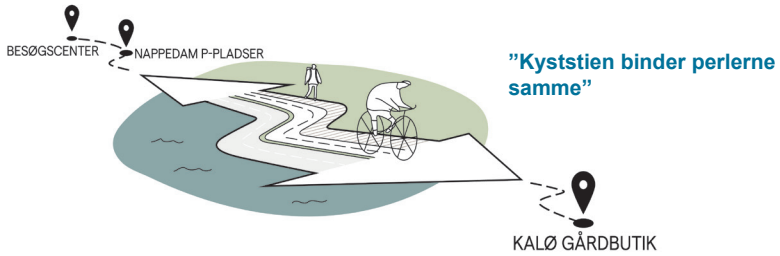

#3 Kultur-sporet - en oplevelsesrute med fokus på områdets kulturhistorie.

Kultur-sporet udvikles som en tematisk rute, der binder områdets kulturhistoriske seværdigheder og fortællinger sammen via Kalø-sløjfen og stierne i Kalø Skovene. Ruten kan formidle historien om Kalø Slot, jagt- og herregårdskulturen, landbrugets udvikling, kystens betydning og områdets naturhistorie. Gennem skilte, digitale fortællinger og mindre opholdspunkter kan der skabes en sammenhængende oplevelse, som giver besøgende en dybere forståelse af stedets identitet og historie.

#4 Udvikling af Nappedam Lystbådehavn som formidlingspunkt for maritime og blå naturoplevelser

Nappedam Lystbådehavn foreslås udviklet som et centralt formidlings- og aktivitetsknudepunkt for områdets maritime oplevelser. Havnen fungerer allerede i dag som udgangspunkt for kajaksejlads, paddleboarding, lystfiskeri, fuglekiggeri og guidede ture på Kalø Vig. Der kan etableres formidling om fjordens natur, marine miljøer og områdets kulturhistorie, mens forbedrede opholdsarealer og faciliteter kan gøre vandet tilgængeligt og styrke havnen som et attraktivt mødested for både lokale og besøgende.

#5 Udvikling af gårdbutikken som formidlings- og aktivitetspunkt for gastronomi og lokale fødevarer

Kalø Økologisk Landbrugsskoles gårdbutik foreslås udviklet til et samlingspunkt for formidling af lokale fødevarer, gastronomi og bæredygtigt landbrug i Kalø Vig-området. Gårdbutikken kan fungere som udstillingsvindue for områdets producenter og understøtte aktiviteter som smagninger, madmarkeder, gårdbesøg, workshops og formidling om økologisk og regenerativ produktion. Dermed styrkes koblingen mellem skolen, landskabet, fødevareproduktion og turisme, samtidig med at besøgende får en autentisk introduktion til områdets lokale råvarer og madkultur.

Muligt organisatorisk afsæt

Syddjurs Kommune som strategisk og planmæssig partner for den fysiske infrastruktur i et partnerskab med Nationalpark Mols Bjerge og samarbejde med Naturstyrelsen, Vejdirektoratet, Kystdirektoratet, lodsejere og de lokale portalaktører.

Egens Vig: Besøgscenter og en sammenhængende kyst

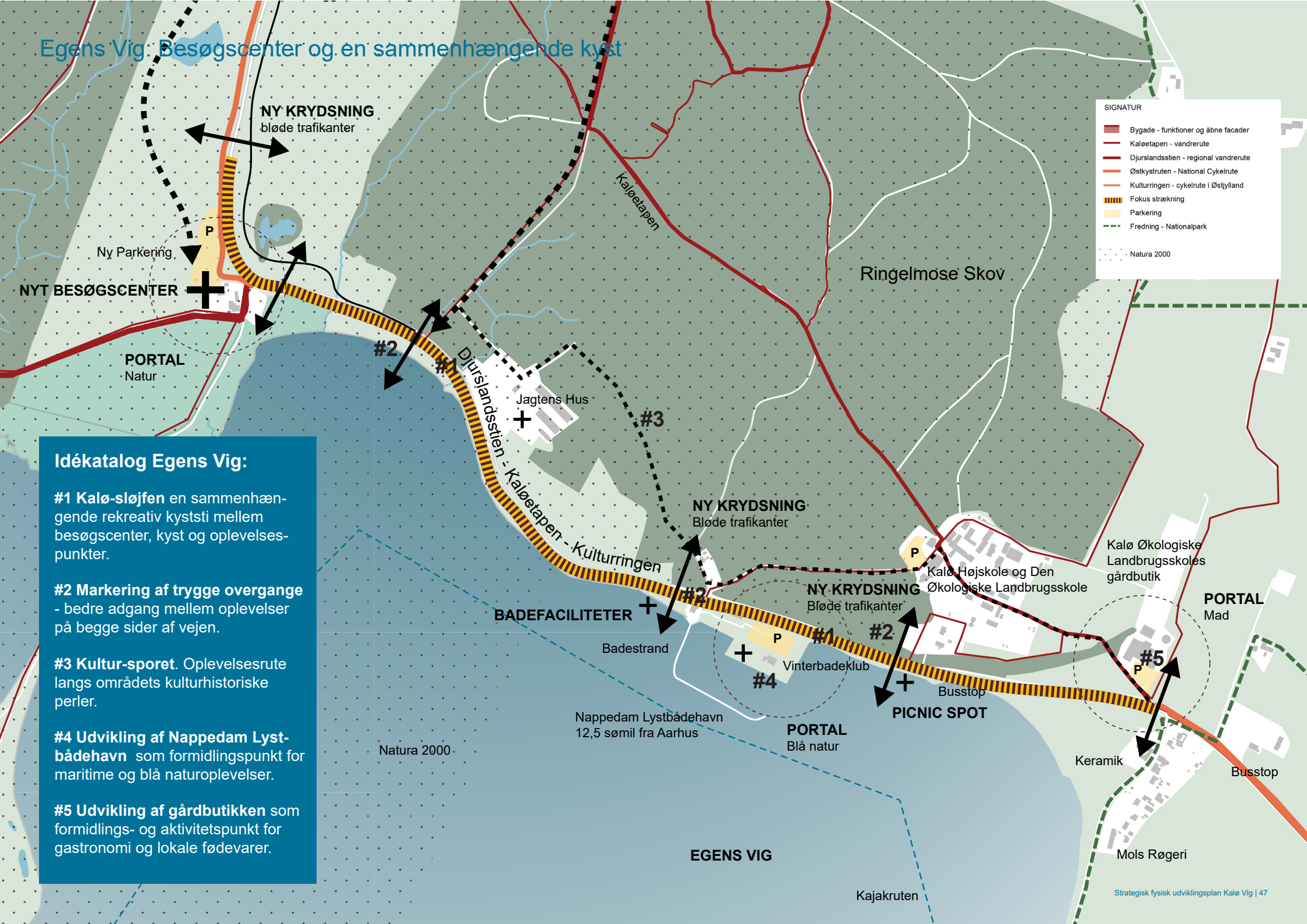

Idékatalog Egens Vig:

#1 Kalø-sløjfen en sammenhængende rekreativ kyststi mellem besøgscenter, kyst og oplevelsespunkter.

#2 Markering af trygge overgange - bedre adgang mellem oplevelser på begge sider af vejen.

#3 Kultur-sporet. Oplevelsesrute langs områdets kulturhistoriske perler.

#4 Udvikling af Nappedam Lystbådehavn som formidlingspunkt for maritime og blå naturoplevelser.

#5 Udvikling af gårdbutikken som formidlings- og aktivitetspunkt for gastronomi og lokale fødevarer.

#1 KYSTSTIEN

Projektidéens centrale idé for en attraktiv oplevelseskorridor langs Egens Vig er etableringen af en kyststi som en del af Kalø-sløjfen, der skaber en tryg og attraktiv gangforbindelse langs den eksisterende cykelsti på Molsvej. En opgraderet oplevelsessti med promenadekarakter kan invitere både lokale og besøgende til at bevæge sig langs kysten i et roligt tempo og opleve de særlige landskabs- og kulturværdier omkring Egens Vig. Hele strækningen langs vigen er omfattet at bindinger som skovbyggelinje, strandbeskyttelse og med nærhed til Natura2000 udpegning. Det betyder, at ændringer af områdets tilstand kræver dels dispensationer og tilladelse fra en række myndigheder som Naturstyrelsen og Kystdirektoratet. Projektforslagene i SFU'en er derfor udtryk for visioner for, hvordan området kan udvikles.

Udsigtspunkter og pausepladser

Langs kyststien foreslås en række mindre udsigtspunkter og opholdspladser, hvor man kan stoppe op og nyde udsigten over vigen, Kalø Slotsruin og de omkringliggende kystlandskaber. Opholdsstederne kan indrettes med siddemuligheder, naturformidling og en enkel arkitektur, der understøtter oplevelsen af kysten og nationalparken.

Ved Toldhuset kan fx etableres en pauseplads, der fungerer som et naturligt mødested og opholdspunkt langs ruten. Her kan besøgende tage en pause, orientere sig om områdets oplevelser og dykke ned i stedets historie som knudepunkt for landbrug og transport. Pausepladsen bliver samtidig et vigtigt bindeled mellem stien, lystbådehavnen og stierne i Ringelmose Skov.

Træbrygge skaber tilgængelighed og særlige oplevelser

Som et særligt oplevelsesgreb foreslås en træbrygge ved busstoppestedet, der strækker sig ud over vandet og skaber et attraktivt opholdsrum tæt på fjorden. Bryggen giver mulighed for at komme helt tæt på vandet og fungerer samtidig som en tryg og tydelig forbindelse til lystbådehavnens rekreative områder. Dermed skabes en mere sammenhængende overgang mellem kollektiv transport, kystoplevelser og de maritime aktiviteter i området.

Tryghed og sammenhæng

For at styrke trygheden og sammenhængen på tværs af området foreslås desuden trygge og tydeligt markerede krydsninger af Molsvej, som kan gøre det lettere for gående og cyklister at bevæge sig mellem kysten, busstoppestederne, lystbådehavnen og skovene.

Samlet er det intentionen, at gøre Egens Vig til et attraktivt opholds- og ankomststed, hvor natur, kultur, mobilitet og kystoplevelser bindes tættere sammen og understøtter Kalø Vigs rolle som port til Nationalpark Mols Bjerge.

Idéoplæg til ny gangsti langs cykelstien - Kyststien - for øget tilgængelighed for gående/vandrere

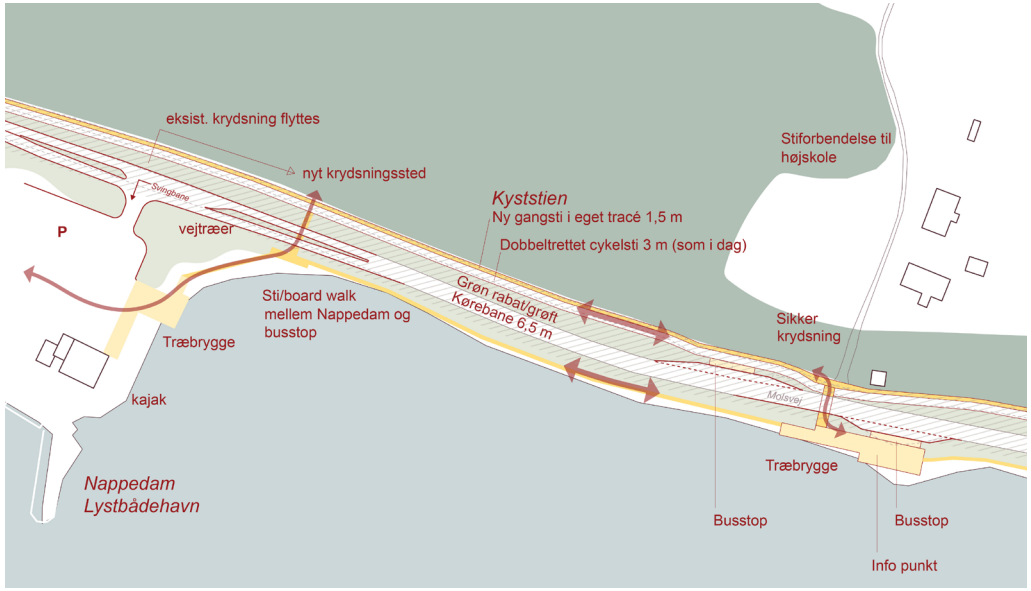

Idéoplæg til nyt vejprojekt med midterhelle og svingbane for at styrke tilgængeligheden og give plads til Kyststien som gangsti langs cykelstien

#1 Kyststien

”Kyststien binder perlerne samme”

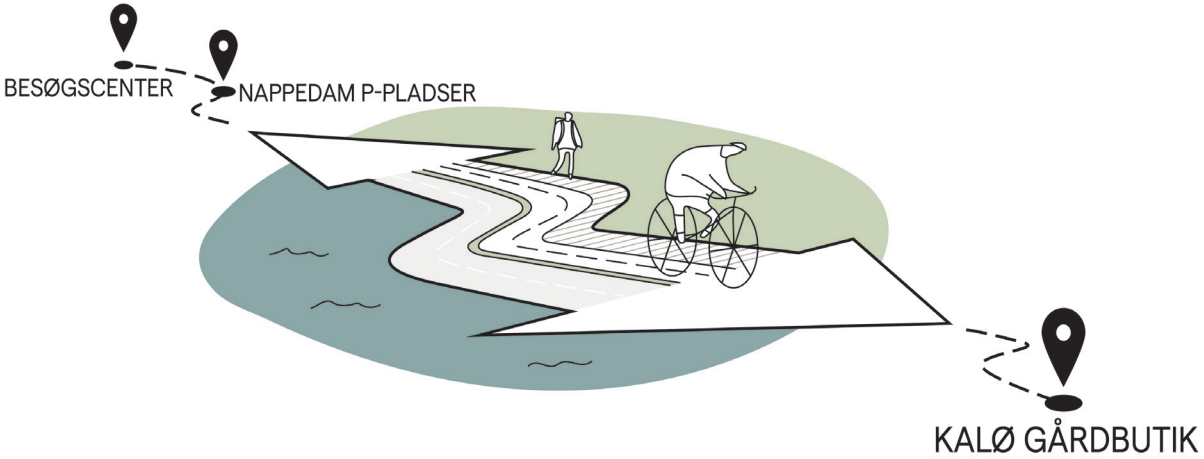

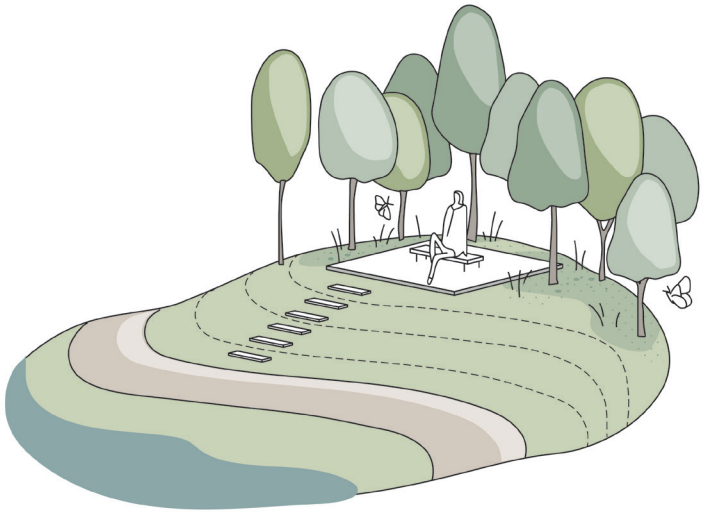

”Tag en pause, nyd solnedgangen over slotsruinen og en bid mad fra gårdbutikken”

”I portalen til nationalparken er det trygt for alle at færdes”

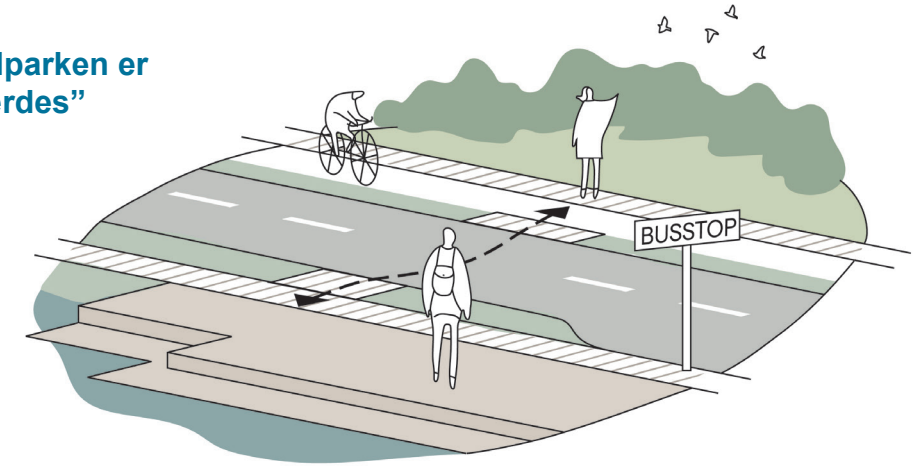

Kyststien i dag

En separat gangsti langs den dobbeltrettede cykelsti vil øge kvaliteten væsentligt for de gående. Foto: Arkitema

Den dobbeltrettede cykelsti benyttes i dag af både lokale cykelpendlere, cykelryttere og cykelturister. Særligt cykelryttere og elcykler bidrager til at skabe en utryg situation for de gående med fx børn eller hund. Foto: Arkitema

Turen fra besøgscenteret til fx Nappedam Lystbådehavn og tilbage igen er på ca. 4 km svarende til en gåtur på ca. 1 time - et oplagt besøgsmål for både lokale og turister. Foto: Arkitema

Flere steder langs strækningen er der udsøgte udsigtsmuligheder mod slotsruinen og vigen. Foto: Arkitema

HOVEDFORBINDELSER (CYKEL + VANDRING)

Foto: Daniel Villadsen

UDVIKLINGSOMRÅDE: HOVEDFORBINDELSER (CYKEL + VANDRING)

Rekreative forbindelser er mere end transport mellem oplevelser. De er i sig selv en væsentlig del af oplevelsen af Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. For mange af områdets prioriterede målgrupper er det netop vandringen, cykelturen, udsigten over vigen, fuglekiggeriet eller muligheden for at opholde sig i stilhed i landskabet, der er formålet med besøget. Hovedforbindelserne skal derfor ikke alene skabe adgang til områdets attraktioner, men også understøtte de kvaliteter, der gør Kalø Vig unik: nærhed til naturen, ro, fordybelse, læring og oplevelsen af et landskab, hvor natur, kulturhistorie og lokalsamfund hænger tæt sammen.

Kalø Vig rummer allerede et omfattende netværk af veje, stier og ruter, som forbinder kysten, landsbyerne og Nationalpark Mols Bjerge. Udviklingspotentialet ligger derfor ikke alene i nye anlæg, men i høj grad i at styrke kvaliteten, sammenhængen og synligheden af de eksisterende forbindelser. Gode forbindelser vil gøre det lettere at opleve området uden bil og samtidig invitere til at sætte tempoet ned, udforske landskabet og opholde sig længere i området.

Udviklingen skal samtidig ske på naturens præmisser. Flere besøgende og et stigende udbud af friluftsaktiviteter kan skabe konflikter mellem forskellige brugergrupper og mellem benyttelse og naturbeskyttelse. Hurtige cyklister og elcykler deler mange

Anbefalinger - Hovedforbindelserne bør:

Understøtte naturbaseret turisme, lokal erhvervsudvikling, bosætning og folkesundhed.

Koble storbyen med nationalparken og skabe direkte rekreative forbindelser til Mols og Ebeltoft.

Skabe et sammenhængende netværk af cykel- og vandreruter, der giver adgang til oplevelser og lokale aktører i hele området.

Skabe adgang til både aktive og stille naturoplevelser som vandring, fuglekiggeri, naturformidling og ophold i landskabet.

Bidrage til at sprede besøgende og beskytte sårbare naturområder gennem god planlægning, formidling og besøgsstyring.

Understøtte sameksistens mellem forskellige brugergrupper og sikre høj oplevelseskvalitet for både cyklister, vandrere og naturinteresserede.

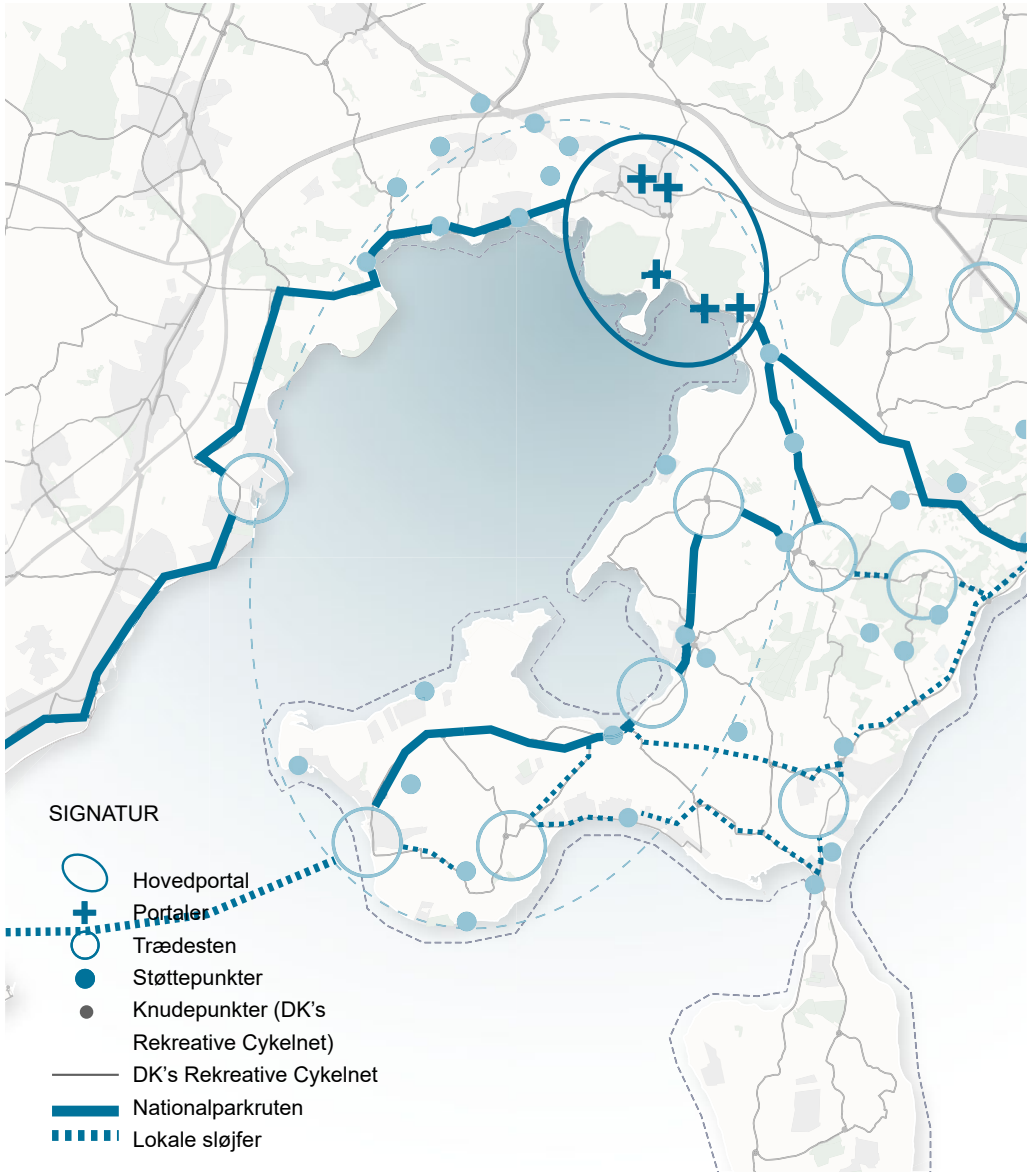

steder ruter med vandrere, familier, hundeluftere og besøgende, som søger ro og fordybelse. Samtidig rummer området sårbare naturområder, hvor øget færdsel kan påvirke landskab, dyreliv og oplevelseskvalitet. Fremtidens rekreative infrastruktur bør derfor understøtte princippet om den rette aktivitet det rette sted gennem planlægning, wayfinding, naturformidling og besøgsstyring, så både aktive og stille naturoplevelser kan udvikles side om side.

Udvikling og branding af Nationalparkruten

Den nationale cykelrute Østkystruten (N5) forbinder Aarhus, Rønde, Nationalpark Mols Bjerge og Ebeltoft gennem nogle af Danmarks mest attraktive kyst- og naturlandskaber. Langs Kalø Vig fungerer ruten som en central adgangsvej til nationalparken og skaber en direkte forbindelse mellem storbyen og områdets natur-, kultur- og kystoplevelser.

Forbindelsen mellem Aarhus og Nationalpark Mols Bjerge har ikke alene betydning som fysisk og rekreativ forbindelse. Den rummer også en væsentlig brandingværdi ved at positionere Kalø Vig og nationalparken som en attraktiv og lettilgængelig naturdestination tæt på Aarhus. Fortællingen om, at man kan bevæge sig direkte fra storbyens byliv til nationalparkens landskaber og oplevelser, kan styrke områdets synlighed og gøre ruten til en del af destinationens samlede identitet.

Den lokale strækning har et særligt potentiale til at blive udviklet og brandet som Nationalparkruten. Ruten vil derved ikke blot være en cykelforbindelse, men en sammenhængende oplevelseskorridor, som formidler landskabet, kulturhistorien og de lokale oplevelser undervejs for både borgere og turister i Aarhus. Med styrket wayfinding, udsigtspunkter, naturformidling og adgang til lokale aktører kan Nationalparkruten styrkes som både rekreativ og transportforbindelse mellem Aarhus, Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Samtidig kan ruten bidrage til at lede besøgende videre ud i mindre kendte dele af området og dermed aflaste de mest besøgte lokaliteter.

En sløjfe mellem storby og nationalpark – fremtidens færgeforbindelse

På længere sigt kan der etableres en oplevelsesrig sløjfe mellem hovedportalen ved Rønde-Egens Vig og Skødshoved Havn som en del af det samlede vandre- og cykelnet omkring Kalø Vig. En elektrisk færgeforbindelse mellem Skødshoved og Aarhus vil kunne skabe en ny bæredygtig forbindelse mellem storby og nationalpark og gøre det muligt at kombinere vandring, cykling, naturoplevelser og sejlads i én samlet oplevelse. Sløjfen vil samtidig åbne adgang til nogle af områdets mindre kendte natur- og kystlandskaber og understøtte en mere jævn fordeling af gæsterne i området. For den aktive turist skabes nye muligheder for rundture, mens fuglekiggere, naturinteresserede og vandrere får bedre adgang til varierede landskaber og mindre besøgte naturoplevelser. Samtidig kan færgeforbindelsen bidrage til mindre biltrafik og styrke områdets samlede bæredygtige mobilitet. Læs mere i afsnittet om trædestenen Skødshoved Havn på side 64.

Lokale sløjfer og Danmarks Rekreative Cykelnet

Fra Nationalparkruten kan lokale vandre- og cykelsløjfer skabe adgang til landsbyer, kyster, udsigtspunkter, kulturmiljøer og lokale oplevelsesaktører i hele Kalø Vig-området og Nationalpark Mols Bjerge. Særligt Skødshoved-halvøen, de kystnære landskaber og de mindre lokalsamfund rummer et potentiale for flere sammenhængende oplevelsesforløb, hvor besøgende kan kombinere natur, kultur og lokale madoplevelser.

De lokale sløjfer som fx Kalø-sløjfen vil understøtte forskellige måder at opleve naturen på. Nogle ruter kan prioritere aktiv transport og cykeloplevelser, mens andre i højere grad kan understøtte vandring, naturformidling, fuglekiggeri, naturobservation og ophold. Dermed skabes et mere nuanceret netværk af oplevelser, som både imødekommer de aktive brugere og de besøgende, der søger stilhed og fordybelse.

Udviklingen kan med fordel ske gennem realisering af projekterne Danske Naturstier og Det Rekreative Cykelnet, som tilbyder fælles standarder for skiltning, wayfinding, oplevelseskvalitet og sammenhængende rutenet. Herved kan Kalø Vig kobles stærkere til de regionale og nationale rekreative netværk og samtidig udvikle en lokal identitet baseret på landskabsoplevelser, naturkvalitet og bæredygtig adgang til naturen.

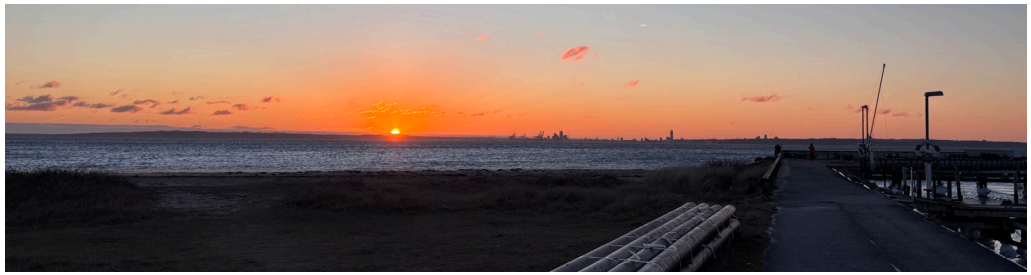

Solnedgang over Aarhus set fra Skødshoved Havn. Foto: Arkitema

VIDEN: DANSKE NATURSTIER OG DET REKREATIVE CYKELNET

Danske Naturstier (Naturstyrelsen)

Danmarks Naturstier er et nationalt projekt ledet af Naturstyrelsen med det formål at skabe et sammenhængende netværk af kvalitetsvandreruter på tværs af Danmark. Projektet skal gøre det lettere for borgere og besøgende at opleve naturen gennem velafmærkede, trygge og attraktive stier. Ruterne skal forbinde eksisterende og nye naturstier og skabe adgang til nogle af landets bedste natur- og landskabsoplevelser.

Projektet bygger på fælles standarder for skiltning, formidling og naturkvalitet, så brugerne får en ensartet oplevelse uanset, hvor i landet de befinder sig. Samtidig skal stierne styrke friluftslivet, fremme fysisk aktivitet og øge kendskabet til Danmarks natur- og kulturarv. Ambitionen er at skabe en landsdækkende "naturlig infrastruktur", der gør naturen mere tilgængelig for alle.

Danmarks Rekreative Cykelnet (Dansk Kyst- og Naturturisme)

Danmarks rekreative cykelnet udgør et netværk af cykelvenlige strækninger, som giver adgang til oplevelser i alle dele af Danmark. Cykelnettet går uden om store hovedveje og larmende trafik og passerer i stedet smuk natur, lokale seværdigheder og faciliteter. Når cykelnettet er fuldt udrullet, vil det omfatte ca. 30.000 km cykelvenlige strækninger på tværs af landet.

Det rekreative cykelnet udgør en ny, fleksibel og dynamisk tilgang til ruteplanlægning. Nummererede krydspunkter viser vej i cykelnettet. Krydspunkterne udgør et fleksibelt vejvisningssystem, der gør det let for rekreative cyklister at sammensætte deres helt egen tur efter smag og behag. Ligesom turen let kan ændres undervejs, hvis man får lyst til at forlænge den gode oplevelse, eller komme hurtigere hen til stranden, aftensmaden eller overnatningsstedet.

Med 30 mio. kr. i støtte fra Nordea-fonden er Danmarks rekreative cykelnet – Fyn & Øerne et 5-årigt demonstrationsprojekt, der skal bane vejen for udrulningen af det nationale rekreative cykelnet.

I projektet "Sammen om rekreative cykelforbindelser i Aarhusregionen" arbejder VisitAarhus, Aarhusregionens kommuner og Dansk Kyst- og Naturturisme med kvalificering af regionens cykelnet så det bliver digitalt tilgængeligt og kan modnes frem mod en etablering af et fysisk skiltet cykelnet.

Skiltede knudepunkter, Danmarks Rekreative Cykelnet.
Foto: Johannes Hansen

TRÆDESTEN & BLÅ STØTTEPUNKTER

Foto: Arkitema

UDVIKLINGSOMRÅDE: TRÆDESTEN & BLÅ STØTTEPUNKTER

Sammenhængende oplevelser fra kyst til landskab

Det anbefales, at Vrinners, Knebel Bro/Knebel og Skødshoved Havn udgør tre stærke trædesten i turismenetværket, der kan forbinde Kalø Vigs kystlandskaber, lokalsamfund og oplevelsesmuligheder i en samlet helhedsoplevelse. Hver trædesten har sin egen identitet og styrke, men bidrager samtidig til en sammenhængende fortælling om natur, kultur, gastronomi og friluftsliv omkring vigen. De tre trædesten kan med tiden styrkes og udvikles med etableringen af ny overnatningskapacitet, som kan bidrage til at få gæsterne til at opholde sig længere i området og derved øge turismens døgnforbrug.

Vrinners kan styrkes som en gastronomisk trædesten, hvor lokale fødevarer og madoplevelser danner indgangen til området. Med fødevarebutikkerne i det gamle mejeri som omdrejningspunkt kan besøgende opleve lokale produkter, producenter og fortællinger, der afspejler områdets kultur og landskab. Knebel Bro og Knebel rummer potentialer som trædesten for natur, friluftsliv og kultur. Her kobles Nationalpark Mols Bjerges landskaber med kysten gennem vandre- og cykeloplevelser, mens Molsværket bidrager med kulturelle aktiviteter og lokale mødesteder. Med udviklingen af Byens Blå Torv styrkes Knebelbros rolle som maritim gateway til Knebel Vig. Skødshoved Havn har på længere sigt potentialet som en kyst- og havneorienterede trædesten, hvor det maritime miljø, lystsejlads, kystliv og rekreative aktiviteter skaber en attraktiv destination ved vandet. Havnen kan fungere som et naturligt udgangspunkt for oplevelser på både land og vand og som bindeled til de øvrige destinationer omkring vigen.

De tre trædesten kan med fordel understøttes af en række mindre blå støttepunkter langs kysten, som giver adgang til vigen og skaber muligheder for ophold, badning, kajaksejlads, fiskeri og formidling. Sammen danner de et sammenhængende netværk af oplevelser, der gør det lettere for besøgende at udforske Kalø Vig og styrker områdets identitet som en attraktiv kystdestination.

Anbefalinger - Trædesten og blå støttepunkter bør:

- **Skabe sammenhæng** i destinationens oplevelsesnetværk
- **Åbne området** for aktiv udforskning på land og vand
- **Synliggøre lokale kvaliteter**, fortællinger og værtskab
- **Tilbyde attraktive steder** at ankomme, opholde sig og opleve naturen

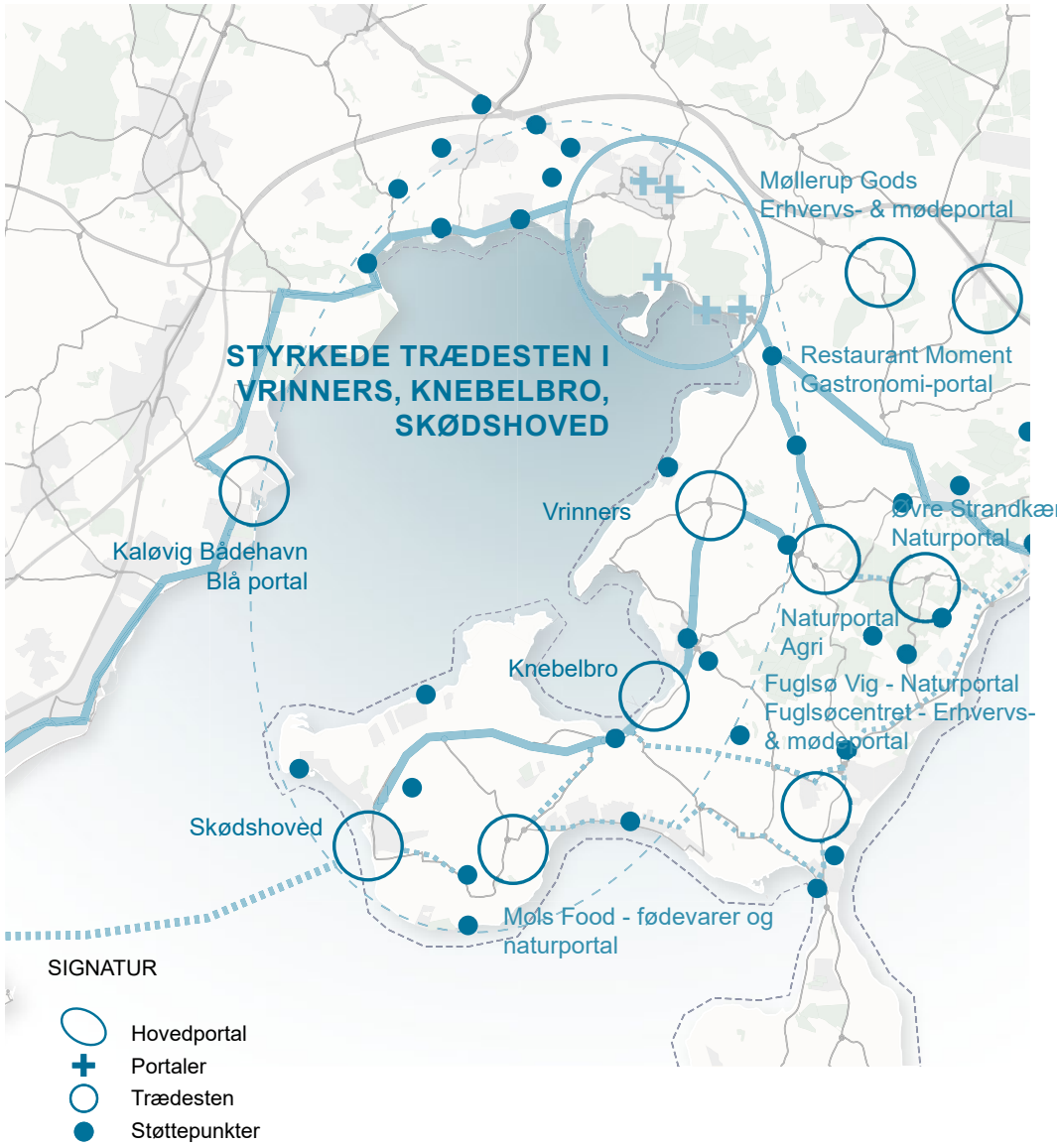

TRÆDESTEN VRINNERS

Gastronomisk trædesten til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge

Vrinners har et særligt potentiale som en lokal trædesten ind i turismenetværket omkring Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Byen ligger strategisk mellem kyst, natur og landsbymiljøer og kan tilbyde besøgende en autentisk introduktion til områdets fødevarekultur og lokale liv.

Et centralt omdrejningspunkt er de lokale fødevarebutikker i det gamle mejeri, som samler producenter, specialvarer og lokale kvalitetsfødevarer under ét tag. Med afsæt i gastronomi og lokale råvarer kan Vrinners fungere som et naturligt stoppested, hvor gæster får smag på Mols og Kalø Vig, inden de bevæger sig videre ud i landskabet. Her kan besøg kombineres med lokale fortællinger, madoplevelser og formidling af områdets produktion, kultur og natur. Sammen med områdets besøgende udgør de nærliggende fritidsborgere et vigtigt tilbagevendende marked for fødevarebutikkerne og de øvrige lokale tilbud.

Overnatningskapacitet

På lang sigt kan Vrinners, som en trædesten i turismenetværket, være et fokusområde i udvikling af ny udlejningsegnet overnatningskapacitet målrettet særligt natur- og friluftsturisterne. Overnatningstypologier som mindre hotellignende feriehuse, tiny houses og naturnær overnatning kan give en unik oplevelser tæt på naturen og landskabet, styrke byens erhvervsdrivende og lokalsamfundet generelt.

Over tid kan udviklingen af gastronomiske oplevelser og naturnær overnatning bidrage til at skabe et stærkere kundegrundlag for lokale producenter og gøre Vrinners til et attraktivt investeringsmiljø for mindre oplevelses- og overnatningsaktører.

Idékatalog:

#1 Det gamle mejeri

I det tidligere Vrinners Mejeri har en række virksomheder, som producerer og sælger fødevarer, etableret sig de senere år. Der kan nu købes vin, lokalt produceret gedeost og is samt plantebaserede fødevarer, og det tidligere mejeri er blevet et velbesøgt sted, som tiltrækker handlende fra hele Djursland og Aarhus.

Stedet kan med fordel udvikles yderligere med flere madoplevelser og fødevareproducenter til at støtte op om gastronomi og lokale fødevarer som én af Kalø Vig områdets mikrostyrker.

Tebstrup Oste producerer og sælger gedeoste i det gamle mejeri. Foto: Tebstrup Oste

Mols Is har netop åbnet sin andet ishus i den gamle fabrik. Foto: Mols Is

Andersen Winery i det gamle mejeri. Foto: Andersen Winery

Forpladsen ved den gamle fabrik kan med fordel udnyttes til flere rekreative og udadvendte aktiviteter i tilknytning til butikkerne. Foto: GeoDanmark

Særligt udearealerne på den gamle forplads rummer potentiale som trædesten til oplevelser. Med styrkede opholdskvaliteter og formidling af oplevelsesmulighederne omkring Vrinners og i det samlede netværk, kan man her skabe et godt udgangspunkt for vandreture til nationalparken med ca. 2,5 km til Agri og nationalparkens vandreruter. Fra forpladsen er der udsigt over bakkerne mod vigen, og et oplagt sted fx at etablere velindrettede autocamperpladser.

#2 Blåt støttepunkt

Et blåt støttepunkt ved sommerhusområdet vest for Vrinners kan skabe adgang til Vrinners fra vandsiden for sejlende langs kajakruten. Derudover kan støttepunktet give adgang til vigen fra Vrinners - primært for gående, som parkerer ved det gamle mejeri og cyklende langs cykelruten Kulturringen.

Det blå støttepunkt kan indeholde faciliteter som bord-bænkesæt, kajakhotel og info om oplevelser, service og ruter videre i nationalparken. På det rekreative areal i nærheden kan der med fordel etableres en toiletbygning, som særligt spiller en positiv rolle for vandrerer, cyklende og kajakroere.

#3 Rekreativ forbindelse mellem nationalparken og vigen

Udviklingen af attraktive sti- og opholdsforbindelser mellem Vrinners, Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge vil styrke sammenhængen mellem kystens og landskabets oplevelser. Forbindelser som en temavandresti til Mols Bjerge via Agri og en tydelig gangsti til det blå støttepunkt vil gøre det lettere for besøgende at bevæge sig mellem vandet, byen og nationalparkens natur og samtidig skabe nye muligheder for ophold, udsigter og formidling undervejs. Dermed bliver Vrinners en stærkere indgang til både vigen og nationalparkens rekreative oplevelser. Stiforbindelser fra Vrinners til blå og grønne naturoplevelser.

#4 Formidling af kysten og vigen

I dag er det svært at aflæse nærheden til kysten og vigen i Vrinners. Tydelig skiltning mod vandet og det blå støttepunkt fra Vrinners Bygade og fra det gamle mejeri vil styrke byens attraktivitet for særligt de besøgende og forbikørende.

Eksempel på blåt støttepunkt, Sydfyn. Foto: Corinna Travelmehappy

Glashytterne på Lolland giver en eksklusiv og privat oplevelse midt i naturen med sans for detaljer, komfort og nærvær, så rammerne er skabt til et uforglemmeligt ophold. Foto: Glashytterne.dk

Fra Havvej er der adgang til Vrinners Strand. Foto: COWI

Muligt organisatorisk afsæt

Lokale virksomheder, lodsejere og investorer som drivende aktører for kommercielle tilbud og overnatning, med kommunen og nationalparken som rammesættende og understøttende parter.

Trædesten Vrinners
#2 BLÅ STØTTEPUNKT
Kajakrute
Vrinners Strandvej
Sommerhusområde
Buslinje 121
Vesterskovgård
B&B
August Art
#4 SKILTNING MOD VANDET
#3 STYRKET FORBINDELSE TIL VIGEN
Lavbundsareal
Molbolopper
Brugsen
Mols Bed and Breakfast
Beboerhus
#1 DET GAMLE MEJERI
#3 STYRKET FORBINDELSE TIL NATIONALPARKEN
The Oak Men
KULTURRINGEN
Oplevelsesrute
SIGNATUR
Funktioner
Kløverstier
Kulturringen - cykelrute i Østjylland
Buslinje 121
Kajakrute
Natura 2000-område
Lavbundsareal
Bevaringsværdigt landskab
Beskyttet natur - § 3
Udlagt til rekreativt område (Kommuneplan)
Strandbeskyttelse
Styrkede vandre- og cykelforbindelser
Bevaringsværdigt landskab

TRÆDESTEN KNEBEL BRO/KNEBEL

Trædesten til natur- og friluftsoplevelser på vand

Knebelbro og Knebel har et stærkt potentiale som trædesten til oplevelser i både Knebel Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Området kan fungere som et naturligt knudepunkt mellem kysten og nationalparkens enestående natur, hvor besøgende nemt kan starte eller afslutte deres oplevelser.

Der er særlige muligheder for at udvikle og sammenbinde vandre- og cykelruter, som skaber bedre forbindelser mellem kystlandskaberne, landsbyerne og de centrale naturområder i Nationalpark Mols Bjerge. Samtidig rummer området et betydeligt potentiale for lokale kultur- og fællesskabsoplevelser med Molsværket som et vigtigt samlingspunkt for arrangementer, kunst, kultur og formidling.

Knebelbro kan udvikles som en maritim trædesten med afsæt i projektet Byens Blå Torv, der styrker mødet mellem by, havn og vand. Med fokus på rekreative aktiviteter, ophold og adgang til fjorden kan området blive en attraktiv gateway til maritime oplevelser på Knebel Vig og samtidig skabe en stærkere kobling mellem kystturismen og oplevelserne inde i nationalparken. Byens Blå Torv kan på sigt understøtte udviklingen af nye servicefunktioner, aktiviteter og mindre turismeerhverv knyttet til vandoplevelser og friluftsliv.

Overnatningskapacitet

Området rummer et særligt potentiale for udvikling af mindre, kvalitetsprægede overnatningstilbud med afsæt i områdets natur-, kultur- og friluftkvaliteter. Knebel og Knebel Bro kan udvikles som en attraktiv base for gæster, der ønsker længere ophold og nærhed til områdets samlede oplevelsestilbud. Nye overnatningsformer som flydende shelters, gårdophold, naturhytter og mindre ferieboliger kan samtidig bidrage til øget lokal omsætning, helårsturisme og et styrket grundlag for lokale service- og oplevelseserhverv.

Idékatalog:

#1 Byens blå torv

I 2017 startede det lokale initiativ og ideen om “Byens Blå Torv”, der bygger på Knebelbro jolle- og bådehavn som et aktivt samlingspunkt for det lokale bådelaug og en lang række foreninger med tilknytning til havnen. Den lille jolle- og bådehavn i bunden af Knebelvig, ligger helt unikt i det blå landskab og er ikke blot et fantastisk sted for de stedkendte, men også et aktiv og et potentiale for hele området og turisterne. Projektet er støttet af en lang række fonde, og byggeriet er igangsat juni 2026.

#2 Vandre- og cykelforbindelser

Der findes en række kløverstier omkring Knebel og Knebelbro. For at finde ruterne skal man erhverve sig et printet kort eller eksempelvis benytte app’en All Trails. Ruterne kunne med fordel tydeliggøres med mere skiltning for at styrke forbindelsen mellem Knebelbro og Knebel som portal til området og nationalparkens natur- og landskabsoplevelser. Derudover kan Knebel med fordel knyttes bedre op på Knebel Bro med sammenhængende vandreruter i området omkring mosen/lavbundsarealerne mellem de to lokalsamfund.

Muligt organisatorisk afsæt

Lokale foreninger og projektaktører som drivende kræfter omkring Byens Blå Torv og aktiviteterne, med kommunen og øvrige myndigheder som samarbejdspartnere om rammer, adgang og forbindelser.

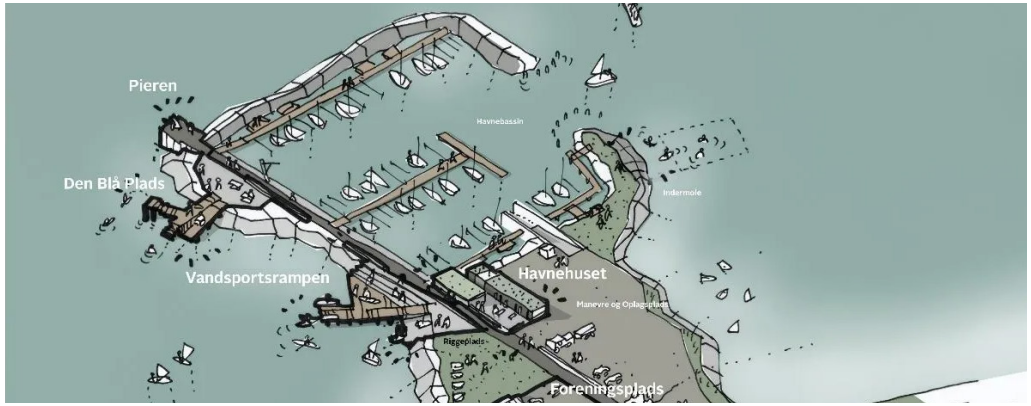

Byens Blå Torv - et aktivt maritimt samlingspunkt på vej i Knebel Bro. Illustration: Labland Arkitekter (Flåk)

Træbroer over våde naturområder kan give adgang og styre, hvor gæsterne bevæger sig. Foto: Arkitema

Flydende shelters. Foto: Sarah Green

Trædesten Knebelbro/Knebel
Knebel Strandgaard
(1 hytte)
Knebel RC Flyveplads
og Strandpark
KNEBEL
Printz Keramik
Lille lejrplads Knebel Plantage
Shelterplads i Knebel Plantage
Garn10
Knebel Strand
Buslinje 121
Restaurant Mols Bjerge
BJERGETAPEN
Certificeret vandrerute
Molsværket
Kajakrute
KULTURRINGEN
Oplevelsesrute
KNEBEL VIG
NATIONALPARK
MOLS BJERGE
#2 STYRKEDE
VANDRE- &
CYKELFORBINDELSER
Havn
Vinterbadeklub
Den blå plads
Lavbundsareal
KNEBEL BRO
Knebel Bro Pizza
#1 BYENS BLÅ TORV
Galleri Babette
#2 STYRKEDE
VANDRE- &
CYKELFORBINDELSER
Torup Strand
Thorup Gjæstgiveri
Kløversti
SIGNATUR
Funktioner
Bjergetapen - certificeret vandrerute
Kulturringen - cykelrute i Østjylland
Buslinje 121
Kajakrute
Natura 2000-område
Lavbundsareal
Bevaringsværdigt landskab
Beskyttet natur - § 3
Strandbeskyttelse
Styrkede vandre- og cykelforbindelser

TRÆDESTEN SKØDSHOVED HAVN

Maritim trædesten til naturoplevelser og lokale fødevarer

Skødshoved-halvøen har et betydeligt potentiale for kyst- og naturturisme med afsæt i samspillet mellem hav, landskab, kulturhistorie og lokale fødevarer. Nærheden til Nationalpark Mols Bjerge og mulighederne for vandring, cykling og maritime aktiviteter gør området til et oplagt udgangspunkt for aktive og autentiske oplevelser i Kalø Vig.

Natur, fødevarer og regenerativt landbrug

Et særligt potentiale ligger i at koble natur- og kulturoplevelser med lokale fødevarer og regenerativt landbrug. Med områdets stærke lokale aktører og producenter som centrale aktører kan besøgende møde produktionen, smage områdets råvarer og få indblik i bæredygtige dyrkningsformer. Det kan styrke forbindelsen mellem landskab, fødevareproduktion og turisme og give Skødshoved-halvøen en tydelig profil i det samlede turismenetværk omkring Kalø Vig.

En maritim trædesten

Skødshoved Havn kan udvikles som en maritim trædesten og et samlingspunkt for aktiviteter på og ved vandet. Havnens profil kan bygge på kombinationen af maritime oplevelser, lokale fødevarer og god adgang til halvøens natur-, vandre- og cykeloplevelser. På længere sigt kan området suppleres med ny, stedstilpasset overnatningskapacitet, eksempelvis i tilknytning til eksisterende aktører og besøgsmål. Udviklingen af havnen, fødevaremiljøerne og overnatningsmulighederne kan understøtte længere ophold og skabe grundlag for private investeringer i turismerelaterede erhverv.

Idékatalog

#1 Elfærge mellem Aarhus og Skødshoved

En elektrisk færgeforbindelse mellem Skødshoved Havn og eksempelvis Dokk1 kan skabe en attraktiv og bæredygtig forbindelse for lokale og besøgende og styrke Skødshoved som port til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Forbindelsen bygger videre på havnens historiske rolle som bindeled mellem Mols og Aarhus.

Færgeruten har tidligere været afprøvet som sæsonoplevelse med varierende succes. Der foreligger ikke en business case, og idéen skal derfor betragtes som et langsigtet udviklingsprojekt, der kræver sammentænkning af kommunale og private investeringer. Projektet har opbakning blandt lokale aktører og vurderes at kunne understøtte turisme, bosætning og erhvervsudvikling. Se også indsatsområdet ”Hovedforbindelser” på side 55.

#2 Blåt støttepunkt

Skødshoved Havn kan udvikles som et blåt støttepunkt med faciliteter for sejlere, kajakroere og andre vandbaserede aktiviteter. Havnen kan være ankomst- og afsætssted for områdets kyst- og naturoplevelser og skabe forbindelse til halvøens vandre- og cykelruter.

#3 Vandrestier og cykelruter

Et styrket netværk af vandre- og cykelruter omkring Skødshoved Havn, Isgård Gods og Eg kan binde områdets natur-, kultur- og madoplevelser bedre sammen. Tydelig skiltning, fælles wayfinding og formidling kan gøre de eksisterende ruter lettere at finde og bruge for både lokale og besøgende.

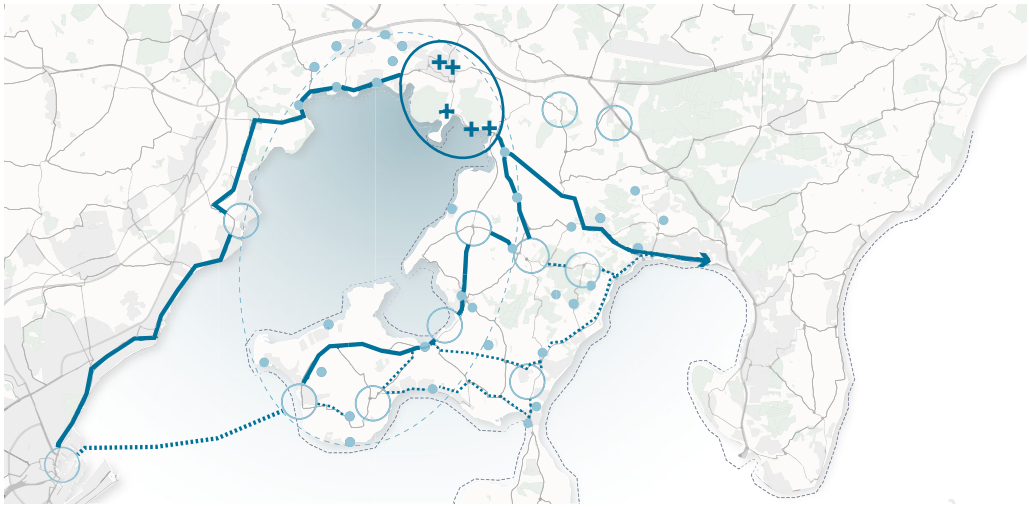

En sløjfe mellem storby og nationalpark måske med fremtidens færgeforbindelse ml. Aarhus og Skødshoved Havn

Muligt organisatorisk afsæt

Havnens aktører, lokale virksomheder, foreninger, lodsejere og private investorer som drivende kræfter med kommunen og øvrige offentlige parter som partnere i den langsigtede projektmodning.

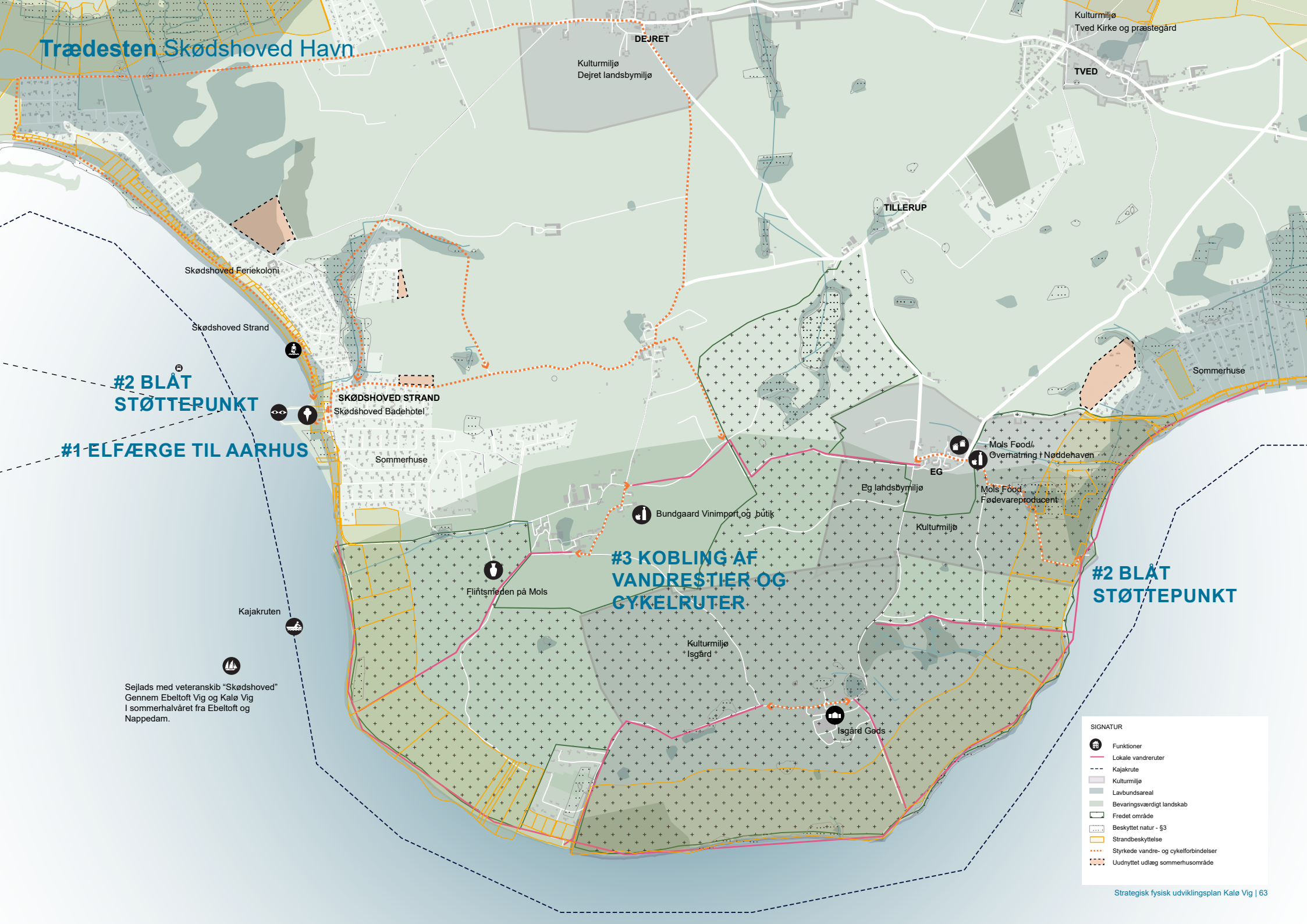
Trædesten Skødshoved Havn
DEJRET
Kulturmiljø
Dejret landsbymiljø
Kulturmiljø
Tved Kirke og præstegård
TVED
TILLERUP
Skødshoved Feriekoloni
Skødshoved Strand
#2 BLÅT STØTTEPUNKT
#1 ELFÆRGE TIL AARHUS
SKØDSHOVED STRAND
Skødshoved Badehotel
Sommerhuse
Sommerhuse
Mols Food/
Overnatning i Nøddehaven
EG
Eg landsbymiljø
Mols Food
Fødevareproducent
Bundgaard Vinimport og butik
Kulturmiljø
#3 KOBLING AF VANDRESTIER OG CYKELRUTER
#2 BLÅT STØTTEPUNKT
Flintsmeden på Mols
Kajakruten
Kulturmiljø
Isgård
Isgård Gods
Sejlads med veteranskib "Skødshoved"
Gennem Ebeltoft Vig og Kalø Vig
I sommerhalvåret fra Ebeltoft og
Nappedam.
SIGNATUR
Funktioner
Lokale vandreruter
Kajakrute
Kulturmiljø
Lavbundsareal
Bevaringsværdigt landskab
Fredet område
Beskyttet natur - §3
Strandbeskyttelse
Styrkede vandre- og cykelforbindelser
Uudnyttet udlæg sommerhusområde

FRA STRATEGI TIL HANDLING

Kapitlet beskriver, hvordan SFU'ens muligheder kan bringes videre gennem partnerskaber, projektmodning og en etapevis udvikling. Rækkefølgen er vejledende og fastlægger ikke kommunale anlægsbeslutninger, finansiering eller endeligt projektejerskab.

Foto: Frame & Work

REALISERING AF SFU'EN

SFU Kalø Vig er et strategisk mulighedskatalog og ikke en tiårig anlægsplan. Planen peger på en mulig retning for, hvordan idéer og projektmuligheder kan kvalificeres og bringes videre, efterhånden som relevante partnerskaber, finansiering, myndighedsforhold og organisatoriske rammer falder på plads. Nogle initiativer kan udvikles af kommunen eller nationalparken, mens andre naturligt vil have lokale, private eller tværgående partnerskaber som drivkraft.

Det kommende besøgscenter skaber et særligt momentum. Et stærkt partnerskab mellem Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge kan være drivende for at samle aktører, koordinere udviklingsmuligheder og igangsætte den første projektmodning. Det konkrete projekt-, finansierings- og driftsansvar skal imidlertid afklares særskilt for hvert initiativ.

Koncentrerede indsatser

Indsatserne anbefales koncentreret omkring hovedportalen Rønde–Egens Vig, fordi området både har stor strategisk betydning, forventede gæstestrømme, eksisterende investeringsmomentum og mulighed for at skabe synlige effekter for resten af turismenetværket. SFU'en peger på Mobilitetshub og Nationalparktorv samt Kystsien som to sammenhængende projektmuligheder, der kan få fyrtårnspotentiale, hvis de kvalificeres og realiseres gennem relevante partnerskaber. Tilsammen forbinder de den kollektive ankomst i Rønde med besøgscenteret, kystlandskabet, Nappedam Lystbådehavn og Kalø Økologiske Landbrugsskole og gør hovedportalen til en reel, sammenhængende indgang til Kalø Vig og Nationalpark Mols Bjerge. Denne prioritering følger SFU'ens kriterier om strategisk betydning, gæstestrømme, investeringsmomentum, realiserbarhed, organisatorisk ejerskab samt hensynet til lokal værdiskabelse, natur og lokalsamfund.

To projektmuligheder med særligt fyrtårnspotentiale

Mobilitetshub og Nationalparktorv
Mobilitetshub og Nationalparktorv vil udvikle Rønde Busterminal fra et funktionelt trafikknudepunkt til Kalø Vigs centrale ankomst-, orienterings- og omstigningssted. Projektet har til formål at samle kollektiv trafik, cykling, gang, samkørsel og delemobilitet med naturformidling, gæsteservice og et attraktivt grønt byrum. En satellitfunktion til det kommende besøgscenter kan samtidig give adgang til information om nationalparken, vandre- og cykelruter, lokale oplevelser og transportmuligheder samt rumme ventesal, offentlige faciliteter og cykeludlejning. Dermed bliver hub'en både et hverdagsknudepunkt for lokale og et første møde med Kalø Vig og nationalparken for besøgende.

Projektet har fyrtårnspotentiale, fordi det kobler turismeudvikling, bymidteudvikling og bæredygtig mobilitet i ét synligt greb. Det kan samtidig lede gæster videre til hovedgadens handel og spisesteder, Kulturhotellet, besøgscenteret og de rekreative forbindelser mod Egens Vig. Projektet kan således omsætte trafik og gennemstrømning til ophold, oplevelser og lokal omsætning.

Kyststien
Kyststien kan udvikles som den rekreative rygrad langs Egens Vig. En separat gangforbindelse langs den eksisterende cykelsti vil kunne skabe større tryghed for gående og en oplevelsesmæssig sammenhæng mellem besøgscenteret, Jagtens Hus, Kalø-skovene, Nappedam Lystbådehavn og Kalø Økologiske Landbrugsskole. Mindre udsigts- og opholdspunkter, formidling, sikre krydsninger af Molsvej og på længere sigt en træbrygge kan gøre strækningen til en selvstændig oplevelse og samtidig binde hovedportalens aktører og tilbud sammen.

Stien har fyrtårnspotentiale, fordi den gør Kalø Vigs landskab og kulturhistorie fysisk tilgængelig og synlig. Samtidig skaber den konkrete forbindelser mellem natur, mobilitet, maritime oplevelser og lokale fødevarer. Projektet skal dog udvikles med stor respekt for områdets natur- og landskabsinteresser. Bindinger i form af blandt andet strandbeskyttelse, skovbyggelinje og nærhed til Natura 2000 forudsætter myndighedsdialog, naturfaglige undersøgelser og eventuelle dispensationer forud for en realisering.

Koncentrerede og sammentænkte investeringer i to fyrtårnsprojekter i hovedportal Rønde-Egens Vig kan med tiden skabe synlige effekter for resten af turismenetværket.

ANBEFALET RÆKKEFØLGE

Oversigten viser en mulig strategisk rækkefølge og er ikke en tids- eller anlægsplan. De enkelte initiativer forudsætter særskilte beslutninger, projektmodning, myndighedsafklaring, finansiering og aftaler om ejerskab og drift.

Prioriterede indsatser	Relevante aktører og mulige partnerskaber	Mulige finansieringsspor, som kan undersøges
Fælles afsæt og projektmodning		
Etablere projektorganisation, skitseprojekter, trafik- og mobilitetsanalyse, fondsstrategi, projektering af Nationalparktorv og Nationalparkpromenade, videreudvikling af Nationalpark Mols Bjerges Servicenetværk	Syddjurs Kommune, Nationalpark Mols Bjerge, Midttrafik, Naturstyrelsen, Kystdirektoratet, VisitAarhus	Kommunale midler, planlægningsmidler, evt. Realdania-forprojektmidler
Mulige tidlige og synlige greb		
Udvikle og brande Nationalparkruten, wayfinding mellem Rønde og Egens Vig, midlertidigt info- og velkomstpunkt ved busterminalen/Kulturhotellet, cykelservice, midlertidige opholdsrum, pilot-vandreruter i hovedportalen, første udsigtspunkt og formidling	Kommune, nationalparken, Kulturhotellet, lokale aktører, handelsliv	Kommune, Friluftsrådet/Udlodningsmidler, mindre fonde, lokale sponsorer
Videreudvikling af mobilitetshub og Nationalparktorv		
Permanent omdannelse af busterminalen, Nationalparktorv, cykelhub, evt. ventesal, nationalparksatellit, delemobilitet og grøn byrumsomdannelse	Syddjurs Kommune, Midttrafik, Nationalpark Mols Bjerge, Rønde Handel & Erhverv	Kommunale anlægsmidler, Realdania, Regionalfonden, mobilitetspuljer
Videreudvikling af Kyststien og Kalø-sløjfen		
Etablering af separat gangsti, sikre krydsninger, opholdspunkter, udsigtspunkter, pauseplads ved Toldstedet, styrket kobling til Nappedam og gårdbutikken	Kommune, nationalparken, Naturstyrelsen, lodsejere, Kystdirektoratet	Friluftsrådet, fonde, kommunal medfinansiering, EU-projekter for rekreativ infrastruktur
Gradvis udvikling i resten af netværket		
Udrulning af wayfinding, blå støttepunkter, forbedrede forbindelser og projekter i Vrinners, Knebelbro og Skødshoved Havn. Kan påbegyndes tidligt i processen, hvor relevant og realiserbart.	Kommune, lokalråd, foreninger, erhvervsaktører	Kommune, fonde, lokale investorer, projektmidler

Mulige finansieringsspor

Finansieringen skal afklares særskilt for hvert projekt. Afhængigt af projektets karakter kan kommunale, statslige, regionale, europæiske, filantropiske og private finansieringskilder undersøges og eventuelt kombineres. Omtalen nedenfor er et foreløbigt mulighedsfelt og er ikke udtryk for forhåndstilsagn eller besluttede kommunale bidrag.

1. Kommunal finansiering
Kommunale midler kan efter særskilt politisk prioritering være relevante til eksempelvis forundersøgelser, myndighedsarbejde, planlægning, trafiksikkerhed og eventuel medfinansiering. Omfang og anvendelse vil bero på konkrete beslutninger i forbindelse med de enkelte projekter.

2. Statslig og regional medfinansiering
Mobilitetshub'en kan undersøges i forhold til relevante programmer for kollektiv trafik, trafiksikkerhed, cykelinfrastruktur og grøn mobilitet. Kalø-sløjfen og Kyststien kan kobles til nationale og regionale indsatser for vandring, cykling, naturadgang og rekreativ infrastruktur, herunder de projekter om Danske Naturstier og Det Rekreative Cykelnet, som SFU'en allerede henviser til.

3. EU- og erhvervsfremmemidler
EU's Regionalfond kan være relevant for en samlet projektpakke, hvor fysisk turismeinfrastruktur kobles til bæredygtig bymidteudvikling, SMV'er, lokale investeringer og kommerciel turisme. Regionalfondsprogrammet 2021–2027 omfatter blandt andet fysisk infrastruktur til bæredygtig lokal udvikling, levende bymidter og turismeinfrastruktur, der kan tiltrække private investeringer. Hovedparten af midlerne udmøntes gennem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, men konkrete ansøgningsmuligheder afhænger af aktuelle annonceringer.

SFU'en giver et stærkt strategisk grundlag for en sådan ansøgning, fordi den forbinder offentlige investeringer med lokal erhvervsudvikling, længere opholdstid og større lokalt forbrug.

4. Fonde og private bidrag
Realdania kan være en relevant dialogpartner for Nationalparktorvet som demonstrationsprojekt for levende bymidter, mobilitet, mødesteder og det byggede miljø. Realdania støtter projekter, der styrker livskvalitet gennem udvikling af det byggede miljø, herunder bygge- og anlægsprojekter, planlægning og ny viden, men et egentligt match skal afklares gennem dialog og konkret ansøgning.

Friluftsrådet og Udlodningsmidler til Friluftsliv kan være relevante for dele af Kalø-sløjfen, eksempelvis adgang til naturen, formidling, mindre opholdspunkter og stiprojekter. Midlerne støtter initiativer, der forbedrer adgangen til naturen, skaber mere friluftsliv og styrker naturforståelsen. Der findes desuden en fokuspulje til projekter, der kan indgå i Danmarks Naturstier.

Nordea-fonden kan undersøges i relation til naturadgang, aktive fællesskaber, oplevelser i det fri og lokale mødesteder. Her vil især de rekreative og fællesskabsorienterede dele af Kalø-sløjfen og nationalparktorvet være relevante, mens almindelig kommunal basisinfrastruktur næppe bør stå alene i en ansøgning.

Private aktører kan medfinansiere afgrænsede, kommercielle funktioner som cykeludlejning, café, lokale produkter, events og guidede oplevelser. Den offentlige og filantropiske finansiering bør primært etablere de fælles rammer, mens private investeringer knyttes til aktiviteter med et realistisk drifts- og indtjeningsgrundlag.

En mulig vej videre

Den anbefalede strategi er at starte organisatorisk og synligt, anlægge etapevis og tænke de to fyrtårnsprojekter som én sammenhængende rejse:

- Afklar mulighederne for et fælles partnerskab og organisatorisk afsæt
- Undersøg tidlige, synlige og mindre greb
- Kvalificér de to projektmuligheder gennem forundersøgelser og myndighedsdialog
- Bring relevante delprojekter videre, når finansiering og ejerskab er afklaret
- Del erfaringer og relevante greb med resten af turismenetværket

Denne rækkefølge balancerer behovet for tidlige resultater med nødvendigheden af grundig projektmodning. Samtidig sikrer den, at de første investeringer ikke bliver isolerede enkeltprojekter, men bygger op mod en samlet hovedportal, der kan skabe større synlighed, bedre adgang, længere ophold og øget lokal værdiskabelse.

REALISERING, EFFEKT OG AKTØRROLLER

Realiseringen af SFU Kalø Vig skal ikke alene føre til nye anlæg og faciliteter, men også til målbare effekter for gæsteoplevelsen, opholdstiden, den lokale omsætning og grundlaget for private investeringer. De prioriterede indsatser skal derfor vurderes på deres evne til at omsætte de eksisterende og kommende gæstestrømme til større lokal værdiskabelse og flere kommercielle aktiviteter i området.

Forventede effekter af de prioriterede investeringer

De to fyrtårnsprojekter skal derfor ikke vurderes på antallet af meter sti eller nye byrumsfunktioner alene, men på deres evne til at generere flere besøg, længere ophold og større lokal værdiskabelse.

Målsætning	Mobilitetshub og Nationalparktorv	Kalø-sløjfen & Kyststien
Længere opholdstid	Bedre information, service og adgang til oplevelser	Kobler flere oplevelser sammen til halve og hele dagsoplevelser
Øget lokal omsætning	Flere gæster konverteres til kunder i handels- og oplevelseslivet	Flere besøgende bevæger sig mellem havn, gårdbutik, besøgscenter og lokale aktører
Flere gæster uden for højsæson	Understøtter helårsbesøg via kollektiv trafik og servicefunktioner	Understøtter vandring, natur- og kulturoplevelser hele året
Grundlag for nye investeringer	Styrker Røndes rolle som service- og oplevelsesby	Øger attraktiviteten omkring hovedportalen, vigen og besøgscenteret

Besøgscenteret som motor for realiseringen

Det kommende besøgscenter er et centralt momentum for den videre udvikling. Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge kan gennem et stærkt partnerskab arbejde for, at besøgscenterets etablering kobles til områdets øvrige udviklingsmuligheder.

De tre trin i boksene til højre viser en mulig udviklingslogik, ikke et besluttet anlægsprogram:

Fase 1 – Muligheder før besøgscenterets åbning

- Projektmodning og myndighedsafklaring
- Wayfinding og identitet i Rønde
- Midlertidigt nationalpark-infopunkt ved busterminalen
- Pilotruter og oplevelseskæder ml Rønde og Egens Vig
- Etablering af projektorganisation

Fase 2 – Muligheder i forbindelse med åbningen

- Udvikling af Nationalparktorvet
- Afprøvning eller udvikling af cykel- og servicefunktioner
- Første etape af Kalø-sløjfen og Kyststien
- Styrket kobling mellem Rønde bymidte og besøgscenter samt mellem besøgscenter, Nappedam og gårdbutikken
- Midlertidige aktiviteter i Vrinners, Knebelbro og Skødshoved Havn

Fase 3 – Muligheder på længere sigt

- Mulig videreudvikling af Kalø-sløjfen
- Understøttelse af relevante lokale initiativer i Vrinners, Knebel Bro og Skødshoved
- Udbygning af oplevelseskæder og helårsprodukter
- Udvikling af nye overnatnings- og erhvervsinitiativer

Investerings- og finansieringsspor

For at sikre fremdrift anbefales projekterne opdelt i projektpakker med forskellige finansieringskilder.

Projektområde	Mulige finansierings- og samarbejdspartnere
Nationalparktorv og mobilitetshub	Syddjurs Kommune, Midttrafik, Realdania, EU Regionalfonden
Kalø-sløjfen, Kyststien og Danmarks Rekreative Cykelnet	Syddjurs Kommune, Friluftsrådet, relevante natur- og friluftsfonde, statslige midler
Wayfinding og formidling	Private operatører, lokale virksomheder, mobilitetspartnere
Cykelhub og cykeludlejning	Private operatører, lokale virksomheder, mobilitetspartnere
Oplevelser og aktiviteter	Lokale aktører, Nationalparkens Servicenetværk, erhvervsfremmemidler
Overnatning og kommercielle tilbud	Private investorer, lodsejere og lokale virksomheder

En væsentlig opgave i de første år bliver derfor at omsætte SFU'ens vision til konkrete investeringsmodne projekter, der kan tiltrække både offentlig, filantropisk og privat finansiering.

Bidrag til den videre udvikling

Den videre udvikling vil kræve forskellige aktørkonstellationer afhængigt af projektets karakter. Oversigten nedenfor beskriver mulige bidrag og kompetencer, som kan bringes i spil. Den udgør ikke en bindende fordeling af projekt-, finansierings- eller driftsansvar. Disse forhold skal aftales særskilt i forbindelse med den konkrete projektmodning.

Partnerskabet mellem Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge kan med fordel tage ansvar for at holde udviklingsmulighederne åbne og bringe relevante initiativer videre. Det tager ikke på forhånd ansvar for at finansiere, anlægge eller drive alle planens projekter.

Aktør	Bidrag i den første realiseringsfase	Næste skridt
Syddjurs Kommune	Strategisk og planmæssig partner samt myndighed	Indgå i dialog med nationalparken og øvrige relevante aktører om et fælles organisatorisk afsæt
Nationalpark Mols Bjerge	Strategisk partner, naturformidling og kobling til besøgscenter og servicenetværk	Afklare, hvordan besøgscenteret og servicenetværket kan understøtte den samlede udvikling
Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge	Drivende strategisk partnerskab omkring momentum, koordinering og fælles projektmodning	Aftale rammerne for den fortsatte dialog og prioritering af mulige fælles initiativer
VisitAarhus	Markedsviden, destinationsperspektiv og produktudvikling	Bidrage til kvalificering af målgrupper, markedspotentiale og relevante produkter
Nationalparkens Servicenetværk	Lokalt samarbejde	Udvikle oplevelseskæder og fælles værtskabsfunktioner
Midttrafik	Mobilitetsløsninger	Kvalificere mobilitetshub og kollektiv trafikløsning
Lokale og private aktører	Lokalt initiativ, drift, oplevelser og kommercielle investeringer	Indgå i projektmodning, hvor der er lokalt engagement og et realistisk forretnings- eller driftsgrundlag

STRATEGISK FYSISK UDVIKLINGSPLAN

KALØ VIG